

Nordea

Tredje kvartalet 2019

Resultat för tredje kvartalet 2019

Vd Frank Vang-Jensens kommentar till resultatet:

"Under det tredje kvartalet steg både räntenettet och provisionsnettot tack vare ökade affärsvolymerna. Nettoresultatet av poster till verkligt värde minskade till följd av betydande ränteförändringar under sommaren. Intäkterna minskade med 2 procent i lokala valutor. Det tredje kvartalets rörelseförlust på 421 mn euro inkluderar flera engångsposter på sammanlagt 1,3 md euro, vilka utgörs av en nedskrivningskostnad för immateriella IT-tillgångar på 735 mn euro, en avsättning för omstrukturering på 204 mn euro, en extra avsättning för kreditförluster på 282 mn euro och en kostnad i samband med försäljningen av aktierna i Luminor på 75 mn euro.

I min nya roll som vd har jag lett en strategisk översyn av banken där vi utarbetat en ny affärsplan för att säkerställa starkare finansiella resultat som lever upp till våra nya finansiella mål. Den nya planen kommer avsevärt att förbättra prestandan i Nordeas verksamhet genom såväl starkt kundfokus och förbättrad operativ effektivitet som kostnadsminskningar och initiativ för att öka intäkterna. För 2020 räknar vi med att nå en kostnadsbas under 4,7 md euro med planerade fortsatta nettokostnadsminskningar efter 2020.

Nordeas nya finansiella mål för 2022 är

- en avkastning på eget kapital som överstiger 10 procent
- ett K/I-tal på 50 procent.

Enligt vår nya kapitalpolicy ska vi ha en kapitalbuffert på 150-200 punkter över kärnprimärkapitalkravet och en utdelningskvot på 60-70 procent från och med 2020. Vi kommer löpande att utvärdera möjligheten att använda aktieåterköp för att dela ut överskottskapital. För 2019 siktar Nordea på en utdelning på 0,4 euro per aktie.

Jag har varit i Nordea sedan 2017 och under min korta tid som vd har jag träffat många fler kollegor från olika delar av banken. Jag är imponerad av våra medarbetares kompetens, starka engagemang för våra kunder, liksom den beslutsamhet att förbättra resultatet som vi alla delar. Jag är övertygad om att vi genom ett starkt kundfokus i kombination med förbättrad operativ effektivitet kan uppnå våra mål, genomföra vår nya strategi och kraftigt förbättra Nordeas finansiella resultat."

(För ytterligare vd-kommentarer, se sidan 2)

Nyckeltal

	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Föränd- ring %	Lokal valuta %	Kv 3 2018	Föränd- ring %	Lokal valuta %	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Föränd- ring %	Lokal valuta %
Mn euro											
Räntenetto	1 083	1 071	1	2	1 123	-4	-1	3 210	3 349	-4	-2
Summa rörelseintäkter	2 085	2 141	-3	-2	2 097	-1	1	6 341	7 053	-10	-9
Summa rörelseintäkter ¹	2 085	2 141	-3	-2	2 097	-1	1	6 341	6 569	-3	-2
Summa rörelsekostnader	-2 175	-1 180	84	84	-1 136	91	93	-4 807	-3 662	31	33
Summa rörelsekostnader ²	-1 161	-1 180	-2	-1	-1 136	2	3	-3 698	-3 662	1	2
Resultat före kreditförluster	-90	961	-109	-109	961	-109	-109	1 534	3 391	-55	-54
Kreditförluster	-331	-61	443	439	-44	652	642	-434	-143	203	204
Kreditförluster ³	-49	-61	-20	-19	-44	11	11	-152	-143	6	7
Rörelseresultat	-421	900	-147	-146	917	-146	-146	1 100	3 248	-66	-66
Just. Rörelseresultat ^{1,2,4}	823	848	-3		875	-6		2 542	2 805	-9	
Resultat per aktie efter utspädning, euro	-0,08	0,17			0,18			0,19	0,64		
Kärnprimärkapitalrelation, % ^{5,6}	15,4	14,8			20,3			15,4	20,3		
K/I-tal, %	104	55			54			76	52		
K/I-tal, % ^{1,2}	56	55			54			58	56		
Kreditförluster på årsbasis, punkter	55	10			8			24	8		
Avkastning på eget kapital, %	-4,4	9,1			9,2			3,4	10,9		
Avkastning på eget kapital, % ^{1,2,7}	8,4	8,5			8,8			8,3	9,1		

Valutakurser som använts för kv3 2019 avseende poster i resultaträkningen: DKK 7,4644, NOK 9,7720 and SEK 10,5660.

¹ Exklusive jämförelsestörande poster, under kv1 2018 redovisades en vinst på 135 mn euro till följd av en ny värderingsmodell. Under kv2 2018, en skattefri vinst på 87 mn euro från försäljningen av aktier i UC och en skattefri vinst på 262 mn euro från försäljningen av Nordea Liv & Pension Danmark.

² Exklusive jämförelsestörande poster, under kv1 2019 en icke avdragsgill kostnad på 95 mn euro relaterad till avsättning för pågående penningtvätsrelaterade ärenden. Kv3 2019: En kostnad på 735 mn euro avseende en nedskrivning av kapitaliserade IT-system, 559 mn euro efter skatt; en kostnad på 204 mn euro avseende omstrukturering, 155 mn euro efter skatt och en ej avdragsgill kostnad på 75 mn euro avseende försäljningen av Luminor.

³ Exkl. engångsposter under kv3 2019: en förlust på 282 mn euro (214 mn euro efter skatt) avseende avsättningar för kreditförluster till följd av uppdaterade modeller och en dialog med ECB, som speglar mer dämpade utsikter i vissa sektorer.

⁴ Justerat för resolutionsavgifter innan skatt, i kv3 2019; -52 mn euro, i kv 2 2019; -52 mn euro, i kv 3 2018; -42 mn euro, för jan-sep 2019 51 mn euro och för jan-sep 2018 42 mn euro (periodiserad linjärt).

⁵ Inklusivt periodens resultat justerat för förutsebar utdelning.

⁶ Kapitaltäckningstalen för 2018 har inte omräknats till följd av förändrad redovisning och presentation av resolutionsavgifter (se not 1 för mer information).

⁷ Justerat för resolutionsavgifter efter skatt, i kv3 2019; -40 mn euro, kv2 2019; -40 mn euro, i kv 3 2018; -32 mn euro, för jan-sep 2019 39 mn euro och för jan-sep 2018 32 mn euro (periodiserad linjärt).

För ytterligare information:

Frank Vang-Jensen, vd och koncernchef, tel +358 503 821 391
Christopher Rees, Group CFO, tel +45 554 723 77

Rodney Alfvén, chef för investerarrelationer, tel +46 72 235 05 15
Afroditi Kellberg, chef för extern kommunikation Sverige, tel +46 73 350 55 99

Vi bygger starka och nära relationer genom vårt engagemang för våra kunder och samhället. När människor strävar efter att nå sina mål och förverkliga sina drömmar vill vi finnas där för att erbjuda relevanta finansiella lösningar. Vi är den ledande banken i Norden. Nordeaaktien är noterad på börserna Nasdaq Helsingfors, Nasdaq Köpenhamn och Nasdaq Stockholm. Läs mer om oss på nordea.com.

Vd har ordet

Under tredje kvartalet ökade både räntenettet och provisionsnettot tack vare ökade affärsvolymerna. Nettoresultatet av poster till verkligt värde minskade till följd av betydande ränteförändringar under sommaren. Totalt minskade intäkterna med 2 procent i lokala valutor.

Tredje kvartalet jämf. med föreg. kvartal, i lokala valutor

Räntenettet ökade med 2 procent till 1 083 mn euro. Volymerna inverkade positivt under kvartalet till följd av ökad aktivitet, medan de totala marginalerna hade en neutral effekt. Även om marginaltrenden förbättrades under tredje kvartalet är marknadsläget fortsatt utmanande. Den genomsnittliga affärsutlåningen ökade med omkring 1 procent.

Avgifts- och provisionsnettot ökade med 2 procent, trots minskad aktivitet i företagsrådgivningen på grund av säsongeffekter. Kapitalförvaltningsavgifterna var i stort sett oförändrade medan avgiftsintäkterna från utlåning, betalningar och kort ökade.

Nettoresultatet av poster till verkligt värde minskade med 27 procent, främst till följd av ett utmanande marknadsläge på grund av ränteförändringarna under sommaren och minskad kundaktivitet på grund av säsongeffekter.

Kostnaderna* minskade med 1 procent exklusive engångsposter och ökade med 84 procent inklusive engångsposter. Exklusive engångsposter minskade personalkostnaderna med 1 procent medan övriga kostnader minskade med 4 procent.

Vi redovisar kostnader i samband med försäljningen av aktierna i Luminor på 75 mn euro. Dessutom redovisas en nedskrivningskostnad på 735 mn euro, främst till följd av den nya affärsplanen, vilken också har föranlett en avsättning för omstrukturering på 204 mn euro.

Exklusive engångsposter var K/I-talet* oförändrat på 58 procent och ökade till 107 procent inklusive engångsposter.

Avkastningen på eget kapital** var 8,4 procent under kvartalet.

Kreditkvalitet

Nordea fortsätter att redovisa låga kreditförluster under det tredje kvartalet 2019. Nordea har emellertid, efter en dialog med ECB och med tanke på att utsikterna dämpats i vissa sektorer under tredje kvartalet, beslutat att öka sina avsättningar med 229 mn euro. Kreditkvaliteten för övriga sektorer är fortsatt stabil. Nordea har dessutom gjort en översyn av sina modeller för gruppvisa avsättningar. Modelluppdateringen under tredje kvartalet 2019 medförde en ökning av gruppvisa avsättningar på 53 mn euro.

Kapitalpositionen uttryckt som kärnprimärkapitalrelationen ökade till 15,4 procent från 14,8 procent.

Utlåningen i **Personal Banking** ökade med 1 procent från förra kvartalet och med 6 procent jämfört med samma period förra året, i lokala valutor. Intäkterna ökade med 5 procent och kostnaderna* ökade med 6 procent jämfört med förra kvartalet. K/I-talet* var i stort oförändrat på 62 procent. Vår marknadsandel för nya bolån ökar i alla nordiska länder och rörelseresultatet nådde sin högsta nivå sedan första kvartalet 2018.

Utlåningen i **Commercial & Business Banking** var i stort oförändrad jämfört med förra kvartalet och ökade med 2 procent jämfört med samma period förra året, i lokala valutor. Både intäkter och kostnader* minskade med 4 procent och K/I-talet* förblev därmed oförändrat på 54 procent. Den underliggande affärsaktiviteten fortsätter att öka, framför allt i Norge och Sverige.

Utlåningen i **Wholesale Banking** var i stort oförändrad jämfört med förra kvartalet och ökade med 3 procent jämfört med samma period förra året. Intäkterna ökade med 2 procent medan kostnaderna* minskade med 11 procent, vilket förbättrade K/I-talet* med 7 procent till 55 procent.

Nettoinflödet i **Asset & Wealth Management** var 3,7 md euro, vilket motsvarar 5 procent av det förvaltade kapitalet på årsbasis. Det var det tredje kvartalet i rad med positiva flöden. Det förvaltade kapitalet ökade till 314 md euro vid utgången av tredje kvartalet, en ökning från 307 md euro från andra kvartalet. Intäkterna ökade med 2 procent jämfört med förra kvartalet och kostnaderna* ökade med 5 procent. K/I-talet* ökade från 46 procent till 47 procent.

Nya finansiella mål

I min nya roll som vd har jag lett en strategisk översyn av banken där vi utarbetat en ny affärsplan för att säkerställa starkare finansiella resultat som uppfyller våra nya finansiella mål. Den nya planen kommer avsevärt att förbättra prestandan i Nordeas verksamhet genom såväl stärkt kundfokus och förbättrad operativ effektivitet, som kostnadsminskningar och initiativ för att öka intäkterna. För 2020 räknar vi med att nå en kostnadsbas under 4,7 md euro med planerade fortsatta nettokostnadsminskningar efter 2020.

Nordeas nya finansiella mål för 2022 är

- en avkastning på eget kapital som överstiger 10 procent
- ett K/I-tal på 50 procent.

Enligt vår nya kapitalpolicy ska vi ha en kapitalbuffert på 150-200 punkter över kärnprimärkapitalkravet och en utdelningskvot på 60-70 procent, från och med 2020. Vi kommer löpande att utvärdera möjligheten att använda aktieåterköp för att dela ut överskottskapital. För 2019 siktar Nordea på en utdelning på 0,4 euro per aktie.

Jag har varit i Nordea sedan 2017 och under min korta tid som vd har jag träffat många fler kollegor från olika delar av banken. Jag är imponerad av våra medarbetares kompetens och starka engagemang för våra kunder, liksom den beslutsamhet att förbättra resultatet som vi alla delar. Jag är övertygad om att vi genom ett starkt kundfokus i kombination med förbättrad operativ effektivitet kan uppnå våra mål, genomföra vår nya strategi och kraftigt förbättra Nordeas finansiella resultat.

Frank Vang-Jensen
Vd och koncernchef

* Resolutionsavgifterna har periodiserats för 2019

** Exklusive engångsposter och medräknat periodiserade resolutionsavgifter

Utsikter

Viktiga prioriteringar för att nå de finansiella målen

Nordeas nya plan kommer avsevärt att förbättra prestandan i verksamheten genom såväl stärkt kundfokus och förbättrad operativ effektivitet som kostnadsminskningar och initiativ för att öka intäkterna.

Finansiella mål för 2022

Nordeas nya finansiella mål för 2022 är

- en avkastning på eget kapital som överstiger 10 procent
- ett K/I-tal på 50 procent.

Kostnader

Nu: För 2020 räknar Nordea med att nå en kostnadsbas under 4,7 md euro med planerade fortsatta nettokostnadsminskningar efter 2020.

Kostnaderna för 2019 förväntas minska jämfört med 2018, med oförändrade valutakurser, exklusive jämförelsestörande poster under 2018 och 2019² och förändringar i resolutionsavgifter. De kassamässiga kostnaderna väntas minska under samma period, med oförändrade valutakurser.

Tidigare: För 2021 räknar Nordea med att kostnadsbasen, med oförändrade valutakurser, blir cirka 3 procent lägre än 2018, exklusive jämförelsestörande poster 2018¹, och kassamässiga kostnader väntas under samma period minska med upp till 10 procent, med oförändrade valutakurser.

Kostnaderna för 2019 förväntas minska jämfört med 2018, med oförändrade valutakurser, exklusive jämförelsestörande poster under 2018 och 2019², och kassamässiga kostnader väntas minska under samma period, med oförändrade valutakurser.

Kapitalpolicy

Nu: Kapitalbuffert på 150-200 punkter över regelkravet för kärnprimärkapitalrelationen som börjar gälla 1 januari 2020.

Tidigare: Kapitalbuffert på 40-120 punkter över regelkravet för kärnprimärkapitalrelationen.

Utdelning

Nu: En utdelningskvot på 60-70 procent, från och med 2020. Nordea kommer löpande att utvärdera möjligheten att använda aktieåterköp för att dela ut överskottskapital. För 2019 siktar Nordeas på en utdelning på 0,4 euro per aktie.

Tidigare: Nordeas mål är att uppnå en årlig ökning av utdelningen per aktie och samtidigt upprätthålla en stark kapitalposition i linje med bankens kapitalpolicy.

Kreditkvalitet

Nu: Nordea räknar med att kreditförlusterna under kommande kvartal blir låga och ungefär i nivå med genomsnittet för 2018. De ekonomiska utsikterna är emellertid något osäkrare.

Tidigare: Nordea räknar med att kreditförlusterna under kommande kvartal förblir låga och ungefär i nivå med genomsnittet för 2018.

¹Goodwillnedskrivning på 141 mn euro kv4 2018

²Justerat för goodwillnedskrivningen på 141 mn euro 2018, transaktionskostnader på 90 mn euro 2019, högre resolutionsavgift 2019 och avsättning på 95 mn euro kv1 2019.

Innehåll

Världsekonomin och finansmarknaden	7
Koncernens resultat och utveckling	
Tredje kvartalet 2019	8
Räntenetto	8
Avgifts- och provisionsnetto	9
Nettoresultat av poster till verkligt värde	10
Rörelseintäkter	10
Kostnader	11
Kreditförluster och kreditportföljen	12
Resultat.....	13
Januari-september 2019 jämfört med januari-september 2018.....	13
Övrig information	14
Kapitalposition och riskexponeringsbelopp	14
Kapital- och utdelningspolicy	14
Balansräkning.....	16
Nordeas upplåning och likviditet	16
Marknadsrisk.....	16
Försäljningen av Luminor har slutförts	17
Nytt om försäljningen av Nordeas innehav i LR Realkredit.....	17
Nedskrivning av kapitaliserade IT-system och omstrukturering	17
Kvartalsvis utveckling, koncernen	18
Affärsområden	19
Redovisning	
Nordeakoncernen	32
Nordea Bank Abp.....	51

Resultaträkning

	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Föränd- ring %	Lokal val. %	Kv 3 2018	Föränd- ring %	Lokal val. %	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Föränd- ring %	Lokal val. %
Mn euro											
Räntenetto	1 083	1 071	1	2	1 123	-4	-1	3 210	3 349	-4	-2
Avgifts- och provisionsnetto	756	743	2	2	703	8	9	2 236	2 273	-2	0
Nettoresultat av poster till verkligt värde	211	283	-25	-27	205	3	-4	758	906	-16	-18
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	13	24	-46	-46	48	-73	-70	51	109	-53	-53
Övriga rörelseintäkter	22	20	10	10	18	22	16	86	416	-79	-79
Summa rörelseintäkter	2 085	2 141	-3	-2	2 097	-1	1	6 341	7 053	-10	-9
Personalkostnader	-924	-727	27	27	-726	27	28	-2 369	-2 254	5	6
Övriga kostnader	-366	-304	20	20	-323	13	15	-1 264	-1 176	7	9
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-885	-149	494	493	-87	917	930	-1 174	-232	406	412
Summa rörelsekostnader	-2 175	-1 180	84	84	-1 136	91	93	-4 807	-3 662	31	33
Resultat före kreditförluster	-90	961	-109	-109	961	-109	-109	1 534	3 391	-55	-54
Kreditförluster, netto	-331	-61	443	439	-44	652	642	-434	-143	203	204
Rörelseresultat	-421	900	-147	-146	917	-146	-146	1 100	3 248	-66	-66
Skatt	89	-219	-141	-140	-193	-146	-146	-308	-672	-54	-53
Periodens resultat	-332	681	-149	-148	724	-146	-146	792	2 576	-69	-69

Volym, nyckeluppgifter¹

	30 sep 2019	30 jun 2019	Föränd- ring %	Lokal val. %	30 sep 2018	Föränd- ring %	Lokal val. %
Md euro							
Utlåning till allmänheten	328,3	323,8	1	2	316,5	4	6
Utlåning till allmänheten, exkl repor	299,5	300,2	0	0	291,7	3	5
In- och upplåning från allmänheten	168,3	176,5	-5	-4	174,2	-3	-2
Inlåning från allmänheten, exkl repor	161,9	167,0	-3	-2	160,5	1	2
Summa tillgångar	585,9	582,9	1		572,8	2	
Kapital under förvaltning	313,8	306,5	2		309,0	2	
Eget kapital	30,5	31,1	-2		32,6	-6	

Nyckeltal²

	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Föränd- ring %	Kv 3 2018	Föränd- ring %	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Föränd- ring %
Resultat per aktie efter utspädning, euro	-0,08	0,17	-147	0,18	-144	0,19	0,64	-70
EPS, rullande 12 månader till periodens slut, euro	0,32	0,58	-45	0,79	-59	0,32	0,79	-59
Aktiekurs ¹ , euro	6,50	6,39	2	9,40	-31	6,50	9,40	-31
Totalavkastning, %	12,4	4,0		20,2		1,5	4,4	
Eget kapital per aktie ¹ , euro	7,55	7,69	-2	8,08	-7	7,55	8,08	-7
Potentiellt antal utestående aktier ¹ , miljoner	4 050	4 050	0	4 050	0	4 050	4 050	0
Vägt genomsnittligt antal aktier efter utspädning, miljoner	4 035	4 032	0	4 037	0	4 033	4 037	0
Avkastning på eget kapital, %	-4,4	9,1		9,2		3,4	10,9	
Avkastning på eget kapital exkl. immateriella tillgångar, %	-5,0	10,6		10,6		3,9	12,6	
Avkastning på riskexponeringsbelopp, %	-0,9	1,7		2,4		0,7	2,8	
Avkastning på eget kapital med periodiserade resolutionsavgifter, %	-4,9	8,5		8,8		3,6	11,0	
K/I-tal, %	104	55		54		76	52	
K/I-tal med periodiserade resolutionsavgifter, %	107	58		56		75	51	
Kreditförluster på årsbasis, punkter ³	55	10	450	8	588	24	8	200
Kärnprimärkapitalrelation ^{1,4,5,6,7} , %	15,4	14,8		20,3		15,4	20,3	
Primärkapitalrelation ^{1,4,5,7} , %	17,4	17,3		22,3		17,4	22,3	
Total kapitalrelation ^{1,4,5,7} , %	20,0	19,8		26,0		20,0	26,0	
Primärkapital ^{1,4,7} , md euro	27,3	27,6	-1	27,0	1	27,3	27,0	1
Riskvägd tillgångar ⁴ , md euro	156	160	-2	121	29	156	121	29
Antal anställda (omr till heltidstjänster) ¹	29 469	29 550	0	29 056	1	29 469	29 056	1
Economic capital ^{1,7} , md euro	26,5	27,8	-5	26,3	1	26,5	26,3	1

¹ Vid periodens slut.

² För mer detaljerad information avseende nyckeltal som definierats som Alternativa nyckeltal, se www.nordea.com/en/investor-relations/.

³ Inklusive utlåning till allmänheten som redovisas i Tillgångar som innehas för försäljning i kv 1 2018.

⁴ Inklusive resultatet för perioden.

⁵ Nya kapitaltäckningsregler (ytterligare information finns i avsnittet Övrig information).

⁶ Inklusive periodens resultat justerat för förutsebar utdelning.

⁷ Kapitaltäckningstalen för 2018 har inte omräknats till följd av förändrad redovisning och presentation av resolutionsavgifter (se not 1 för mer information).

Resultaträkning

Exklusive jämförelsestörande poster^{1,2}

	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Föränd- ring %	Lokal valuta %	Kv 3 2018	Föränd- ring %	Lokal valuta %	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Föränd- ring %	Lokal valuta %
Mn euro											
Räntenetto	1 083	1 071	1	2	1 123	-4	-1	3 210	3 349	-4	-2
Avgifts- och provisionsnetto	756	743	2	2	703	8	9	2 236	2 273	-2	0
Nettoresultat av poster till verkligt värde	211	283	-25	-27	205	3	-4	758	771	-2	-4
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	13	24	-46	-46	48	-73	-70	51	109	-53	-53
Övriga rörelseintäkter	22	20	10	10	18	22	16	86	67	28	30
Summa rörelseintäkter	2 085	2 141	-3	-2	2 097	-1	1	6 341	6 569	-3	-2
Personalkostnader	-720	-727	-1	-1	-726	-1	0	-2 165	-2 254	-4	-3
Övriga kostnader	-291	-304	-4	-4	-323	-10	-9	-1 094	-1 176	-7	-6
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-150	-149	1	1	-87	72	76	-439	-232	89	92
Summa rörelsekostnader	-1 161	-1 180	-2	-1	-1 136	2	3	-3 698	-3 662	1	2
Resultat före kreditförluster	924	961	-4	-3	961	-4	-3	2 643	2 907	-9	-8
Kreditförluster, netto	-49	-61	-20	-19	-44	11	11	-152	-143	6	7
Rörelseresultat	875	900	-3	-2	917	-5	-3	2 491	2 764	-10	-9
Skatt	-204	-219	-7	-6	-193	6	8	-601	-642	-6	-5
Periodens resultat	671	681	-1	-1	724	-7	-6	1 890	2 122	-11	-10

Nyckeltal^{1,2}

	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Föränd- ring %	Kv 3 2018	Föränd- ring %	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Föränd- ring %
Resultat per aktie efter utspädning, euro	0,17	0,17	0	0,18	-6	0,46	0,52	-12
EPS, rullande 12 månader till periodens slut, euro	0,60	0,62	-3	0,68	-12	0,60	0,68	-12
Avkastning på eget kapital, %	8,9	9,1		9,2		8,1	9,0	
Avkastning på eget kapital exkl. immateriella tillgångar, %	10,1	10,6		10,6		9,2	10,3	
Avkastning på riskexponeringsbelopp, %	1,7	1,7		2,4		1,6	2,3	
Avkastning på eget kapital med periodiserade resolutionsavgifter, %	8,4	8,5		8,8		8,3	9,1	
K/I-tal, %	56	55		54		58	56	
K/I-tal med periodiserade resolutionsavgifter, %	58	58		56		58	55	
ROCAR, %	9,7	9,8		10,9		9,2	10,5	

¹ Exklusive jämförelsestörande poster, kv3 2019: en kostnad på 735 mn euro avseende en nedskrivning av kapitaliserade IT-system, 559 mn euro efter skatt; en kostnad på 204 mn euro avseende omstrukturering, 155 mn efter skatt, en ej avdragsgill kostnad på 75 mn euro avseende försäljningen av Luminor och en förlust på 282 mn euro (214 mn euro efter skatt) avseende avsättningar för kreditförluster till följd av uppdaterade modeller och en dialog med ECB, som speglar mer dämpade utsikter i vissa sektorer. Under kv1 2019 en icke avdragsgill kostnad på 95 mn euro relaterad till avsättning för pågående penningtvätsrelaterade ärenden. Under kv2 2018 en skattefri vinst på 87 mn euro från försäljningen av aktier i UC och en skattefri vinst på 262 mn euro från försäljningen av Nordea Liv & Pension Danmark. Kv1 2018 redovisades en vinst på 135 mn euro till följd av en ny värderingsmodell i Danmark, 105 mn euro efter skatt.

² För mer detaljerad information avseende nyckeltal som definierats som Alternativa nyckeltal, se www.nordea.com/en/investor-relations/.

Världsekonomin och finansmarknaden

Världsekonomin försvagades under tredje kvartalet. Handelsdispyterna och osäkerheten om brexit har försvagat både företagens tilltro och världshandeln. Inte minst tillverkningsindustrin har drabbats hårt, men även i tjänstesektorn har efterfrågan mattats av. Den globala tillväxten i år och nästa år blir sannolikt den svagaste sedan finanskrisen. Riskerna finns fortsatt huvudsakligen på nedsidan.

Den amerikanska centralbanken sänkte den 18 september återigen räntan, nästan en vecka efter ECB:s nya stödpaket som innefattar en räntesänkning med 10 punkter, omstart för stödköpsprogrammet från och med november, förändring i formerna för TLTRO III och införande av en tvånivå modell för inlåningsräntan när ekonomin är svag och inflationstrycket obefintligt. Helomvändningen i penningpolitiken har resulterat i rekordlåga räntor världen över och gett börsen stöd, även om svängningarna på finansmarknaden har ökat. EUR/USD-kursen försvagades under tredje kvartalet, och svängningarna i oljepriset ökade kraftigt efter drönarattackerna på saudiska Aramcos oljeanläggningar.

Danmark

Dansk ekonomi växte med 0,9 procent under andra kvartalet 2019, vilket innebar att BNP ökade med 2,3 procent under första halvåret jämfört med samma period i fjol. Nettoexporten var det som bidrog mest till den stabila utvecklingen. Framåtblickande indikatorer tyder på dämpad tillväxt under de kommande kvartalen, framför allt inom tillverkningsindustrin. Detta är i linje med den svagare efterfrågan i euroområdet. Danska centralbanken sänkte den 12 september inlåningsräntan med 10 punkter till -0,75 procent, vilket speglar ECB:s räntesänkning.

Finland

Finlands ekonomi fortsatte att växa i skaplig takt under första halvåret 2019, men tillväxten mattas nu tydligt. Landet kommer att drabbas hårdare av den globala avmattningen och den ökade osäkerheten. Exportsektorn gick överraskande bra under första halvåret, medan hushållens efterfrågan och investeringarna har spätt på oron över Finlands tillväxtutsikter. Ett minskat förtroende bland hushåll och tillverkningsföretag kan försvaga konsumtionen och investeringarna ytterligare.

Norge

Tillväxten i norsk ekonomi var god under andra kvartalet, och detta i kombination med lägre arbetslöshet gynnade såväl hushållens efterfrågan som bostadsmarknaden. Framåtblickande indikatorer tyder på något svagare tillväxt, men fortfarande klart över trendtillväxten. Norska centralbanken höjde i september sin styrränta till 1,5 procent och lämnar den sannolikt oförändrad den närmaste tiden. Det finns emellertid en del som talar för att de höjer ytterligare en gång under 2020. Den norska kronan är fortsatt svag till följd av osäkerheten i världsekonomin.

Sverige

Svensk ekonomi tappade fart under första halvåret 2019. Avmattningen fortsatte under tredje kvartalet. Den inhemska efterfrågan var dämpad och exporten planade ut. Detta resulterade i stigande arbetslöshet. Inflationen har sjunkit under året, från 2 procent till 1,4 procent som genomsnitt för tredje kvartalet. Riksbanken lämnade reporäntan oförändrad vid septembermötet, och gav signaler om en räntehöjning runt årsskiftet. Den svenska kronan fortsatte att försvagas i handelsviktade termer under tredje kvartalet.

Koncernens resultat och utveckling

Tredje kvartalet 2019

Räntenetto

Räntenettet steg med 2 procent i lokala valutor från förra kvartalet med en positiv effekt från volymer till följd av ökad aktivitet och en ytterligare räntedag. Marginalerna förbättrades under kvartalet men marknadsläget var fortfarande besvärligt.

Personal Banking

Räntenettet ökade med 2 procent i lokala valutor från förra kvartalet till följd av volymtillväxt och en ytterligare räntedag. Utlåningen ökade i alla länder, samtidigt som marginalpressen bestod.

Commercial and Business Banking

Räntenettet minskade med 1 procent i lokala valutor från förra kvartalet. Utlåningen utvecklades positivt samtidigt som marginalpressen fortsatte.

Wholesale Banking

Räntenettet ökade med 3 procent i lokala valutor från förra kvartalet till följd av högre periodiserade avgifter och en ytterligare räntedag. Utlåningen var i stort sett oförändrad och marginalerna var stabila.

Asset & Wealth Management

Räntenettet i Asset & Wealth Management minskade med 1 mn euro från förra kvartalet och uppgick till 13 mn euro.

Koncernfunktioner och övriga

Räntenettet i Treasury-funktionen var 5 mn euro högre än förra kvartalet. Ökningen berodde främst på lägre finansieringskostnad.

Utlåning

Exklusive repor var utlåningen till allmänheten oförändrad i lokala valutor jämfört med förra kvartalet. Den genomsnittliga utlåningen i lokala valutor steg i samtliga affärsområden. I Personal Banking steg utlåningen främst i Norge och Sverige. I Commercial & Business Banking steg utlåningen i alla länder förutom Danmark. I Wholesale Banking var utlåningen i stort sett oförändrad med en ökning i Finland och Norge, och en minskning i Sverige.

Inlåning

Exklusive repor minskade inlåningen från allmänheten i lokala valutor med 2 procent jämfört med förra kvartalet. Den genomsnittliga inlåningen ökade i alla affärsområden, med undantag för Wholesale Banking där den minskade, främst inom Corporate & Investment Banking i Finland.

Räntenetto per affärsområde

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Lokal valuta	
								Kv3/Kv2	Kv3/Kv3
Mn euro									
Personal Banking	543	536	521	525	515	1%	5%	2%	7%
Commercial & Business Banking	333	337	331	341	326	-1%	2%	-1%	3%
Wholesale Banking	212	207	214	231	231	2%	-8%	3%	-7%
Asset & Wealth Management	13	14	13	14	18	-7%	-28%	-7%	-28%
Group Functions och övrigt	-18	-23	-23	31	33	-	-	-	-
Totalt koncernen	1 083	1 071	1 056	1 142	1 123	1%	-4%	2%	-1%

Räntenettoförändring

Mn euro	Kv3/Kv2	Jan-sep
		19/18
Räntenetto i början av perioden	1 071	3 349
Marginaldrivet räntenetto	3	-180
Utlåningsmarginal	-9	-294
Inlåningsmarginal	3	92
Upplåningskostnad	9	22
Volymdrivet räntenetto	9	144
Utlåningsvolym	10	157
Inlåningsvolym	-1	-13
Antal bankdagar	14	0
Övrigt ^{1,2,3}	-14	-103
Räntenetto i slutet av perioden	1 083	3 210
¹ varav valutaeffekt	-9	-68
² varav Baltikum	-	-3
³ varav avgifter till insättningsgarantier	0	26

Avgifts- och provisionsnetto

Avgifts- och provisionsnettot steg med 2 procent i lokala valutor från förra kvartalet till följd av ökade utlåningsavgifter, främst från omläggning av bolån i Danmark, samt ökade betal- och kortavgifter som berodde på högre kundaktivitet. Kapitalförvaltningsavgifterna var i stort sett oförändrade trots högre volymer medan arvoden från företagsfinansiering och mäklari låg på en säsongsmässigt låg nivå.

Sparande- och placeringsprovisioner

Avgifts- och provisionsnettot från sparande och placeringar minskade med 4 procent i lokala valutor från förra kvartalet till 473 mn euro. Det förvaltrade kapitalet ökade med 7 md euro till 314 md euro vid utgången av kvartalet. Inflödet uppgick till 3,7 md euro, vilket var i linje med andra kvartalet 2019.

Betalnings-, kort- och låneprovisioner

Avgifts- och provisionsnettot från utlåningen ökade jämfört med förra kvartalet till 148 mn euro (121 mn euro under andra kvartalet). Avgifts- och provisionsnettot från betalningar och kort ökade till 136 mn euro jämfört med förra kvartalet (kv2: 128 md euro).

Personal Banking

Avgifts- och provisionsnettot ökade med 9 procent från förra kvartalet, främst till följd av ökade avgifter för omläggningar av bolån i Danmark.

Commercial and Business Banking

Avgifts- och provisionsnettot ökade med 15 procent till följd av halvårsvisa provisionsintäkter och omläggningar av danska bolån.

Wholesale Banking

Avgifts- och provisionsnettot minskade med 15 procent i lokala valutor från förra kvartalet till följd av säsongseffekter och högre provisionskostnader i Markets.

Asset & Wealth Management

Avgifts- och provisionsnettot ökade med 4 procent i lokala valutor från förra kvartalet till 354 mn euro. Ökningen i förvaltad kapital bidrog positivt och nettoflödet fortsatte i alla kanaler.

Koncernfunktioner och övriga

Avgifts- och provisionsnettot minskade med 5 mn euro från föregående kvartal.

Avgifts- och provisionsnetto per affärsområde

Mn euro	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Lokal valuta	
								Kv3/Kv2	Kv3/Kv3
Personal Banking	178	164	158	162	175	9%	2%	9%	5%
Commercial & Business Banking	124	109	125	114	111	14%	12%	15%	12%
Wholesale Banking	108	128	104	108	92	-16%	17%	-15%	20%
Asset & Wealth Management	354	345	338	344	344	3%	3%	4%	5%
Group Functions och övrigt	-8	-3	12	-8	-19	-	-	-	-
Totalt koncernen	756	743	737	720	703	2%	8%	2%	9%

Avgifts- och provisionsnetto per kategori

Mn euro	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Lokal valuta	
								Kv3/Kv2	Kv3/Kv3
Sparande och placeringar, netto	473	495	446	500	447	-4%	6%	-4%	6%
Betalningar och kort, netto	136	128	143	121	130	6%	5%	6%	5%
Utlåning, netto	148	121	126	114	129	22%	15%	22%	15%
Övriga provisioner, netto	-1	-1	22	-15	-3	-	-	-	-
Totalt koncernen	756	743	737	720	703	2%	8%	2%	9%

Förvaltad kapital, volymer och nettoflöden

Md euro	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Nettoflöde
						Kv3 19
Nordiska retailfonder	62,5	62,3	61,2	56,3	61,1	0,2
Private Banking	86,5	85,4	84,2	78,2	95,5	0,2
Försäljning till institutionella kunder	113,5	108,6	105,6	99,8	101,6	3,1
Life & Pensions	51,3	50,2	49,2	45,8	50,8	0,2
Summa	313,8	306,5	300,2	280,1	309,0	3,7

Nettoresultat av poster till verkligt värde

Nettoresultat av poster till verkligt värde minskade med 27 procent från förra kvartalet, till 211 mn euro. Förhållandena för handelsgarantverksamheten var fortsatt utmanande och kundområdena påverkades av säsongseffekter.

Kapitalmarknadsintäkter från kunder i Wholesale Banking, Personal Banking, Commercial & Business Banking och Private Banking

Nettoresultat av poster till verkligt värde minskade och uppgick för affärsenheterna till 158 mn euro, att jämföra med 192 mn euro under förra kvartalet. Intäkterna från den kunddrivna handeln på kapitalmarknaden var lägre jämfört med förra kvartalet, främst till följd av säsongseffekter. Omvärderingen av en dansk kreditportfölj bidrog positivt med 15 mn euro för Personal Banking, medan den bidrog negativt med 24 mn euro för Commercial & Business Banking.

Life & Pensions

Nettoresultat av poster till verkligt värde i livförsäkringsverksamheten uppgick till 5 mn euro, en minskning med 5 mn euro från förra kvartalet. Nedgången berodde främst på en flytt mellan poster i resultaträkningen.

Marknadsgarantverksamheten

Nettoresultat av poster till verkligt värde för marknadsgarantverksamheten, det vill säga intäkter från riskhanteringen i kundtransaktioner, uppgick till 9 mn euro (-30 mn under förra kvartalet). Marknadsläget var fortsatt utmanande med ännu lägre räntor, låg volatilitet och små ränteskillnader. Förbättringen berodde på värdejusteringar som blev positiva (16 mn euro) från att ha varit negativa (-27 mn euro) under förra kvartalet.

Koncernfunktioner och övriga

Nettoresultat av poster till verkligt värde för Koncernfunktioner och övriga minskade till 39 mn euro från 111 mn euro under förra kvartalet. Nedgången motverkades av positiva engångseffekter och uppjusteringar i en portfölj med illikvida tillgångar.

Nettoresultat av poster till verkligt värde per affärsområde

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3
Mn euro							
Personal Banking	45	32	72	37	28	41%	61%
Commercial & Business Banking	35	67	23	72	48	-48%	-27%
Wholesale Banking kundenheter	72	87	77	78	57	-17%	26%
Asset and Wealth Mgmt exkl Life	6	6	15	6	1	0%	-
Wholesale Banking exkl kundenheter	9	-30	0	-51	55	-	-
Life & Pensions	5	10	31	32	23	-50%	-78%
Group functions och övrigt	39	111	46	8	-7	-	-
Totalt koncernen	211	283	264	182	205	-25%	3%
Totalt koncernen, exkl jämförelsestörande poster¹	211	283	264	132	205	-25%	3%

¹ Exklusive jämförelsestörande poster; under kv4 2018 redovisades en vinst på 50 mn euro till följd av omvärdering av Euroclear.

Resultatandelar i intresseföretag

Intäkterna från resultatandelar i intresseföretag uppgick till 13 mn euro, en minskning från 24 mn euro under förra kvartalet. Nedskrivningen i Eksportfinans stod för större delen av nedgången (-12 mn euro). Luminor bidrog med 5 mn euro (10 mn euro under kv2 2019) medan intäkter från intresseföretag inom Nordea Life & Pensions, som omklassificerats från dotterföretag till intresseföretag under andra kvartalet 2019, bidrog med 16 mn euro (kv2: 13 mn euro).

Övriga rörelseintäkter

Övriga rörelseintäkter uppgick till 22 mn euro, en ökning från 20 mn euro under förra kvartalet.

Rörelseintäkter

Rörelseintäkterna minskade med 2 procent i lokala valutor från förra kvartalet och uppgick till 2 085 mn euro.

Intäkter per affärsområde

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Lokal valuta	
								Kv3/Kv2	Kv3/Kv3
Mn euro									
Personal Banking	770	731	751	723	717	5%	7%	6%	9%
Commercial & Business Banking	498	520	483	534	490	-4%	2%	-3%	3%
Wholesale Banking	401	393	395	366	435	2%	-8%	3%	-7%
Asset & Wealth Management	399	391	404	407	401	2%	0%	3%	1%
Group Functions och övrigt	17	106	82	89	54	-	-	-	-
Totalt koncernen	2 085	2 141	2 115	2 119	2 097	-3%	-1%	-2%	1%
Totalt koncernen, exkl jämförelsestörande poster¹	2 085	2 141	2 115	2 033	2 097	-3%	-1%	-2%	1%

¹ Exklusive jämförelsestörande poster under kv4 2018 redovisades en vinst på 50 mn euro till följd av omvärdering av Euroclear, 38 mn euro efter skatt, och 36 mn euro relaterade till försäljningen av Ejendomme.

Kostnader

Under tredje kvartalet uppgick kostnaderna till 2 175 mn euro, en ökning med 84 procent i lokala valutor från förra kvartalet och en ökning med 93 procent i lokala valutor jämfört med tredje kvartalet 2018. Ökningen berodde på engångsposter där de största utgjordes av en nedskrivning av IT-tillgångar på 735 mn euro, en avsättning för omstrukturering på 204 mn euro och kostnader i samband med försäljningen av aktier i Luminor på 75 mn euro. Exklusive engångsposter uppgick kostnaderna till 1 161 mn euro i lokala valutor, vilket var en minskning med 1 procent från förra kvartalet och en ökning med 3 procent jämfört med samma period i fjol.

Personalkostnaderna ökade med 27 procent i lokala valutor, inklusive engångsposter (oförändrade exklusive engångsposter) från förra kvartalet till följd av avsättningar för omstrukturering under tredje kvartalet 2019. Jämfört med samma period i fjol ökade personalkostnaderna med 28 procent, inklusive engångsposter (oförändrat exklusive) i lokala valutor.

Övriga kostnader ökade med 20 procent i lokala valutor, inklusive engångsposter till följd av kostnader i samband med försäljningen av aktier i Luminor. Exklusive engångsposter minskade de övriga kostnaderna med 4 procent från förra kvartalet.

Nedskrivningarna uppgick till 885 mn euro (från 149 mn euro under förra kvartalet) till följd av en nedskrivning av IT-tillgångar på 735 mn euro. Exklusive denna uppgick nedskrivningarna till 150 mn euro, vilket var på samma nivå som andra kvartalet.

I slutet av tredje kvartalet uppgick antalet anställda (omräknat till heltidstjänster) till 29 469, i stort sett oförändrat jämfört med förra kvartalet och en ökning med 1 procent jämfört med samma kvartal 2018, till följd av uppbyggnad och flytt av vissa processer och funktioner till Polen och Estland.

K/I-talet steg till 107 procent under tredje kvartalet. Exklusive engångsposter var K/I-talet 58 procent, vilket var oförändrat jämfört med förra kvartalet och en ökning jämfört med tredje kvartalet i fjol (56 procent).

Rörelsekostnader

Mn euro	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Lokal valuta	
								Kv3/Kv2	Kv3/Kv3
Personalkostnader	-924	-727	-718	-744	-726	27%	27%	27%	28%
Övriga kostnader	-366	-304	-594	-390	-323	20%	13%	20%	15%
Avskrivningar	-885	-149	-140	-250	-87				
Totalt koncernen	-2 175	-1 180	-1 452	-1 384	-1 136	84%	91%	84%	93%
Totalt koncernen, exkl jämförelsestörande poster¹	-1 161	-1 180	-1 357	-1 243	-1 136	-2%	2%	-1%	3%

¹ Exklusive jämförelsestörande poster; under kv3 2019 en kostnad på 735 mn euro, innan skatt, avseende en nedskrivning av kapitaliserade IT-system, en kostnad på 204 mn euro, innan skatt, avseende omstrukturering och en ej avdragsgill kostnad på 75 mn euro avseende försäljningen av Luminor. Under kv1 2019 en icke avdragsgill kostnad på 95 mn euro relaterad till avsättning för pågående penningtvätsrelaterade ärenden. Under kv4 2018 redovisades en förlust på 141 mn euro till följd av nedskrivning av goodwill som avser Ryssland.

Rörelsekostnader per affärsområde

Mn euro	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Lokal valuta	
								Kv3/Kv2	Kv3/Kv3
Personal Banking	-465	-437	-494	-456	-453	6%	3%	7%	4%
Commercial & Business Banking	-259	-269	-310	-281	-270	-4%	-4%	-3%	-3%
Wholesale Banking	-203	-228	-301	-225	-216	-11%	-6%	-11%	-6%
Asset & Wealth Management	-188	-179	-189	-199	-193	5%	-3%	4%	-2%
Group Functions och övrigt	-1 060	-67	-158	-223	-4	-	-	-	-
Totalt koncernen	-2 175	-1 180	-1 452	-1 384	-1 136	84%	91%	84%	93%
Totalt koncernen, exkl jämförelsestörande poster¹	-1 161	-1 180	-1 357	-1 243	-1 136	-2%	2%	-1%	3%

¹ Exklusive jämförelsestörande poster; under kv3 2019 en kostnad på 735 mn euro, innan skatt, avseende en nedskrivning av kapitaliserade IT-system, en kostnad på 204 mn euro, innan skatt, avseende omstrukturering och en ej avdragsgill kostnad på 75 mn euro avseende försäljningen av Luminor. Under kv1 2019 en icke avdragsgill kostnad på 95 mn euro relaterad till avsättning för pågående penningtvätsrelaterade ärenden. Under kv4 2018 redovisades en förlust på 141 mn euro till följd av nedskrivning av goodwill som avser Ryssland.

Påverkan av valutarörelser

Procentenheter	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Jan-sep
			19/18
Intäkter	0	-1	-1
Kostnader	0	-2	-2
Rörelseresultat	-1	0	0
Utlåning och inlåning	-2	-1	-1

Kreditförluster

Kreditförlusterna uppgick till 331 mn euro under tredje kvartalet efter en dialog med ECB om resultatet av deras granskning av kvaliteten på Nordeas tillgångar.

Den 18 juli 2019 publicerade ECB resultatet från den heltäckande utvärderingen av Nordea, med bland annat granskning av tillgångarnas kvalitet och ECB:s stresstest. Det övergripande resultatet från utvärderingen bekräftade Nordeas robusta kapitalposition, som ligger över alla gränsvärden som ECB fastställt. Vid denna tidpunkt meddelande Nordea att kvalitetsgranskningens påverkan på tillsynskraven skulle diskuteras vid ett senare tillfälle med ECB. Denna diskussion ägde rum under tredje kvartalet 2019 och ECB kom fram till sin syn på den avsättningsnivå som Nordea ska ha mot bakgrund av resultatet av granskningen av kvaliteten på Nordeas tillgångar enligt AQR-manualen.

Som nämndes i halvårsrapporten 2019 bedömer Nordea att de avsättningar för kreditförluster som gjorts väl speglar den aktuella kreditrisken i vår kreditportfölj och att utsikterna är fortsatt stabila. Efter dialogen med ECB, och med tanke på att utsikterna dämpats i vissa sektorer under tredje kvartalet, har Nordea beslutat att öka sina avsättningar med 229 mn euro. Nordea har dessutom gjort en översyn av sina modeller för gruppvisa avsättningar. Modelluppdateringen under tredje kvartalet 2019 medförde en ökning av gruppvisa avsättningar på 53 mn euro.

Under tredje kvartalet uppgick avsättningar för kreditförluster som inte avsåg ovan nämnda justeringar till 49 mn euro, vilket i stort sett motsvarar genomsnittsnivån för avsättningar under de senaste fyra kvartalen.

Exklusive engångsposter avser kreditförlusterna främst ett fåtal kunder i olje- och offshoresektorn.

Kreditförluster för kategori 3 uppgick till 246 mn euro och kreditförlustrelationen var 41 punkter (kv2: 12 punkter). Exklusive engångsposter uppgick kreditförluster för kategori 3 till 76 mn euro och kreditförlustrelationen var 12 punkter.

Lånen i kategorierna 1 och 2 hade kreditförluster på 85 mn euro, och en kreditförlustrelation på 14 punkter (kv2: -2 punkter). Exklusive engångsposter uppgick kreditförluster för lån i kategorierna 1 och 2 till -27 mn och kreditförlustrelationen var -4 punkter.

Vi räknar med att kreditförlusterna under kommande kvartal blir låga och ungefär i nivå med genomsnittet för 2018. De ekonomiska utsikterna är emellertid något osäkrare.

Danska bolån redovisas till verkligt värde. Förluster på dessa redovisas därmed, enligt IFRS 9, inte som kreditförluster utan som nettoresultat av poster till verkligt värde.

Utvecklingen i den underliggande kreditkvaliteten är positiv. Återbetalningsförmågan stärktes något bland privatkunderna och var i stort sett oförändrad för företagskunderna under tredje kvartalet.

Kreditportfölj

Exklusive omvända repor minskade utlåningen till allmänheten något med 0,7 md euro till 299,5 md euro från 300,2 md euro under andra kvartalet. I lokala valutor var utlåningen oförändrad jämfört med andra kvartalet.

Exklusive repor uppgick utlåningen till allmänheten som redovisas till verkligt värde till 58 md euro (kv2: 58 md euro). Denna utlåning utgörs huvudsakligen av danska bolån som redovisas till verkligt värde till 54 md euro (54 md euro).

Utlåningen till allmänheten som redovisas till upplupet anskaffningsvärde minskade något och uppgick till 241 md euro (kv2: 242 md euro). Av denna portfölj utgjorde 4,68 md euro osäkra fordringar för lån i kategori 3 (kv2: 4,49 md euro).

Andelen osäkra fordringar, brutto, (kategori 3) uppgick till 181 punkter för utlåning som redovisas till upplupet anskaffningsvärde (kv2: 177 punkter). Reserver i relation till osäkra fordringar (kategori 3) ökade till 36,4 procent (kv2: 34,0 procent). Andelen osäkra fordringar för utlåning som redovisas till upplupet anskaffningsvärde minskade något till 110 punkter (kv2: 112 punkter).

Kreditförluster och osäkra fordringar

	Kv3 19					
	Kv3 19	exkl. IAC	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18
Punkter av utlåningen¹						
Kreditförluster på årsbasis, koncernen	55	8	10	7	5	8
varav Kategori 1 och 2	14	-4	-2	2	-7	8
varav Kategori 3	41	12	12	5	12	0
Personal Banking Totalt	10	7	9	18	7	3
Banking Danmark	485	79	51	-35	51	40
Banking Finland	-55	1	11	38	9	-2
Banking Norge	21	13	7	11	-1	1
Banking Sverige	14	1	5	11	5	5
Commercial & Business						
Banking	30	0	17	21	20	25
BB Denmark	312	-74	215	9	147	258
BB Finland	21	12	-18	42	27	15
BB Norway	17	-2	0	10	-15	-5
BB Sweden	15	7	10	12	8	8
BBD Nordic	-3	10	14	30	24	13
Wholesale Banking	195	23	10	-35	-11	4
C&IB Denmark	243	-31	118	-40	186	-
C&IB Finland	10	6	5	0	-55	-
C&IB Norway	400	37	-52	-22	-97	-
C&IB Sweden	59	51	90	6	3	-
C&IB Total	204	21	37	-14	2	10
Banking Russia	-67	-122	-622	-240	-305	-118

¹ Negativt belopp är nettoåterföringar.

Resultat

Rörelseresultat

Rörelseresultatet minskade med 146 procent i lokala valutor till -421 mn euro jämfört med förra kvartalet. Jämfört med samma kvartal i fjol var nedgången 147 procent. Exklusive engångsposter minskade rörelseresultatet med 4 procent i lokala valutor jämfört med förra kvartalet och med 5 procent jämfört med samma kvartal 2018.

Skatter

Skattekostnaden för tredje kvartalet var positiv och uppgick till 89 mn euro (kv2: -219 mn euro), till följd av det negativa resultatet före skatt under perioden. Den effektiva skattesatsen var 21,0 procent, jämfört med 24,4 procent under förra kvartalet och 21,1 procent under tredje kvartalet i fjol.

Periodens resultat

Periodens resultat minskade med 148 procent i lokala valutor jämfört med förra kvartalet till -332 mn euro. Avkastningen på eget kapital minskade till -4,4 procent från 9,1 procent förra kvartalet.

Exklusive engångsposter minskade periodens resultat med 3 procent i lokala valutor jämfört med förra kvartalet till 669 mn euro. Avkastningen på eget kapital minskade till 8,9 procent jämfört med 9,1 procent förra kvartalet.

Resultatet per aktie efter utspädning var -0,08 euro (0,17 euro under förra kvartalet). Exklusive engångsposter var resultat per aktie efter utspädning 0,17 euro.

Rörelseresultat per affärsområde

Mn euro	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Lokal valuta	
								Kv3/Kv2	Kv3/Kv3
Personal Banking	277	269	206	247	257	3%	8%	4%	10%
Commercial & Business Banking	192	223	140	222	179	-14%	7%	-13%	9%
Wholesale Banking	-40	153	138	154	214				
Asset & Wealth Management	210	211	214	202	208	0%	1%	1%	2%
Group Functions och övrigt	-1 060	44	-77	-120	59	-	-	-	-
Totalt koncernen	-421	900	621	705	917				
Totalt koncernen, exkl. jämförelsestörande poster¹	875	900	716	760	917	-3%	-5%	-2%	-3%

¹ Exklusive jämförelsestörande poster; under kv3 2019 en kostnad på 735 mn euro, innan skatt, avseende en nedskrivning av kapitaliserade IT-system, en kostnad på 204 mn euro, innan skatt, avseende omstrukturering, en ej avdragsgill kostnad på 75 mn euro avseende försäljningen av Luminor och en förlust på 282 mn euro, innan skatt, avseende avsättningar för kreditförluster till följd av uppdaterade modeller och en dialog med ECB, som speglar mera dämpade utsikter i vissa sektorer. Under kv1 2019 en icke avdragsgill kostnad på 95 mn euro relaterad till avsättning för pågående penningtvätsrelaterade ärenden. Under kv4 2018 redovisades en vinst på 50 mn euro till följd av omvärdering av Euroclear, 38 mn euro efter skatt, 36 mn euro i vinst relaterade till försäljningen av Ejendomme och 141 mn euro i förlust till följd av nedskrivning av goodwill som avser Ryssland.

Januari-september 2019 jämfört med januari-september 2018

Intäkterna minskade med 9 procent i lokala valutor och med 10 procent i euro jämfört med förra året. Rörelseresultatet minskade med 66 procent i både lokala valutor och euro.

Exklusive engångsposter minskade intäkterna med 2 procent i lokala valutor och med 3 procent i euro jämfört med samma period i fjol. Rörelseresultatet minskade med 9 procent i lokala valutor och med 10 procent i euro.

Intäkter

Räntenettot minskade med 2 procent i lokala valutor och med 4 procent i euro jämfört med 2018. Den genomsnittliga utlåningen i affärsområdena steg med 3 procent i lokala valutor jämfört med 2018. Ökningen berodde främst på förvärvet av Gjensidige Bank. Den genomsnittliga inlåningen minskade med 3 procent, främst i Wholesale Banking.

Avgifts- och provisionsnettot var oförändrat i lokala valutor och minskade med 2 procent i euro jämfört med förra året.

Nettoresultat av poster till verkligt värde minskade med 18 procent i lokala valutor och med 16 procent i euro jämfört med förra året.

Kostnader

Kostnaderna ökade med 33 procent i lokala valutor och med 31 procent i euro jämfört med förra året och uppgick till 4 807 mn euro. Personalkostnaderna ökade med 6 procent i lokala valutor och med 5 procent i euro. Exklusive engångsposter ökade kostnaderna med 3 procent i lokala valutor och med 1 procent i euro jämfört med förra året och uppgick till 3 698 mn euro. Personalkostnaderna minskade med 3 procent i lokala valutor och med 4 procent i euro.

Kreditförluster

Avsättningar för kreditförluster ökade till 434 mn euro (upp från 143 mn euro under de första nio månaderna 2018), vilket motsvarar en kreditförlustrelation på 24 punkter (upp 16 punkter). Förändringen jämfört med de första nio månaderna 2018 beror huvudsakligen på avsättningar för kreditförluster på 282 mn euro till följd av uppdaterade modeller och ändringar efter en dialog med ECB, som speglar mer dämpade utsikter i vissa sektorer under tredje kvartalet 2019. Exklusive engångsposter uppgick kreditförlusterna under årets första nio månader till 152 mn euro, en liten ökning jämfört med samma period 2018. Förlusterna ökade i Business Banking jämfört med i fjol, men ökningen uppvägdes av lägre förluster i Wholesale Banking. Kreditförlusterna i Personal Banking är oförändrade.

Periodens resultat

Periodens resultat minskade med 69 procent i både lokala valutor och euro, och uppgick till 792 mn euro. Exklusive engångsposter minskade periodens resultat med 10 procent i lokala valutor och med 11 procent i euro och uppgick till 1 888 mn euro.

Påverkan av valutarörelser

Valutarörelser hade en negativ effekt på 2 procentenheter på kostnader och 1 procentenhet på intäkter, utlåning och inlåning. Rörelseresultatet påverkades inte av valutarörelser jämfört med förra året.

Övrig information

Kapitalposition och riskexponeringsbelopp

Nordeakoncernens kärnprimärkapitalrelation ökade till 15,4 procent i slutet av tredje kvartalet (15,5 procent exklusive periodens resultat), jämfört med 14,8 procent under andra kvartalet 2019. Riskexponeringsbeloppet minskade med 3,4 md euro. Nedgången berodde främst på det minskade innehavet i Luminor, lägre riskexponeringsbelopp för företagskrediter, minskad risk i likviditetsreserven och minskad marknadsrisk. Kärnprimärkapitalet ökade med 0,5 md euro till följd av det nya utdelningsmålet för 2019, som till viss del motverkades av förändringar i förmånsbestämda pensionsplaner samt valutaeffekter i balanserade vinstmedel.

Under kvartalet beslutade Nordea att återbetala ett primärkapitaltillskott motsvarande 0,9 md euro. Primärkapitalrelationen ökade till 17,4 procent från 17,3 procent under andra kvartalet 2019, och den totala kapitalrelationen ökade från 19,8 procent till 20,0 procent.

Vid utgången av tredje kvartalet uppgick kärnprimärkapitalet till 24,1 md euro, primärkapitalet uppgick till 27,3 md euro och kapitalbasen uppgick till 31,2 md euro.

Bruttosoliditeten var stabil och uppgick till 5,0 procent vid utgången av tredje kvartalet 2019.

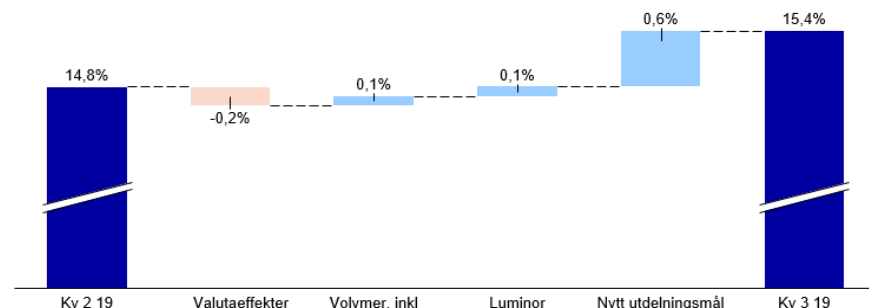
Vid utgången av tredje kvartalet uppgick det ekonomiska kapitalet till 26,5 md euro, en minskning med 1,3 md euro jämfört med andra kvartalet 2019. Nedgången berodde främst på en nedskrivning av immateriella tillgångar till följd av den nya finansiella planen samt lägre kredit- och marknadsrisk enligt pelare 1.

Den 12 augusti 2019 minskade Sampo Abp sitt innehav i Nordea Bank Abp till 19,87 procent. Det innebär att Nordea inte längre ingår i Sampos finansiella konglomerat. Den 4 september identifierades Nordea som ett eget finansiellt konglomerat. Per den 30 september ska Nordeas finansiella konglomerat ha en kapitalbas på minst 29,8 md euro och det finansiella konglomeratets kapitaltäckning var 109 procent. I kapitalkravet ingår tillfälligt pelare 2-kapital och från första kvartalet 2020 ersätts detta med det pelare 2-kapital som utarbetats i enlighet med tillsynsbedömningen (SREP).

Kapitalrelationer

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18
%					
CRR/CRDIV					
Kärnprimärkapitalrelation	15,4	14,8	14,6	15,5	20,3
Primärkapitalrelation	17,4	17,3	17,1	17,3	22,6
Total kapitalrelation	20,0	19,8	19,5	19,9	26,3

Kärnprimärkapitalrelation, förändringar under kvartalet

Kapital- och utdelningspolicy

Enligt den aktuella kapitalpolicyen ska Nordea ha en kärnprimärkapitalbuffert på 40-120 punkter över kapitalkravet under övergångsperioden. Som en del av övergången till den gemensamma tillsynsmekanismens kapitalramverk åläggs Nordea ett pelare 2-kapitalkrav som börjar gälla den 1 januari 2020. Baserat på det nya kapitalramverket har Nordea beslutat att ändra sin kapitalpolicy till en kärnprimärkapitalbuffert på 150-200 punkter över kärnprimärkapitalkravet (MDA-nivån). Den nya kapitalbufferten motsvarar en huvudsakligen oförändrad kärnprimärkapitalnivå i nominellt belopp och gäller från den 1 januari 2020.

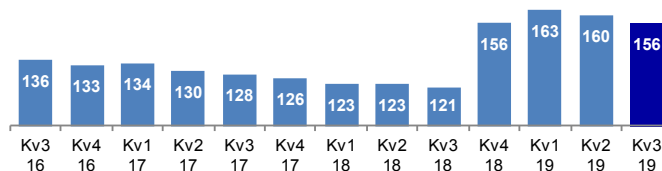
Nordea har även uppdaterat sin utdelningspolicy som gäller för resultat som genererats från den 1 januari 2020. Nordea strävar efter att ha en stark kapitalposition i linje med kapitalpolicyen. Ambitionen är att dela ut 60-70 procent av årets resultat till aktieägarna. Vid överskottskapital över kapitalmålen kommer återköp att övervägas. Nordeas utdelningsmål för 2019 är 0,40 euro per aktie.

Nordea erhöll det preliminära beslutet efter tillsynsbedömningen den 26 september 2019 med ett pelare 2-kapitalkrav på 1,75 procent. Detta leder till ett kärnprimärkapitalkrav proforma på cirka 13 procent (MDA-nivån), inklusive ett minimikrav på kärnprimärkapitalet på 4,5 procent, en kapitalkonserveringsbuffert på 2,5 procent, en systemrisikbuffert på 3 procent och en kontracyklisk buffert på cirka 1,3 procent. Det slutliga beslutet väntas i december 2019.

Utvecklingen på regelområdet

Den 19 september höjdes det kontracykliska buffertvärdet i Sverige från 2 procent till 2,5 procent. Den 30 september höjdes även det kontracykliska buffertvärdet i Danmark från 0,5 procent till 1 procent.

Riskexponeringsbelopp (md euro), kvartalsvis utveckling

Riskexponeringsbelopp (REA)

	30 sep 2019	31 mar 2019	30 sep 2018
Mn euro			
Kreditrisk	124 469	127 145	99 042
IRK-metoden	110 823	112 239	86 886
- stater			2 071
- företag	74 949	75 304	53 612
- avancerade	62 301	63 163	44 353
- grundläggande	12 648	12 141	9 259
- institut	5 507	6 364	6 137
- privatkunder	26 203	26 268	21 851
- med säkerhet i fast egendom	1 467	833	840
- övrigt	2 697	3 470	2 375
Schablonmetoden	13 646	14 906	12 156
- stater	1 049	554	133
- privatkunder	5 194	5 193	4 342
- övrigt	7 403	9 160	7 681
Risk hänförlig till kreditvärderingsjusteringar	844	728	728
Marknadsrisker	4 257	5 165	3 812
- handelslager, intern modell	3 306	3 693	2 719
- handelslager, schablonmetoden	951	1 049	1 093
- övrig verksamhet, schablonmetoden		423	
Transfereringsrisk	2	0	
Operationell risk	15 698	15 698	16 487
Ytterligare riskexponeringsbelopp för finskt riskviktsgolv enligt artikel 458 CRR	711	663	607
Ytterligare riskexponeringsbelopp för svenskt riskviktsgolv enligt artikel 458 CRR	10 367	10 330	
Ytterligare riskexponeringsbelopp, artikel 3 CRR			152
Summa	156 349	159 729	120 827

Kapitalbas, inklusive periodens resultat

	30 sep 2019	30 jun 2019	30 sep 2018
Mn euro			
Kärnprimärkapital, inklusive periodens resultat	24 107	23 641	24 482
Primärkapital (netto efter avdrag), inklusive periodens resultat	27 261	27 590	27 318
Summa kapitalbas, inklusive periodens resultat	31 205	31 613	31 731

Sammanfattning av poster som ingår i kapitalbasen

	30 sep 2019	30 jun 2019	30 sep 2018
Mn euro			
Beräkning av kapitalbas¹			
Eget kapital i konsoliderad situation	28 199	28 378	31 118
Föreslagen/verkställd utdelning			-2 091
Kärnprimärkapital före avdrag enligt CRR	28 199	28 378	29 027
Uppskjutna skattefordringar			
Immateriella tillgångar	-3 366	-4 170	-3 997
IRK-reserveringar underskott (-)	0	-90	-12
Avdrag för investeringar i kreditinstitut (50%)			
Pensionstillgångar utöver relaterade förpliktelser	-117	-137	-191
Övriga poster, netto	-405	-328	-346
Summa avdrag från kärnprimärkapitalet enligt CRR	-3 888	-4 725	-4 545
Kärnprimärkapital (netto efter avdrag)	24 311	23 653	24 482
Övrigt primärkapital före avdrag enligt CRR	3 182	3 957	2 858
Summa avdrag från övrigt primärkapitalet enligt CRR	-27	-8	-22
Övrigt primärkapital	3 155	3 949	2 836
Primärkapital (netto efter avdrag)	27 466	27 602	27 318
Supplementärt kapital före avdrag enligt CRR	4 789	4 906	5 268
IRK-reserveringar överskott (+)	216	180	193
Avdrag för investeringar i kreditinstitut (50%)			
Avdrag för investeringar i försäkringsföretag	-1 000	-1 000	-1 000
Pensionstillgångar utöver relaterade förpliktelser			
Övriga poster, netto	-62	-63	-48
Summa	-846	-883	-855
Supplementärt kapital	3 943	4 023	4 413
Kapitalbas (netto efter avdrag)	31 409	31 625	31 731

¹ Enligt rapportering till tillsynsmyndigheten (ECB).

Kapitalbas och kapitalrelationer (konglomerat)¹

Konglomeratets kapitalbas, mn euro	32 415
Konglomeratets kapitalbaskrav, mn euro	29 843
Konglomeratets kapitaltäckning (överskott/underskott i kapitalbasen), mn euro	2 572
Konglomeratets kapitalrelation, %	108,6

¹ Det finansiella konglomeratet består av bank- och försäkringsverksamhet.

Balansräkning

Tillgångarna i balansräkningen ökade med 3 md euro under kvartalet och uppgick till 586 md euro. Utlåningen till både kreditinstitut och allmänhet steg och värdet på andra tillgångar och derivat var högre än förra kvartalet. Samtidigt var värdet på räntebärande värdepapper och övriga tillgångar lägre.

Värdet på derivaten var 10 md euro högre under kvartalet och uppgick till 52 md euro medan värdet på övriga tillgångar minskade med 9 md euro från förra kvartalet till 120 md euro.

Balansräkning

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18
Md euro					
Utlåning till kreditinstitut	20	18	14	11	16
Utlåning till allmänheten	328	324	326	308	316
Derivat	52	42	39	37	37
Räntebärande värdepapper	66	70	71	76	75
Övriga tillgångar	120	129	140	119	129
Summa tillgångar	586	583	590	551	573
Inlåning från kreditinstitut	45	44	52	42	52
Inlåning från allmänheten	168	177	176	165	174
Emitterade värdepapper	191	189	193	190	187
Derivat	54	44	41	40	39
Övriga skulder	97	98	98	81	88
Summa eget kapital	31	31	30	33	33
Summa skulder och eget kapital	586	583	590	551	573

Nordeas upplåning och likviditet

Under tredje kvartalet emitterade Nordea cirka 3,8 md euro i långfristig skuld, exklusive danska säkerställda obligationer, varav cirka 1,8 md euro i form av säkerställda obligationer och 1,9 md euro i form av seniora obligationer.

Vid utgången av tredje kvartalet uppgick den långfristiga upplåningens andel av den totala upplåningen till cirka 79 procent.

Den kortsiktiga likviditetsrisken mäts med flera olika mått, och likviditetstäckningskvoten (LCR) är ett av dessa. Nordeas likviditetstäckningskvot uppgick enligt kapitalkravs-förordningens LCR-definition till 188 procent vid utgången av tredje kvartalet. I euro och dollar uppgick LCR vid samma tidpunkt till 185 procent respektive 183 procent. Nordeas likviditetsreserv består av likvida värdepapper som centralbankerna godtar som säkerhet och som har liknande egenskaper som tillgångar med hög likviditet enligt CRD IV. Likviditetsreserven uppgick till 100 md euro i slutet av tredje kvartalet (kv2: 104 md euro). Den långsiktiga likviditetsrisken mäts med hjälp av stabil nettofinansieringskvot (NSFR). Vid utgången av tredje kvartalet uppgick NSFR till 103,7 procent (kv2: 103,7 procent enligt Baselreglerna och 110,4 procent enligt andra tillsynsförordningen (CRR2)).

Upplåning och likviditet*

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18
Andel långfristig upplåning	79%	79%	79%	77%	79%
LCR summa	188%	178%	199%	185%	209%
LCR i euro	185%	195%	274%	257%	253%
LCR i dollar	183%	291%	230%	214%	240%

*Från första kvartalet 2018 beräknas LCR-siffrorna enligt europeiska bankmyndighetens LCR-definition. Tidigare LCR-siffror beräknades enligt svenska finansinspektionens LCR-definition.

Marknadsrisk

Marknadsrisken (VaR) i handelslagret uppgick till 14,7 mn euro. Jämfört med förra kvartalet var den övergripande VaR-nivån i stort sett oförändrad. Ränterisken utgör fortsatt den största risken, men den aktierelaterade risken har blivit större. Totalt sett utgörs VaR alljämt huvudsakligen av marknadsrisk i nordiska och nordeuropeiska länder.

Handelslager

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18
Mn euro					
Total risk, VaR	15	14	19	18	15
Ränterisk, VaR	11	13	19	16	15
Aktierisk, VaR	9	3	3	2	4
Valutarisk, VaR	2	3	1	2	2
Kreditspreadrisk, VaR	5	3	5	6	3
Inflationsrisk	2	2	2	2	1
Diversifieringseffekt	50%	40%	40%	38%	43%

Den samlade marknadsrisken (VaR) i övrig verksamhet uppgick till 37 mn euro (38 mn euro under förra kvartalet). VaR fortsatte att minska, men i något långsammare takt under kvartalet, till följd av lägre ränterisk.

Övrig verksamhet

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18
Mn euro					
Total risk, VaR	37	38	47	38	49
Ränterisk, VaR	37	40	48	39	49
Aktierisk, VaR	5	6	4	5	5
Valutarisk, VaR	3	1	1	1	2
Kreditspreadrisk, VaR	0	1	0	1	1
Diversifieringseffekt	17%	18%	11%	20%	13%

Nordeas aktie och kreditbetyg

Nordeas aktiekurs och kreditbetyg vid utgången av tredje kvartalet 2019.

	Nasdaq STO (SEK)	Nasdaq COP (DKK)	Nasdaq HEL (EUR)
2017-12-31	99,30	75,20	10,1
2018-03-31	89,10	63,12	8,61
2018-06-30	86,28	61,38	8,25
2018-09-30	96,86	70,02	9,46
2018-12-31	74,58	54,23	7,27
2019-03-31	70,75	50,79	6,81
2019-06-30	67,42	47,74	6,39
2019-09-30	69,81	48,49	6,50

Moody's		Standard & Poor's		Fitch	
På kort sikt	På lång sikt	På kort sikt	På lång sikt	På kort sikt	På lång sikt
P-1	Aa3	A-1+	AA-	F1+	AA-

Försäljningen av Luminor har slutförts

Den 13 september 2018 offentliggjorde Nordea Bank Abp och DNB ett avtal om att gemensamt sälja 60 procent av Luminor till ett konsortium som leds av riskkapitalfonder förvaltade av Blackstone. Som tidigare meddelats förutsatte försäljningen sedvanligt godkännande från berörda myndigheter. Dessa godkännanden har nu erhållits och affären slutfördes den 30 september 2019.

Nordeas beslut att sälja aktieinnehavet i Luminor är ett led i bankens övergripande ambition att förenkla och fokusera sin verksamhet till de nordiska marknaderna och bli en ännu bättre bank för sina kunder.

Som meddelades i samband med offentliggörandet av affären den 13 september 2018, har Nordea och Blackstone dessutom tecknat avtal om framtida försäljning av Nordeas resterande ägarandel på 20 procent. Den framtida försäljningen är förenad med vissa villkor men förväntas kunna slutföras under de tre närmaste räkenskapsåren.

Försäljningen fick en positiv effekt på Nordeas kärnprimärkapitalrelation med cirka 10 punkter genom slutförandet av affären. Nordea har redan fått ECB:s godkännande att från och med andra kvartalet 2019, för tillsynsändamål, redovisa innehavet i Luminor i enlighet med kapitalandelsmetoden. Detta påverkade kärnprimärkapitalet positivt med cirka 10 punkter, vilket redovisades i det finansiella resultatet för andra kvartalet. Affärens totala positiva effekt på kärnprimärkapitalrelationen är därmed cirka 20 punkter. Efter försäljningen av Nordeas totala ägarandel i Luminor, och då Luminor har återbetalat finansieringen som tillhandahållits av Nordea, väntas den positiva effekten (pro forma) på Nordeas kärnprimärkapitalrelation bli cirka 40 punkter.

Nytt om försäljningen av Nordeas innehav i LR Realkredit

Den 11 april tecknade Nordea, tillsammans med övriga ägare, avtal om att sälja samtliga aktier i det danska bolåneinstitutet LR Realkredit, där Nordea innehar 39 procent av aktierna, till Nykredit.

Även om avtalet har undertecknats förutsätter slutförandet av affären att berörda myndigheter ger sitt godkännande.

Nedskrivning av kapitaliserade IT-system och omstrukturering

Koncernens nya affärsplan, med nya finansiella mål, uppdaterade affärsplaner för alla affärsområden och ytterligare konsolidering mot en global IT-plattform har under tredje kvartalet föranlett en fullständig prövning av nedskrivningsbehovet för Nordeas kapitaliserade IT-system och en bedömning av framtida omstruktureringsbehov.

Det har beslutats att en nedskrivning av IT-systemen krävs eftersom den förväntade livslängden för vissa IT-system är betydligt kortare än vad som tidigare förväntats och att fördelarna därmed inte kan realiseras fullt ut. Vidare har det i vissa fall beslutats att avsluta pågående utveckling eller användning av funktionen. Nordea har bokfört en nedskrivning på 735 mn euro under tredje kvartalet.

Som en förlängning av omstruktureringsplanen från 2017 förväntas vidare att den nya affärsplanen leder till fortsatt övertalighet och avgångsvederlag. Den nya affärsplanen föranledde redovisning av en avsättning på 204 mn euro under tredje kvartalet 2019.

Kvartalsvis utveckling, koncernen

	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Kv 1 2019	Kv 4 2018	Kv 3 2018	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018
Mn euro							
Räntenetto	1 083	1 071	1 056	1 142	1 123	3 210	3 349
Avgifts- och provisionsnetto	756	743	737	720	703	2 236	2 273
Nettoresultat av poster till verkligt värde	211	283	264	182	205	758	906
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	13	24	14	15	48	51	109
Övriga rörelseintäkter	22	20	44	60	18	86	416
Summa rörelseintäkter	2 085	2 141	2 115	2 119	2 097	6 341	7 053
Allmänna administrationskostnader:							
Personalkostnader	-924	-727	-718	-744	-726	-2 369	-2 254
Övriga kostnader	-366	-304	-594	-390	-323	-1 264	-1 176
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-885	-149	-140	-250	-87	-1 174	-232
Summa rörelsekostnader	-2 175	-1 180	-1 452	-1 384	-1 136	-4 807	-3 662
Resultat före kreditförluster	-90	961	663	735	961	1 534	3 391
Kreditförluster, netto	-331	-61	-42	-30	-44	-434	-143
Rörelseresultat	-421	900	621	705	917	1 100	3 248
Skatt	89	-219	-178	-200	-193	-308	-672
Periodens resultat	-332	681	443	505	724	792	2 576
Resultat per aktie efter utspädning (DEPS), euro	-0,08	0,17	0,10	0,13	0,18	0,19	0,64
DEPS, rullande 12 månader till periodens slut, euro	0,32	0,58	0,68	0,76	0,79	0,32	0,79

Affärsområden

	Personal Banking		Commercial & Business Banking		Wholesale Banking		Asset & Wealth Management		Koncernfunktioner, övrigt och eliminerings		Nordeakoncernen		Förändr.
	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Kv 3 2019	Kv 2 2019	
Mn euro													
Räntenetto	543	536	333	337	212	207	13	14	-18	-23	1 083	1 071	1%
Avgifts- och provisionsnetto	178	164	124	109	108	128	354	345	-8	-3	756	743	2%
Nettoresultat av poster till verkligt värde	45	32	35	67	81	57	11	16	39	111	211	283	-25%
Övriga rörelseintäkter	4	-1	6	7	0	1	21	16	4	21	35	44	
Summa rörelseintäkter	770	731	498	520	401	393	399	391	17	106	2 085	2 141	-3%
Summa rörelsekostnader	-465	-437	-259	-269	-203	-228	-188	-179	-1 060	-67	-2 175	-1 180	84%
Kreditförluster	-28	-25	-47	-28	-238	-12	-1	-1	-17	5	-331	-61	
Rörelseresultat	277	269	192	223	-40	153	210	211	-1 060	44	-421	900	
K/I-tal, %	60	60	52	52	51	58	47	46	-	-	104	55	
ROCAR, %	9	9	9	10	-2	6	30	30	-	-	10 ¹	10 ¹	
Ekonomiskt kapital	8 519	8 838	6 403	6 652	7 852	8 082	2 140	2 156	1 584	2 106	26 498	27 834	-5%
Riskenponeringsbelopp	45 376	45 415	45 737	45 840	47 454	48 117	5 539	5 542	12 243	14 815	156 349	159 729	-2%
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	7 810	8 034	4 483	4 461	1 893	1 919	2 677	2 714	12 606	12 422	29 469	29 550	0%
Volym, md euro:													
Utlåning till företag ²	1,1	1,1	73,6	74,3	82,1	77,1	-	-	3,9	3,9	160,7	156,4	3%
Bolån till privatkunder ³	130,4	130,1	6,5	6,6	0	0	6,0	5,8	-	-	142,9	142,5	0%
Konsumtionslån ³	21,4	21,6	1,6	1,6	-	-	1,7	1,7	-	-	24,7	24,9	-1%
Summa utlåning	152,9	152,8	81,7	82,5	82,1	77,1	7,7	7,5	3,9	3,9	328,3	323,8	1%
Inlåning från företag ²	1,9	2,0	37,6	38,5	42,3	46,8	-	-	-4,1	-2,3	77,7	85,0	-9%
Inlåning från privatkunder ³	77,7	78,6	2,7	2,8	0	0	10,2	10,1	-	-	90,6	91,5	-1%
Summa inlåning	79,6	80,6	40,3	41,3	42,3	46,8	10,2	10,1	-4,1	-2,3	168,3	176,5	-5%

¹ Exklusive jämförelsestörande poster.

² För PeB: Personal Banking tillhandahåller företagsutlåning och inlåning till vissa privatkunder.

³ För CBB: Commercial & Business Banking tillhandahåller privata utlåning och inlåning till vissa företagskunder.

	Personal Banking		Commercial & Business Banking		Wholesale Banking		Asset & Wealth Management		Koncernfunktioner, övrigt och eliminerings		Nordeakoncernen		Förändr.
	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	
Mn euro													
Räntenetto	1 600	1 592	1 001	981	633	692	40	55	-64	29	3 210	3 349	-4%
Avgifts- och provisionsnetto	500	524	358	343	340	365	1 037	1 065	1	-24	2 236	2 273	-2%
Nettoresultat av poster till verkligt värde	149	130	125	225	215	384	73	128	196	39	758	906	-16%
Övriga rörelseintäkter	3	7	17	24	1	0	44	25	72	469	137	525	
Summa rörelseintäkter	2 252	2 253	1 501	1 573	1 189	1 441	1 194	1 273	205	513	6 341	7 053	-10%
Summa rörelsekostnader	-1 396	-1 400	-838	-890	-732	-722	-556	-589	-1 285	-61	-4 807	-3 662	31%
Kreditförluster	-104	-59	-108	7	-206	-105	-3	-1	-13	15	-434	-143	
Rörelseresultat	752	794	555	690	251	614	635	683	-1 093	467	1 100	3 248	-66%
K/I-tal, %	62	62	56	57	62	50	47	46	-	-	76	52	
ROCAR, %	9	10	9	11	3	8	30	30	-	-	9 ¹	11 ¹	
Ekonomiskt kapital	8 519	7 857	6 403	6 229	7 852	7 462	2 140	2 210	1 584	2 561	26 498	26 319	1%
Riskenponeringsbelopp	45 376	27 511	45 737	33 143	47 454	37 284	5 539	5 330	12 243	17 559	156 349	120 827	29%
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	7 810	7 776	4 483	4 419	1 893	2 000	2 677	2 947	12 606	11 914	29 469	29 056	1%
Volym, md euro:													
Utlåning till företag ²	1,1	1,0	73,6	73,3	82,1	77,0	-	-	3,9	2,1	160,7	153,4	5%
Bolån till privatkunder ³	130,4	125,4	6,5	6,8	0	0	6,0	6,3	-	-	142,9	138,5	3%
Konsumtionslån ³	21,4	20,8	1,6	1,8	-	-	1,7	2,0	-	-	24,7	24,6	0%
Summa utlåning	152,9	147,2	81,7	81,9	82,1	77,0	7,7	8,3	3,9	2,1	328,3	316,5	4%
Inlåning från företag ²	1,9	2,0	37,6	36,9	42,3	51,7	-	-	-4,1	-5,8	77,7	84,8	-8%
Inlåning från privatkunder ³	77,7	74,9	2,7	2,8	0	0,1	10,2	11,6	-	-	90,6	89,4	1%
Summa inlåning	79,6	76,9	40,3	39,7	42,3	51,8	10,2	11,6	-4,1	-5,8	168,3	174,2	-3%

¹ Exklusive jämförelsestörande poster.

² För PeB: Personal Banking tillhandahåller företagsutlåning och inlåning till vissa privatkunder.

³ För CBB: Commercial & Business Banking tillhandahåller privata utlåning och inlåning till vissa företagskunder.

Personal Banking totalt

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Lokal valuta				Jan-sep 19/18		Lokal valuta	
						Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Jan-sep 19	Jan-sep 18		Euro
Mn euro													
Räntenetto	543	536	521	525	515	1%	5%	2%	7%	1 600	1 592	1%	2%
Avgifts- och provisionsnetto	178	164	158	162	175	9%	2%	9%	5%	500	524	-5%	-3%
Nettoreultat av poster till verkligt värde	45	32	72	37	28	41%	61%	44%	70%	149	130	15%	16%
Resultatandelar i intr.företag + övr. intäkter	4	-1	0	-1	-1					3	7		
Summa intäkter inkl. allokeringar	770	731	751	723	717	5%	7%	6%	9%	2 252	2 253	0%	1%
Summa kostnader inkl. allokeringar	-465	-437	-494	-456	-453	6%	3%	7%	4%	-1 396	-1 400	0%	1%
Resultat före kreditförluster	305	294	257	267	264	4%	16%	4%	18%	856	853	0%	2%
Kreditförluster	-28	-25	-51	-20	-7					-104	-59		
Rörelseresultat	277	269	206	247	257	3%	8%	4%	10%	752	794	-5%	-4%
K/I-tal, %	60	60	66	63	63					62	62		
ROCAR, %	9	9	8	10	10					9	10		
Ekonomiskt kapital	8 519	8 838	8 740	7 866	7 857	-4%	8%	-3%	10%	8 519	7 857	8%	10%
Riskenxponeringsbelopp	45 376	45 415	44 940	41 489	27 511	0%	65%	1%	68%	45 376	27 511	65%	68%
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	7 810	8 034	8 024	7 749	7 776	-3%	0%	-3%	0%	7 810	7 776	0%	0%
Volym, md euro:													
Utlåning till företag ¹	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	0%	10%	0%	10%	1,1	1,0	10%	10%
Bolån till privatkunder	130,4	130,1	129,4	125,0	125,4	0%	4%	1%	6%	130,4	125,4	4%	6%
Konsumtionslån	21,4	21,6	21,6	20,5	20,8	-1%	3%	0%	4%	21,4	20,8	3%	4%
Summa utlåning	152,9	152,8	152,1	146,5	147,2	0%	4%	1%	6%	152,9	147,2	4%	6%
Inlåning från företag ²	1,9	2,0	1,9	1,9	2,0	-5%	-5%	-5%	-5%	1,9	2,0	-5%	-5%
Inlåning från privatkunder	77,7	78,6	76,8	74,3	74,9	-1%	4%	-1%	5%	77,7	74,9	4%	5%
Summa inlåning	79,6	80,6	78,7	76,2	76,9	-1%	4%	-1%	5%	79,6	76,9	4%	5%

¹ Personal Banking tillhandahåller företagsutlåning och inlåning till vissa privatkunder.

Personal Banking totalt exklusive allokeringar enligt avtal med Asset & Wealth Management.

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Lokal valuta				Jan-sep 19/18		Lokal valuta	
						Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Jan-sep 19	Jan-sep 18		Euro
EURm													
Räntenetto	543	536	521	525	515	1%	5%	2%	7%	1 600	1 592	1%	2%
Avgifts- och provisionsnetto	306	286	275	278	297	7%	3%	7%	4%	867	898	-3%	-2%
Nettoreultat av poster till verkligt värde	45	32	72	37	28	41%	61%	44%	70%	149	130	15%	16%
Resultatandelar i intr.företag + övr. intäkter	4	-1	0	-1	-1					3	7		
Summa intäkter inkl. allokeringar	898	853	868	839	839	5%	7%	6%	8%	2 619	2 627	0%	1%
Summa kostnader inkl. allokeringar	-498	-469	-527	-482	-479	6%	4%	6%	5%	-1 494	-1 483	1%	2%
Resultat före kreditförluster	400	384	341	357	360	4%	11%	5%	13%	1 125	1 144	-2%	0%
Kreditförluster	-28	-25	-51	-20	-7					-104	-59		
Rörelseresultat	372	359	290	337	353	4%	5%	4%	7%	1 021	1 085	-6%	-4%
K/I-tal, %	56	55	61	57	57					57	56		
ROCAR, %	12	12	10	12	12					12	13		
Ekonomiskt kapital	8 831	9 153	9 051	8 233	8 234	-4%	7%	-3%	5%	8 831	8 234	7%	5%
Riskenxponeringsbelopp	45 376	45 415	44 940	41 489	27 511	0%	65%	1%	68%	45 376	27 511	65%	68%
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	7 810	8 034	8 024	7 749	7 776	-3%	0%	-3%	0%	7 810	7 776	0%	0%
Volym, md euro:													
Utlåning till företag ¹	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	0%	10%	0%	10%	1,1	1,0	10%	10%
Bolån till privatkunder	130,4	130,1	129,4	125,0	125,4	0%	4%	1%	6%	130,4	125,4	4%	6%
Konsumtionslån	21,4	21,6	21,6	20,5	20,8	-1%	3%	0%	4%	21,4	20,8	3%	4%
Summa utlåning	152,9	152,8	152,1	146,5	147,2	0%	4%	1%	6%	152,9	147,2	4%	6%
Inlåning från företag ²	1,9	2,0	1,9	1,9	2,0	-5%	-5%	-5%	-5%	1,9	2,0	-5%	-5%
Inlåning från privatkunder	77,7	78,6	76,8	74,3	74,9	-1%	4%	-1%	5%	77,7	74,9	4%	5%
Summa inlåning	79,6	80,6	78,7	76,2	76,9	-1%	4%	-1%	5%	79,6	76,9	4%	5%

¹ Personal Banking tillhandahåller företagsutlåning och inlåning till vissa privatkunder.

Personal Banking Danmark

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Jan-sep 19	Jan-sep 18	Jan-sep 19/18
Mn euro										
Räntenetto	140	145	140	144	145	-3%	-3%	425	431	-1%
Avgifts- och provisionsnetto	65	49	51	47	50	33%	30%	165	157	5%
Nettoresultat av poster till verkligt värde	27	13	54	16	15			94	96	
Resultatandelar i intr.företag + övr. intäkter	0	-1	0	-1	-1			-1	-1	
Summa intäkter inkl. allokeringar	232	206	245	206	209	13%	11%	683	683	0%
Summa kostnader inkl. allokeringar	-133	-135	-136	-141	-142	-1%	-6%	-404	-427	-5%
Resultat före kreditförluster	99	71	109	65	67	39%	48%	279	256	9%
Kreditförluster	-40	-5	3	-6	-3			-42	-18	
Rörelseresultat	59	66	112	59	64	-11%	-8%	237	238	0%
K/I-tal, %	57	66	56	68	68			59	63	
ROCAR, %	11	12	21	12	13			15	16	
Ekonomiskt kapital	1 575	1 670	1 651	1 477	1 496	-6%	5%	1 575	1 496	5%
Riskenponeringsbelopp	9 127	9 095	9 045	8 766	7 658	0%	19%	9 127	7 658	19%
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	1 912	1 953	1 987	2 012	2 061	-2%	-7%	1 912	2 061	-7%
Volymer, md euro:										
Utlåning till företag	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0%	0%	0,2	0,2	0%
Bolån till privatkunder	30,9	30,7	30,6	30,5	30,4	1%	2%	30,9	30,4	2%
Konsumtionslån	8,9	9,0	9,1	9,2	9,4	-1%	-5%	8,9	9,4	-5%
Summa utlåning	40,1	39,9	39,9	39,9	40,0	1%	0%	40,1	40,0	0%
Inlåning från företag	1,7	1,7	1,7	1,6	1,7	0%	0%	1,7	1,7	0%
Inlåning från privatkunder	23,1	23,3	22,8	22,9	23,3	-1%	-1%	23,1	23,3	-1%
Summa inlåning	24,8	25,0	24,5	24,5	25,0	-1%	-1%	24,8	25,0	-1%

Personal Banking Finland

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Jan-sep 19	Jan-sep 18	Jan-sep 19/18
Mn euro										
Räntenetto	103	102	102	103	104	1%	-1%	307	316	-3%
Avgifts- och provisionsnetto	42	45	40	42	44	-7%	-5%	127	137	-7%
Nettoresultat av poster till verkligt värde	11	7	4	7	5			22	11	
Resultatandelar i intr.företag + övr. intäkter	0	0	0	0	0			0	1	
Summa intäkter inkl. allokeringar	156	154	146	152	153	1%	2%	456	465	-2%
Summa kostnader inkl. allokeringar	-111	-116	-123	-109	-106	-4%	5%	-350	-338	4%
Resultat före kreditförluster	45	38	23	43	47	18%	-4%	106	127	-17%
Kreditförluster	46	-9	-31	-7	2			6	-27	
Rörelseresultat	91	29	-8	36	49	86%	86%	112	100	12%
K/I-tal, %	71	75	84	72	69			77	73	
ROCAR, %	18	6	-2	7	9			7	6	
Ekonomiskt kapital	1 418	1 473	1 456	1 577	1 626	-4%	-13%	1 418	1 626	-13%
Riskenponeringsbelopp	8 006	8 017	7 948	7 762	8 085	0%	-1%	8 006	8 085	-1%
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	2 124	2 263	2 181	2 106	2 039	-6%	4%	2 124	2 039	4%
Volymer, md euro:										
Utlåning till företag	0	0	0	0	0			0	0	
Bolån till privatkunder	26,8	26,6	26,4	26,3	26,4	1%	2%	26,8	26,4	2%
Konsumtionslån	6,2	6,2	6,2	6,3	6,3	0%	-2%	6,2	6,3	-2%
Summa utlåning	33,0	32,8	32,6	32,6	32,7	1%	1%	33,0	32,7	1%
Inlåning från företag	0	0	0	0,1	0,1			0	0,1	
Inlåning från privatkunder	22,3	22,2	21,6	21,1	21,0	0%	6%	22,3	21,0	6%
Summa inlåning	22,3	22,2	21,6	21,2	21,1	0%	6%	22,3	21,1	6%

Personal Banking Norge

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Lokal valuta				Jan-sep 19/18		Lokal valuta	
						Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Jan- sep 19	Jan- sep 18		Euro
Mn euro													
Räntenetto	129	122	104	101	97	6%	33%	7%	35%	355	291	22%	24%
Avgifts- och provisionsnetto	14	18	16	23	22	-22%	-36%	-26%	-36%	48	61	-21%	-19%
Nettores. av poster till verkligt värde	1	10	7	2	5					18	14		
Resultatandelar i intr.företag + övriga intäkter	4	0	0	0	0					4	3		
Summa intäkter inkl. allokeringar	148	150	127	126	124	-1%	19%	-1%	21%	425	369	15%	17%
Summa kostnader inkl. allokeringar	-81	-75	-85	-56	-64	8%	27%	8%	28%	-241	-201	20%	22%
Resultat före kreditförluster	67	75	42	70	60	-11%	12%	-11%	13%	184	168	10%	11%
Kreditförluster	-19	-6	-10	0	0					-35	-2		
Rörelseresultat	48	69	32	70	60	-30%	-20%	-31%	-20%	149	166	-10%	-9%
K/I-tal, %	55	50	67	44	52					57	54		
ROCAR, %	7	10	5	13	12					8	11		
Ekonomiskt kapital	1 948	2 067	2 050	1 610	1 590	-6%	23%	-4%	30%	1 948	1 590	23%	30%
Riskenponeringsbelopp	11 564	11 602	11 438	8 378	5 144	0%		1%		11 564	5 144		
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	917	946	963	802	818	-3%	12%	-3%	12%	917	818	12%	12%
Volym, md euro:													
Utlåning till företag	0	0	0	0	0					0	0		
Bolån till privatkunder	32,1	32,4	31,9	26,9	27,9	-1%	15%	1%	20%	32,1	27,9	15%	20%
Konsumtionslån	2,9	2,9	2,9	1,5	1,5	0%	93%	0%	100%	2,9	1,5	93%	100%
Summa utlåning	35,0	35,3	34,8	28,4	29,4	-1%	19%	1%	24%	35,0	29,4	19%	24%
Inlåning från företag	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1					0,1	0,1	0%	0%
Inlåning från privatkunder	10,2	10,8	10,5	8,0	8,6	-6%	19%	-4%	24%	10,2	8,6	19%	24%
Summa inlåning	10,3	11,0	10,6	8,1	8,7	-6%	18%	-5%	24%	10,3	8,7	18%	24%

Personal Banking Sverige

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Lokal valuta				Jan-sep 19/18		Lokal valuta	
						Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Jan- sep 19	Jan- sep 18		Euro
Mn euro													
Räntenetto	173	172	175	180	174	1%	-1%	1%	2%	520	561	-7%	-4%
Avgifts- och provisionsnetto	55	53	54	55	57	4%	-4%	5%	0%	162	172	-6%	-3%
Nettores. av poster till verkligt värde	4	4	4	12	5					12	12		
Resultatandelar i intr.företag + övriga intäkter	0	0	0	0	0					0	5		
Summa intäkter inkl. allokeringar	232	229	233	247	236	1%	-2%	2%	1%	694	750	-7%	-5%
Summa kostnader inkl. allokeringar	-117	-116	-155	-120	-114	1%	3%	1%	4%	-388	-390	-1%	3%
Resultat före kreditförluster	115	113	78	127	122	2%	-6%	3%	-2%	306	360	-15%	-12%
Kreditförluster	-16	-6	-12	-6	-6					-34	-12		
Rörelseresultat	99	107	66	121	116	-7%	-15%	-7%	-13%	272	348	-22%	-19%
K/I-tal, %	50	51	67	49	48					56	52		
ROCAR, %	11	11	7	13	13					10	13		
Ekonomiskt kapital	2 649	2 800	2 761	2 968	2 896	-5%	-9%	-4%	-8%	2 649	2 896	-9%	-8%
Riskenponeringsbelopp	15 552	15 581	15 356	15 428	5 393					15 552	5 393		
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	1 841	1 911	1 926	1 894	1 896	-4%	-3%	-4%	-3%	1 841	1 896	-3%	-3%
Volym, md euro:													
Utlåning till företag	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0%	14%	0%	14%	0,8	0,7	14%	14%
Bolån till privatkunder	40,7	40,6	40,7	41,1	40,8	0%	0%	1%	4%	40,7	40,8	0%	4%
Konsumtionslån	3,3	3,4	3,4	3,6	3,6	-3%	-8%	0%	-3%	3,3	3,6	-8%	-3%
Summa utlåning	44,8	44,8	44,9	45,5	45,1	0%	-1%	1%	3%	44,8	45,1	-1%	3%
Inlåning från företag	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0%	0%	0%	0%	0,1	0,1	0%	0%
Inlåning från privatkunder	22,0	22,3	21,9	22,2	22,0	-1%	0%	0%	4%	22,0	22,0	0%	4%
Summa inlåning	22,1	22,4	22,0	22,3	22,1	-1%	0%	0%	4%	22,1	22,1	0%	4%

Personal Banking, övrigt

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Jan-sep 19	Jan-sep 18	Jan-sep 19/18
Mn euro										
Räntenetto	-2	-5	0	-3	-5			-7	-7	
Avgifts- och provisionsnetto	2	-1	-3	-5	2			-2	-3	
Nettoresultat av poster till verkligt värde	2	-2	3	0	-2			3	-3	
Resultatandelar i intr.företag + övriga intäkter	0	0	0	0	0			0	-1	
Summa intäkter inkl. allokeringar	2	-8	0	-8	-5			-6	-14	
Summa kostnader inkl. allokeringar	-23	5	5	-30	-27			-13	-44	
Resultat före kreditförluster	-21	-3	5	-38	-32			-19	-58	
Kreditförluster	1	1	-1	-1	0			1	0	
Rörelseresultat	-20	-2	4	-39	-32			-18	-58	
Ekonomiskt kapital	929	828	822	234	249			929	249	
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	1 016	961	967	935	962	6%	6%	1 016	962	6%

Commercial & Business Banking totalt

	Lokal valuta										Jan-sep 19/18		
	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Jan- sep 19	Jan- sep 18	Euro	Lokal valuta
Mn euro													
Räntenetto	333	337	331	341	326	-1%	2%	-1%	3%	1 001	981	2%	3%
Avgifts- och provisionsnetto	124	109	125	114	111	14%	12%	15%	12%	358	343	4%	6%
Nettoresultat av poster till verkligt värde	35	67	23	72	48					125	225		
Resultatandelar i intresseföretag + övriga intäkter	6	7	4	7	5					17	24		
Summa intäkter inkl. allokeringar	498	520	483	534	490	-4%	2%	-3%	3%	1 501	1 573	-5%	-3%
Summa kostnader inkl. allokeringar	-259	-269	-310	-281	-270	-4%	-4%	-3%	-3%	-838	-890	-6%	-5%
Resultat före kreditförluster	239	251	173	253	220	-5%	9%	-4%	10%	663	683	-3%	-2%
Kreditförluster	-47	-28	-33	-31	-41					-108	7		
Rörelseresultat	192	223	140	222	179	-14%	7%	-13%	9%	555	690	-20%	-18%
K/I-tal, %	52	52	64	53	55					56	57		
ROCAR, %	9	10	7	11	9					9	11		
Ekonomiskt kapital	6 403	6 652	6 483	6 260	6 229	-4%	3%	-3%	4%	6 403	6 229	3%	4%
Riskenponeringsbelopp	45 737	45 840	44 872	44 310	33 143	0%	38%	1%	40%	45 737	33 143	38%	40%
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	4 483	4 461	4 422	4 411	4 419	0%	1%	0%	1%	4 483	4 419	1%	1%
Volymer, md euro:													
Utlåning till företag	73,6	74,3	73,8	73,0	73,3	-1%	0%	0%	2%	73,6	73,3	0%	2%
Bolån till privatkunder ¹	6,5	6,6	6,7	6,7	6,8	-2%	-4%	-1%	-3%	6,5	6,8	-4%	-3%
Konsumtionslån ¹	1,6	1,6	1,6	1,7	1,8	0%	-11%	0%	-11%	1,6	1,8	-11%	-11%
Summa utlåning	81,7	82,5	82,1	81,4	81,9	-1%	0%	0%	2%	81,7	81,9	0%	2%
Inlåning från företag	37,6	38,5	38,5	38,0	36,9	-2%	2%	-1%	4%	37,6	36,9	2%	4%
Inlåning från privatkunder ¹	2,7	2,8	2,8	2,8	2,8	-4%	-4%	-3%	0%	2,7	2,8	-4%	0%
Summa inlåning	40,3	41,3	41,3	40,8	39,7	-2%	2%	-1%	4%	40,3	39,7	2%	4%

¹ Commercial & Business Banking tillhandahåller privata utlåning och inlåning till vissa företagskunder.

Commercial & Business Banking totalt exklusive allokeringar enligt avtal med Asset & Wealth Management.

	Lokal valuta										Jan-sep 19/18		
	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Jan- sep 19	Jan- sep 18	Euro	Lokal valuta
Mn euro													
Räntenetto	333	337	331	341	326	-1%	2%	-1%	3%	1 001	981	2%	3%
Avgifts- och provisionsnetto	155	135	151	138	138	15%	12%	12%	11%	441	439	0%	2%
Nettoresultat av poster till verkligt värde	35	67	23	72	48					125	225		
Resultatandelar i intresseföretag + övriga intäkter	6	7	4	7	5					17	24		
Summa intäkter inkl. allokeringar	529	546	509	558	517	-3%	2%	-3%	3%	1 584	1 669	-5%	-4%
Summa kostnader inkl. allokeringar	-268	-276	-318	-286	-277	-3%	-3%	-3%	-3%	-862	-914	-6%	-4%
Resultat före kreditförluster	261	270	191	272	240	-3%	9%	-3%	10%	722	755	-4%	-3%
Kreditförluster	-47	-28	-33	-31	-41					-108	7		
Rörelseresultat	214	242	158	241	199	-12%	8%	-11%	10%	614	762	-19%	-18%
K/I-tal, %	51	51	63	51	54					54	55		
ROCAR, %	10	11	7	12	9					9	12		
Ekonomiskt kapital	6 525	6 771	6 606	6 393	6 364	-4%	3%	-3%	4%	6 525	6 364	3%	4%
Riskenponeringsbelopp	45 737	45 840	44 872	44 310	33 143	0%	38%	1%	40%	45 737	33 143	38%	40%
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	4 483	4 461	4 422	4 411	4 419	0%	1%	0%	1%	4 483	4 419	1%	1%
Volymer, md euro:													
Utlåning till företag	73,6	74,3	73,8	73,0	73,3	-1%	0%	0%	2%	73,6	73,3	0%	2%
Bolån till privatkunder ¹	6,5	6,6	6,7	6,7	6,8	-2%	-4%	-1%	-3%	6,5	6,8	-4%	-3%
Konsumtionslån ¹	1,6	1,6	1,6	1,7	1,8	0%	-11%	0%	-11%	1,6	1,8	-11%	-11%
Summa utlåning	81,7	82,5	82,1	81,4	81,9	-1%	0%	0%	2%	81,7	81,9	0%	2%
Inlåning från företag	37,6	38,5	38,5	38,0	36,9	-2%	2%	-1%	4%	37,6	36,9	2%	4%
Inlåning från privatkunder ¹	2,7	2,8	2,8	2,8	2,8	-4%	-4%	-3%	0%	2,7	2,8	-4%	0%
Summa inlåning	40,3	41,3	41,3	40,8	39,7	-2%	2%	-1%	4%	40,3	39,7	2%	4%

¹ Commercial & Business Banking tillhandahåller privata utlåning och inlåning till vissa företagskunder.

Business Banking

	Lokal valuta										Jan-sep 19/18		
	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Jan-sep 19	Jan-Sep 18	Euro	Lokal valuta
Räntenetto, mn euro													
Business Banking Denmark	72	77	75	76	78	-6%	-8%	-5%	-5%	224	232	-3%	-3%
Business Banking Finland	66	65	65	66	64	2%	3%	2%	3%	196	190	3%	3%
Business Banking Norway	73	72	72	73	70	1%	4%	3%	7%	217	210	3%	5%
Business Banking Sweden	66	66	66	64	64	0%	3%	1%	8%	198	186	6%	10%
Business Banking Direct	54	56	54	53	51	-4%	6%	-2%	8%	164	156	5%	6%
Övrigt	2	1	-1	9	-1					2	7		
Kreditförluster, mn euro													
Business Banking Denmark	-32	-23	-1	-18	-30					-56	-44		
Business Banking Finland	-7	7	-15	-9	-5					-15	20		
Business Banking Norway	-7	0	-4	6	2					-11	34		
Business Banking Sweden	-7	-6	-6	-4	-4					-19	1		
Business Banking Direct	1	-2	1	-1	-1					0	-2		
Övrigt	5	-4	-8	-5	-3					-7	-2		
Utlåning, md euro													
Business Banking Denmark	21,3	21,5	21,5	21,7	21,4	-1%	0%	-1%	0%	21,3	21,4	0%	0%
Business Banking Finland	13,4	13,4	13,2	13,2	13,4	0%	0%	0%	0%	13,4	13,4	0%	0%
Business Banking Norway	16,1	16,6	16,1	15,8	16,2	-3%	-1%	-1%	4%	16,1	16,2	-1%	4%
Business Banking Sweden	19,1	19,2	19,4	19,0	19,0	-1%	1%	1%	4%	19,1	19,0	1%	4%
Business Banking Direct	11,8	11,8	11,9	11,7	11,9	0%	-1%	1%	0%	11,8	11,9	-1%	0%
Övrigt	0	0	0	0	0					0	0		
Inlåning, md euro													
Business Banking Denmark	6,0	6,2	6,1	6,1	6,2	-3%	-3%	-3%	-3%	6,0	6,2	-3%	-3%
Business Banking Finland	7,8	7,8	7,7	7,8	7,2	0%	8%	0%	8%	7,8	7,2	8%	8%
Business Banking Norway	6,3	6,7	7,0	6,6	6,7	-6%	-6%	-4%	0%	6,3	6,7	-6%	0%
Business Banking Sweden	8,8	9,0	9,3	9,1	8,6	-2%	2%	-1%	6%	8,8	8,6	2%	6%
Business Banking Direct	11,4	11,5	11,2	11,2	11,0	-1%	4%	-1%	5%	11,4	11,0	4%	5%
Övrigt	0	0,1	0	0	0					0	0		

Wholesale Banking totalt

	Lokal valuta										Jan-sep 19/18		
	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Jan- sep 19	Jan- sep 18	Euro	Lokal valuta
Mn euro													
Räntenetto	212	207	214	231	231	2%	-8%	3%	-7%	633	692	-9%	-7%
Avgifts- och provisionsnetto	108	128	104	108	92	-16%	17%	-15%	20%	340	365	-7%	-5%
Nettoreultat av poster till verkligt värde	81	57	77	27	112	42%	-28%	42%	-28%	215	384	-44%	-45%
Resultatandelar i intr.företag + övr. intäkter	0	1	0	0	0					1	0		
Summa intäkter inkl. allokeringar	401	393	395	366	435	2%	-8%	3%	-7%	1 189	1 441	-17%	-17%
Summa kostnader inkl. allokeringar	-203	-228	-301	-225	-216	-11%	-6%	-11%	-6%	-732	-722	1%	2%
Resultat före kreditförluster	198	165	94	141	219	20%	-10%	21%	-8%	457	719	-36%	-35%
Kreditförluster	-238	-12	44	13	-5					-206	-105		
Rörelseresultat	-40	153	138	154	214					251	614	-59%	-58%
K/I-tal, %	51	58	76	61	50					62	50		
ROCAR, %	-2	6	5	6	9					3	8		
Ekonomiskt kapital	7 852	8 082	8 309	7 938	7 462	-3%	5%			7 852	7 462	5%	
Riskenponeringsbelopp	47 454	48 117	49 803	48 246	37 284	-1%	27%			47 454	37 284	27%	
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	1 893	1 919	1 963	1 972	2 000	-1%	-5%			1 893	2 000	-5%	
Volymer, md euro:													
Utlåning till företag	82,1	77,1	79,0	69,2	77,0	6%	7%			82,1	77,0	7%	
Utlåning till privatkunder	0	0	0	0	0					0	0		
Summa utlåning	82,1	77,1	79,0	69,2	77,0	6%	7%	6%	6%	82,1	77,0	7%	6%
Inlåning från företag	42,3	46,8	50,6	42,2	51,7	-10%	-18%			42,3	51,7	-18%	
Inlåning från privatkunder	0	0	0	0	0,1					0	0,1		
Summa inlåning	42,3	46,8	50,6	42,2	51,8	-10%	-18%	-9%	-17%	42,3	51,8	-18%	-17%

Wholesale Banking

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Jan-sep 19	Jan-sep 18	Jan-sep 19/18
Räntenetto, mn euro										
C&IB Denmark	33	33	34	36	35	0%	-6%	100	111	-10%
C&IB Finland	30	28	30	30	30	7%	0%	88	87	1%
C&IB Norway	82	80	82	93	93	3%	-12%	244	272	-10%
C&IB Sweden	55	53	55	56	55	4%	0%	163	160	2%
Corporate & Investment Banking	200	194	201	215	213	3%	-6%	595	630	-6%
Banking Russia	11	12	10	12	13	-8%	-15%	33	46	-28%
Övrigt	1	1	3	4	5	0%	-80%	5	16	-69%
Kreditförluster, mn euro										
C&IB Denmark	-59	-29	10	-46	-17			-78	-48	
C&IB Finland	-2	-1	0	10	5			-3	8	
C&IB Norway	-151	19	8	35	1			-124	-1	
C&IB Sweden	-19	-31	-2	-1	1			-52	2	
Corporate & Investment Banking	-231	-42	16	-2	-11			-257	-40	
Banking Russia	3	28	12	16	7			43	-63	
Övrigt	-10	2	16	-1	-1			8	-2	
Utlåning, md euro										
C&IB Denmark	9,7	9,8	10,1	9,9	9,3	-1%	4%	9,7	9,3	4%
C&IB Finland	7,8	7,5	7,7	7,3	7,1	4%	10%	7,8	7,1	10%
C&IB Norway	15,1	14,7	14,8	14,4	14,7	3%	3%	15,1	14,7	3%
C&IB Sweden	12,8	13,8	13,3	12,9	12,6	-7%	2%	12,8	12,6	2%
Corporate & Investment Banking	45,4	45,8	45,9	44,5	43,7	-1%	4%	45,4	43,7	4%
Banking Russia	1,8	1,8	2,0	2,1	2,3	0%	-22%	1,8	2,3	-22%
Övrigt	34,9	29,5	31,1	22,6	31,0	18%	13%	34,9	31,0	13%
Inlåning, md euro										
C&IB Denmark	4,7	4,9	5,5	5,9	5,8	-4%	-19%	4,7	5,8	-19%
C&IB Finland	4,6	4,5	6,3	5,0	4,0	2%	15%	4,6	4,0	15%
C&IB Norway	7,7	7,6	7,6	7,4	7,6	1%	1%	7,7	7,6	1%
C&IB Sweden	6,3	7,2	6,4	6,5	7,2	-13%	-13%	6,3	7,2	-13%
Corporate & Investment Banking	23,3	24,2	25,8	24,8	24,6	-4%	-5%	23,3	24,6	-5%
Banking Russia	0,4	0,5	0,6	0,5	0,5	-20%	-20%	0,4	0,5	-20%
Övrigt	18,6	22,1	24,2	16,9	26,7	-16%	-30%	18,6	26,7	-30%

Asset & Wealth Management totalt

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3	Lokal valuta		Jan- sep 19	Jan- sep 18	Jan-sep 19/18		
								Kv3/ Kv2	Kv3/ Kv3			Euro	Lokal valuta	
Mn euro														
Räntenetto	13	14	13	14	18	-7%	-28%	-7%	-28%	40	55	-27%	-27%	
Avgifts- och provisionsnetto	354	345	338	344	344	3%	3%	4%	5%	1 037	1 065	-3%	-2%	
Nettoreultat av poster till verkligt värde	11	16	46	38	24	-31%	-54%	-35%	-54%	73	128	-43%	-42%	
Resultatandelar i intr.företag + övriga intäkter	21	16	7	11	15					44	25			
Summa intäkter inkl. allokeringar	399	391	404	407	401	2%	0%	3%	1%	1 194	1 273	-6%	-5%	
Summa kostnader inkl. allokeringar	-188	-179	-189	-199	-193	5%	-3%	4%	-2%	-556	-589	-6%	-4%	
Resultat före kreditförluster	211	212	215	208	208	0%	1%	1%	2%	638	684	-7%	-6%	
Kreditförluster	-1	-1	-1	-6	0					-3	-1			
Rörelseresultat	210	211	214	202	208	0%	1%	1%	2%	635	683	-7%	-7%	
K/I-tal, %	47	46	47	49	48					47	46			
ROCAR, %	30	30	30	27	27					30	30			
Ekonomiskt kapital	2 140	2 156	2 102	2 285	2 210	-1%	-3%	-1%	-3%	2 140	2 210	-3%	-3%	
Riskenponeringsbelopp	5 539	5 542	5 481	5 577	5 330	0%	4%	0%	4%	5 539	5 330	4%	4%	
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	2 677	2 714	2 720	2 735	2 947	-1%	-9%	-1%	-9%	2 677	2 947	-9%	-9%	
Volym, md euro:														
Förvalt kapital	313,8	306,5	300,2	280,1	309,0	2%	2%	2%	2%	313,8	309,0	2%	2%	
Summa utlåning	7,7	7,5	7,2	7,2	8,3	3%	-7%	3%	-7%	7,7	8,3	-7%	-7%	
Summa inlåning	10,2	10,1	9,4	9,4	11,6	1%	-12%	1%	-12%	10,2	11,6	-12%	-12%	

Förvalt kapital, volymer och nettoflöden

	Kv3	Kv2	Kv1	Kv4	Kv3	Kv3
	2019	2019	2019	2018	2018	Nettoflöde
Md euro						
Nordiska retailfonder	62,5	62,3	61,2	56,3	61,1	0,2
Private Banking	86,5	85,4	84,2	78,2	95,5	0,2
Försäljning till institutionella kunder	113,5	108,6	105,6	99,8	101,6	3,1
Life & Pensions	51,3	50,2	49,2	45,8	50,8	0,2
Summa*	313,8	306,5	300,2	280,1	309,0	3,7

* Försäljningen av 45 procent av aktiekapitalet i Nordea Life & Pensions Danmark minskade det förvaldade kapitalet med 11 md euro under andra kvartalet 2018.

Nordic Private Banking

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Jan-sep 19	Jan-sep 18	Jan-sep 19/18
Mn euro										
Räntenetto	14	15	14	14	15	-7%	-7%	43	48	-10%
Avgifts- och provisionsnetto	45	47	42	48	40	-4%	13%	134	115	17%
Nettoreultat av poster till verkligt värde	6	7	15	6	7	-14%	-14%	28	24	17%
Resultatandelar i intr.företag + övr. intäkter	0	0	0	0	0			0	0	
Summa intäkter inkl. allokeringar	65	69	71	68	62	-6%	5%	205	187	10%
Summa kostnader inkl. allokeringar	-59	-65	-67	-57	-58	-9%	2%	-191	-181	6%
Resultat före kreditförluster	6	4	4	11	4			14	6	
Kreditförluster	-2	-1	0	-2	0			-3	0	
Rörelseresultat	4	3	4	9	4			11	6	83%
K/I-tal, %	91	94	94	84	94			93	97	
ROCAR, %	3	2	3	6	3			3	1	
Ekonomiskt kapital	423	450	433	442	387	-6%	9%	423	387	9%
Riskenponeringsbelopp	2 496	2 507	2 421	2 506	1 912	0%	31%	2 496	1 912	31%
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	851	850	850	848	849	0%	0%	851	849	0%
Volym, md euro:										
Förvalt kapital	86,5	85,4	83,9	77,5	84,0	1%	3%	86,9	84,0	3%
Bolån till privatkunder	6,0	5,8	5,6	5,5	4,9	3%	22%	6,0	4,9	22%
Konsumtionslån	1,7	1,7	1,6	1,6	2,0	0%	-15%	1,7	2,0	-15%
Summa utlåning	7,7	7,5	7,2	7,1	6,9	3%	12%	7,7	6,9	12%
Inlåning från privatkunder	10,2	10,1	9,4	9,2	8,7	1%	17%	10,2	8,7	17%
Summa inlåning	10,2	10,1	9,4	9,2	8,7	1%	17%	10,2	8,7	17%

Asset Management

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Jan-sep 19	Jan-sep 18	Jan-sep 19/18
Mn euro										
Räntenetto	0	0	-1	-1	0			-1	-2	
Avgifts- och provisionsnetto	228	220	220	222	219	4%	4%	668	677	-1%
Nettoreultat av poster till verkligt värde	0	-1	0	2	-1			-1	7	
Resultatandelar i intr.företag + övr. intäkter	1	2	1	5	1			4	4	
Summa intäkter inkl. allokeringar	229	221	220	228	219	4%	5%	670	686	-2%
Summa kostnader inkl. allokeringar	-78	-72	-73	-78	-73	8%	7%	-223	-218	2%
Resultat före kreditförluster	151	149	147	150	146	1%	3%	447	468	-4%
Kreditförluster	0	0	0	0	0			0	0	
Rörelseresultat	151	149	147	150	146	1%	3%	447	468	-4%
K/I-tal, %	34	33	33	34	33			33	32	
Intäkter, ränteskillnad (punkter)	41	40	42	43	41			41	43	
Ekonomiskt kapital	256	264	262	272	269	-3%	-5%	256	269	-5%
Riskvägda tillgångar	978	954	942	1 001	951	3%	3%	978	951	3%
Förvalt. kap., Nordic sales channel incl. Life, md euro	115,5	113,9	113,4	106,5	115,2	1%	0%	115,5	115,2	0%
Förvalt. kap., Ext. inst. & 3e part, md euro	113,6	108,6	103,8	98,3	101,6	5%	12%	113,6	101,6	12%
Nettoinflöde, Nordic sales channel incl. Life, md euro	0,6	0,8	-1,6	-0,2	0,3			0,6	0,3	
Nettoinflöde, Ext. inst. & 3e part, md euro	3,1	2,0	1,4	-1,2	-0,4			3,1	-0,4	
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	858	851	820	800	796	1%	8%	858	796	8%

Life & Pensions

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Jan-sep 19	Jan-sep 18	Jan-sep 19/18
Mn euro										
Räntenetto	0	0	0	0	0			0	0	
Avgifts- och provisionsnetto	80	77	74	75	75	4%	7%	231	243	-5%
Nettoresultat av poster till verkligt värde	5	10	31	32	23	-50%	-78%	46	98	-53%
Resultatandelar i intr.företag + övr. intäkter	16	12	4	4	8			32	16	
Summa intäkter inkl. allokeringar	101	99	109	111	106	2%	-5%	309	357	-13%
Summa kostnader inkl. allokeringar	-29	-25	-29	-33	-32	16%	-9%	-83	-118	-30%
Resultat före kreditförluster	72	74	80	78	74	-3%	-3%	226	239	-5%
Kreditförluster	0	0	0	0	0			0	0	
Rörelseresultat	72	74	80	78	74	-3%	-3%	226	239	-5%
K/I-tal, %	28	25	26	30	30			27	33	
Avkastning på eget kapital, % från årsskiftet	19	20	21	19	18			20	17	
Eget kapital	1 305	1 269	1 234	1 524	1 448			1 305	1 448	
Förvalt kapital, md euro	47,0	46,1	45,1	41,9	45,0	2%	4%	47,0	45,0	4%
Premier	1 174	1 247	1 298	961	932	-6%	26%	3 719	3 786	-2%
Riskexponeringsbelopp	1 894	1 910	1 910	1 815	1 823	-1%	4%	1 894	1 823	4%
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	612	623	618	616	689	-2%	-11%	612	689	-11%
Resultatdrivande poster										
Resultat traditionella försäkringar	2	5	4	5	0			11	17	-35%
Resultat marknadsräntebaserade produkter	53	56	53	52	56	-5%	-5%	162	172	-6%
Resultat riskprodukter	18	19	18	18	18	-5%	0%	55	59	-7%
Summa produktresultat	73	80	75	75	74	-9%	-1%	228	248	-8%
Avkastning på eget kapital, övriga resultat och koncernjusteringar	-1	-6	5	3	0			-2	-9	
Rörelseresultat	72	74	80	78	74	-3%	-3%	226	239	-5%

Asset & Wealth Management, övrigt

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Jan-sep 19	Jan-sep 18	Jan-sep 19/18
Mn euro										
Räntenetto	-1	-1	0	1	3			-2	9	
Avgifts- och provisionsnetto	1	1	2	-1	10			4	30	
Nettoresultat av poster till verkligt värde	0	0	0	-2	-5			0	-1	
Resultatandelar i intr.företag + övr. intäkter	4	2	2	2	6			8	5	
Summa intäkter inkl. allokeringar	4	2	4	0	14			10	43	
Summa kostnader inkl. allokeringar	-22	-17	-20	-31	-30			-59	-72	
Resultat före kreditförluster	-18	-15	-16	-31	-16			-49	-29	
Kreditförluster	1	0	-1	-4	0			0	-1	
Rörelseresultat	-17	-15	-17	-35	-16			-49	-30	
Ekonomiskt kapital	156	173	173	47	106			156	106	
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	356	390	432	471	613	-9%	-42%	356	613	-42%
Volym, md euro:										
Summa utlåning	0	0	0	0,1	1,4			0	1,4	
Summa inlåning	0	0	0	0,2	2,9			0	2,9	

Historiska tal har räknats om på grund av organisatoriska förändringar.

Koncernfunktioner, övrigt och elimineringar

	Kv3 19	Kv2 19	Kv1 19	Kv4 18	Kv3 18	Kv3/Kv2	Kv3/Kv3	Jan-sep 19	Jan-sep 18
Mn euro									
Räntenetto	-18	-23	-23	31	33			-64	29
Avgifts- och provisionsnetto	-8	-3	12	-8	-19			1	-24
Nettoresultat av poster till verkligt värde	39	111	46	8	-7			196	39
Resultatandelar i intr.företag + övr. intäkter	4	21	47	58	47			72	469
Summa rörelseintäkter	17	106	82	89	54			205	513
Summa rörelsekostnader	-1 060	-67	-158	-223	-4			-1 285	-61
Resultat före kreditförluster	-1 043	39	-76	-134	50			-1 080	452
Kreditförluster	-17	5	-1	14	9			-13	15
Rörelseresultat	-1 060	44	-77	-120	59			-1 093	467
Ekonomiskt kapital	1 584	2 106	2 582	2 236	2 561			1 584	2 561
Riskenxponeringsbelopp	12 243	14 815	17 911	16 264	17 559			12 243	17 559
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	12 606	12 422	12 155	12 123	11 914	1%	6%	12 606	11 914

Resultaträkning

	Not	Kv 3 2019	Kv 3 2018	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Jan-dec 2018
Mn euro						
Rörelseintäkter						
Ränteintäkter från användandet av effektivräntemetoden		1 557	1 496	4 611	4 345	5 843
Övriga ränteintäkter		319	353	1 000	1 050	1 410
Räntekostnader		-793	-726	-2 401	-2 046	-2 762
Räntenetto		1 083	1 123	3 210	3 349	4 491
Avgifts- och provisionsintäkter		976	906	2 905	2 877	3 846
Avgifts- och provisionskostnader		-220	-203	-669	-604	-853
Avgifts- och provisionsnetto	3	756	703	2 236	2 273	2 993
Nettoresultat av poster till verkligt värde	4	211	205	758	906	1 088
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat		13	48	51	109	124
Övriga rörelseintäkter		22	18	86	416	476
Summa rörelseintäkter		2 085	2 097	6 341	7 053	9 172
Rörelsekostnader						
Allmänna administrationskostnader:						
Personalkostnader		-924	-726	-2 369	-2 254	-2 998
Övriga kostnader	5	-366	-323	-1 264	-1 176	-1 566
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar		-885	-87	-1 174	-232	-482
Summa rörelsekostnader		-2 175	-1 136	-4 807	-3 662	-5 046
Resultat före kreditförluster		-90	961	1 534	3 391	4 126
Kreditförluster, netto	6	-331	-44	-434	-143	-173
Rörelseresultat		-421	917	1 100	3 248	3 953
Skatt		89	-193	-308	-672	-872
Periodens resultat		-332	724	792	2 576	3 081
Hänförligt till:						
Aktieägare i Nordea Bank Abp (Nordea Bank AB (publ))		-332	724	766	2 565	3 070
Innehavare av övrigt primärkapital		-	-	26	7	7
Minoritetsintressen		-	-	-	4	4
Summa		-332	724	792	2 576	3 081
Resultat per aktie före utspädning, euro		-0,08	0,18	0,19	0,64	0,76
Resultat per aktie efter utspädning, euro		-0,08	0,18	0,19	0,64	0,76

Rapport över totalresultat

	Kv 3 2019	Kv 3 2018	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Jan-dec 2018
Mn euro					
Periodens resultat	-332	724	792	2 576	3 081
Poster som kan komma omklassificeras till resultaträkningen					
Valutakursdifferenser under perioden	-124	71	-91	-52	-240
Skatt på valutakursdifferenser under perioden	-	-1	1	-2	-2
Säkring av nettotillgångar i utländska koncernföretag:					
Värdeförändringar under perioden	67	-32	25	-16	67
Skatt på värdeförändringar under perioden	-13	7	-2	2	-19
Verkligt värde via övrigt totalresultat¹:					
Värdeförändringar under perioden, netto efter omklassificering	-22	-21	-11	-23	-58
Skatt på värdeförändringar under perioden	4	5	2	5	13
Kassaflödessakringar:					
Värdeförändringar under perioden, netto efter omklassificering	20	-10	21	10	44
Skatt på värdeförändringar under perioden	-5	2	-4	-2	-10
Poster som inte kan omklassificeras till resultaträkningen					
Förändringar i egen kreditrisk hänförlig till skulder klassificerade som verkligt värdeoptionen:					
Värdeförändringar under perioden	1	3	-13	12	20
Skatt på värdeförändringar under perioden	1	-1	3	-3	-4
Förmånsbestämda pensionsplaner:					
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-185	-58	-442	-58	-173
Skatt hänförlig till omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	41	13	97	12	36
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	-215	-22	-414	-115	-326
Totalresultat	-547	702	378	2 461	2 755
Hänförligt till:					
Aktieägare i Nordea Bank Abp (Nordea Bank AB (publ))	-547	702	352	2 450	2 744
Innehavare av övrigt primärkapital	-	-	26	7	7
Minoritetsintressen	-	-	-	4	4
Summa	-547	702	378	2 461	2 755

¹ Resultat från omvärderingar relaterade till säkrade risker i verkligt värde säkringar redovisas direkt i resultaträkningen.

Balansräkning

	Not	30 sep 2019	31 dec 2018	30 sep 2018
Mn euro				
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		31 337	41 578	43 173
Utlåning till centralbanker	7	8 153	7 642	6 441
Utlåning till kreditinstitut	7	20 067	11 320	16 384
Utlåning till allmänheten	7	328 268	308 304	316 494
Räntebärande värdepapper		66 202	76 222	74 900
Pantsatta finansiella instrument		6 092	7 568	9 807
Aktier och andelar		14 919	12 452	15 061
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal		29 350	24 583	26 829
Derivatinstrument		51 791	37 025	36 713
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer		372	169	131
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures		1 377	1 601	1 617
Immateriella tillgångar		3 595	4 035	4 146
Materiella tillgångar		1 972	546	576
Förvaltningsfastigheter		1 603	1 607	1 638
Uppskjutna skattefordringar		334	164	63
Aktuella skattefordringar		782	284	504
Pensionstillgångar		156	246	280
Övriga tillgångar		18 316	14 749	15 233
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 169	1 313	1 442
Tillgångar som innehas för försäljning	11	-	-	1 335
Summa tillgångar		585 855	551 408	572 767
Skulder				
Skulder till kreditinstitut		45 308	42 419	51 506
In- och upplåning från allmänheten		168 326	164 958	174 191
Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal		30 274	25 653	27 767
Skulder till försäkringstagare		19 051	18 230	19 331
Emitterade värdepapper		190 859	190 422	187 094
Derivatinstrument		53 742	39 547	39 084
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer		3 248	1 273	830
Aktuella skatteskulder		304	414	711
Övriga skulder		30 688	23 315	24 951
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		1 578	1 696	1 673
Uppskjutna skatteskulder		727	706	615
Avsättningar		612	321	312
Pensionsförpliktelser		694	398	340
Efterställda skulder		9 907	9 155	9 181
Skulder som innehas för försäljning	11	-	-	2 566
Summa skulder		555 318	518 507	540 152
Eget kapital				
Innehavare av övrigt primärkapital		750	750	750
Minoritetsintressen		43	6	0
Aktiekapital		4 050	4 050	4 050
Överkursfond		-	-	1 080
Investerat fritt eget kapital		1 080	1 080	-
Övriga reserver		-2 290	-1 876	-1 665
Balanserade vinstmedel		26 904	28 891	28 400
Summa eget kapital		30 537	32 901	32 615
Summa skulder och eget kapital		585 855	551 408	572 767
För egna skulder ställda säkerheter		182 238	171 899	176 734
Övriga ställda säkerheter		4 532	4 788	4 218
Eventualförpliktelser		17 687	17 819	17 278
Kreditlöften ¹		76 959	73 287	75 187
Övriga åtaganden		1 722	1 192	1 191

¹ Inklusive outnyttjad del av beviljad räkningskredit om 29 892 mn euro (31 dec 2018: 29 626 mn euro, 30 sep 2018: 29 328 mn euro).

Rapport över förändringar i eget kapital

Hänförligt till aktieägare i Nordea Bank Abp

Övriga reserver:

Mn euro	Aktie- kapital ¹	Invest- erat fritt eget kapital	Omräk- ning utländsk verk- samhet	Kassa- flödes- säkringar	Verkligt värde via övrigt total- resultat	Förmåns- bestämda pensions- planer	Föränd- ringar i egen kreditrisk hänförlig till skulder klassifi- cerade som verkligt värde- optionen	Balans- erade vinst- medel	Summa	Innehav- are av övrigt primär- kapital	Minor- itets- intres- sen	Summa eget kapital
Balans per 1 jan 2019	4 050	1 080	-1 914	-12	59	-17	8	28 891	32 145	750	6	32 901
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-	-	766	766	26	-	792
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	-	-	-67	17	-9	-345	-10	-	-414	-	-	-414
Totalresultat	-	-	-67	17	-9	-345	-10	766	352	26	-	378
Betald ränta på primärkapital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-26	-	-26
Aktierelaterad ersättningar	-	-	-	-	-	-	-	15	15	-	-	15
Utdelning för 2018	-	-	-	-	-	-	-	-2 788	-2 788	-	-	-2 788
Försäljning av egna aktier ¹	-	-	-	-	-	-	-	20	20	-	-	20
Förändringar i minoritetsintressen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	37
Balans per 30 sep 2019	4 050	1 080	-1 981	5	50	-362	-2	26 904	29 744	750	43	30 537

Balans per 1 jan 2018	4 050	1 080	-1 720	-46	103	120	-	28 811	32 398	750	168	33 316
Omräkning till följd av ändrade redovisningsprinciper, efter skatt ³	-	-	-	-	1	-	-8	-237	-244	-	-	-244
Omräknad ingående balans 1 jan 2018	4 050	1 080	-1 720	-46	104	120	-8	28 574	32 154	750	168	33 072
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-	-	3 070	3 070	7	4	3 081
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	-	-	-194	34	-45	-137	16	-	-326	-	-	-326
Totalresultat	-	-	-194	34	-45	-137	16	3 070	2 744	7	4	2 755
Betald ränta på primärkapital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-7	-	-7
Utdelning för 2017	-	-	-	-	-	-	-	-2 747	-2 747	-	-	-2 747
Köp av egna aktier ¹	-	-	-	-	-	-	-	-6	-6	-	-	-6
Förändringar i minoritetsintressen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-166	-166
Balans per 31 dec 2018	4 050	1 080	-1 914	-12	59	-17	8	28 891	32 145	750	6	32 901

Balans per 1 jan 2018	4 050	1 080	-1 720	-46	103	120	-	28 811	32 398	750	168	33 316
Omräkning till följd av ändrade redovisningsprinciper, efter skatt ³	-	-	-	-	1	-	-8	-237	-244	-	-	-244
Omräknad ingående balans 1 jan 2018	4 050	1 080	-1 720	-46	104	120	-8	28 574	32 154	750	168	33 072
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-	-	2 565	2 565	7	4	2 576
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	-	-	-68	8	-18	-46	9	-	-115	-	-	-115
Totalresultat	-	-	-68	8	-18	-46	9	2 565	2 450	7	4	2 461
Betald ränta på primärkapital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-7	-	-7
Utdelning för 2017	-	-	-	-	-	-	-	-2 747	-2 747	-	-	-2 747
Köp av egna aktier ¹	-	-	-	-	-	-	-	8	8	-	-	8
Förändringar i minoritetsintressen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-172	-172
Balans per 30 sep 2018	4 050	1 080	-1 788	-38	86	74	1	28 400	31 865	750	0	32 615

¹ Totalt antal registrerade aktier var 4 050 miljoner (31 dec 2018: 4 050 miljoner, 30 sep 2018: 4 050 miljoner). Antalet egna aktier var 12,7 miljoner (31 dec 2018: 15,9 miljoner, 30 sep 2018: 12,5 miljoner) vilket utgör 0,3 % (31 dec 2018: 0,4 %, 30 sep: 0,3 %) av det totala antalet aktier i Nordea. Varje aktie representerar en rösträtt.

² Hänför sig till förändring av egna aktier relaterade till det långsiktiga incitamentsprogrammet, tradingportföljen och Nordeaaktier i de danska kundernas investeringsportföljer. Totalt antal egna aktier relaterade till det långsiktiga incitamentsprogrammet (LTIP) var 9,6 miljoner (31 dec 2018: 9,6 miljoner, 30 sep 2018: 9,6 miljoner).

³ Relaterat till implementeringen av IFRS 9 och IFRS 15, se Årsredovisningen 2018.

Kassaflödesanalys i sammandrag

	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Jan-dec 2018
Mn euro			
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat	1 100	3 248	3 953
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	6 331	1 469	1 238
Betalda inkomstskatter	-898	-769	-1 024
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder	6 533	3 948	4 167
Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder	-13 063	1 543	-1 536
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-6 530	5 491	2 631
Investeringsverksamheten			
Förvärv/avyttring av rörelser	-447	463	646
Förvärv/avyttring av intresseföretag och joint ventures	710	20	9
Förvärv/avyttring av materiella tillgångar	-26	-20	-18
Förvärv/avyttring av immateriella tillgångar	-368	-391	-608
Förvärv/avyttring av övriga finansiella anläggningstillgångar	-	-2	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-131	70	29
Finansieringsverksamheten			
Emission/amortering av efterställda skulder	511	142	-28
Försäljning/återköp av egna aktier inklusive förändring i tradingportföljen	20	8	-6
Utbetald utdelning	-2 788	-2 747	-2 747
Betald ränta på övrigt primärkapital	-26	-7	-7
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2 283	-2 604	-2 788
Periodens kassaflöde	-8 944	2 957	-128
Likvida medel			
	30 sep 2019	30 sep 2018	31 dec 2018
Mn euro			
Likvida medel vid periodens början	46 009	46 213	46 213
Omräkningsdifferens	457	1	-76
Likvida medel vid periodens slut	37 522	49 171	46 009
Förändring	-8 944	2 957	-128
Följande poster ingår i likvida medel:			
Kassa och tillgodhavanden hos centralbanker	31 337	43 173	41 578
Lån till centralbanker	5 283	3 981	2 759
Utlåning till kreditinstitut	902	2 017	1 672
Summa likvida medel	37 522	49 171	46 009

Kassatillgångar omfattar lagliga betalningsmedel inklusive utländska sedlar och mynt. Tillgodhavanden hos centralbanker utgörs av tillgodhavanden på konton hos centralbanker och postgiron i myndighetsform, där följande förutsättningar är uppfyllda:

- centralbanken eller postgirot är hemmahörande i det land där institutet är etablerat.
- tillgodohavandet kan disponeras fritt när som helst.

Utlåning till kreditinstitut betalbar vid anfordran utgörs av likvida tillgångar som inte representeras av obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Noter till redovisningen

Not 1 Redovisningsprinciper

Denna konsoliderade delårsrapport har upprättats enligt IAS 34 "Delårsrapportering", som godkänts av EU-kommissionen.

Redovisningsprinciperna och beräkningsgrunderna är oförändrade jämfört med not K1 i årsredovisningen 2018, med undantag för de förändringar som beskrivs nedan i avsnittet "Förändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation". För ytterligare information, se not K1 i årsredovisningen 2018.

Förändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation

Följande förändringar i redovisningsprinciper och presentation började tillämpas av Nordea den 1 januari 2019.

IFRS 16 "Leasing"

Den nya standarden IFRS 16 "Leasing" förändrar redovisningskraven för leasetagare. Alla leasingkontrakt (med undantag för kortfristiga och mindre leasingkontrakt) redovisas som en tillgång med nyttjanderätt och som en skuld i leasetagarens balansräkning och leasingbetalningarna redovisas som amortering och räntekostnad. Redovisningskraven för leasegivare är oförändrade. Även ytterligare upplysningar krävs. IFRS 16 infördes av Nordea den 1 januari 2019. Nordea tillämpade den modifierade retrospektiva metoden, vilket innebär att IFRS 16 har tillämpats från den 1 januari 2019 utan omräkning av jämförelsetal.

Den huvudsakliga påverkan på Nordeas redovisning härrör från redovisningen av fastighetsleasing. Sådana leasingkontrakt redovisas enligt IFRS 16 i balansräkningen i större utsträckning än de gjorde enligt de tidigare kraven. Nyttjanderätten, redovisad som "Materiella tillgångar" i balansräkningen, uppgick till 1 521 mn euro vid övergången den 1 januari 2019.

Ökningen av totala tillgångar var 1 163 mn euro, beaktat även en omklassificering av redan existerande förutbetalda leasingkostnader. Detta medförde ingen inverkan på eget kapital vid övergången. Inverkan på kärnprimärkapitalrelationen var negativ med 12 punkter till följd av en ökning av riskexponeringsbeloppet. Mer information om övergången till IFRS 16 finns i not K49 i årsredovisningen 2018.

Inverkan under 2019 framgår av tabellen nedan.

Mn euro	Kv 3 2019			Jan-sep 2019		
	Tidigare princip	Förändr.	Ny princip	Tidigare princip	Förändr.	Ny princip
Räntekostnader	-790	-3	-793	-2 392	-9	-
Övriga adm. kostnader	-411	45	-366	-1 398	134	-
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-840	-45	-885	-1 043	-131	-
Skatt	89	0	89	-309	1	-308
Inverkan på periodens resultat		-3			-5	

Mn euro	30 sep 2019		
	Tidigare princip	Förändr.	Ny princip
Materiella tillgångar	511	1 461	1 972
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 477	-308	1 169
Övriga skulder	29 529	1 159	30 688
Aktuella skatteskulder	305	-1	304
Balanserade vinstmedel	26 909	-5	26 904

Förändrad redovisning och presentation av resolutionsavgifter

Från och med den 1 januari 2019 redovisar Nordea resolutionsavgifter i början av året, i samband med att betalningsskyldigheten uppstår, och presenterar kostnaden under "Övriga kostnader". Den tidigare redovisningsprincipen var att periodisera dessa avgifter över året och presentera kostnaden som "Räntekostnader". Förändringen speglar huvudsakligen resolutionsavgifternas förändrade struktur efter flytten till Finland.

Jämförelsesiffrorna har räknats om och förändringen, liksom inverkan under 2019, framgår av tabellen nedan.

Mn euro	Kv 3 2019			Kv 3 2018			Jan-sep 2019		
	Tidigare princip	Förändr.	Ny princip	Tidigare princip	Förändr.	Ny princip	Tidigare princip	Förändr.	Ny princip
Räntekostnader	-845	52	-793	-777	51	-726	-2 556	155	-2 401
Övriga kostnader	-366	-	-366	-323	-	-323	-1 057	-207	-1 264
Skatt	101	-12	89	-182	-11	-193	-320	12	-308
Inverkan på periodens resultat		40			40			-40	
Inverkan på resultat per aktie före/efter utspädning, euro		0,01			0,01			-0,01	

Mn euro	Jan-sep 2018			Helår 2018		
	Tidigare princip	Förändr.	Ny princip	Tidigare princip	Förändr.	Ny princip
Räntekostnader	-2 197	151	-2 046	-2 929	167	-2 762
Övriga kostnader	-1 009	-167	-1 176	-1 399	-167	-1 566
Skatt	-675	3	-672	-872	-	-872
Inverkan på periodens resultat		-13			-	
Inverkan på resultat per aktie före/efter utspädning, euro		0,00			-	

Mn euro	30 sep 2019			31 dec 2018			30 sep 2018		
	Tidigare princip	Förändr.	Ny princip	Tidigare princip	Förändr.	Ny princip	Tidigare princip	Förändr.	Ny princip
Aktuella skatteskulder	316	-12	304	414	-	414	714	-3	711
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 526	52	1 578	1 696	-	1 696	1 657	16	1 673
Balanserade vinstmedel	26 944	-40	26 904	28 891	-	28 891	28 413	-13	28 400

Presentation av justeringar till verkligt värde

Från och med den 1 januari 2019 presenterar Nordea alla värderingsjusteringar förutom DVA (Debit Valuation Adjustment) som en justering av derivat med positivt verkligt värde och DVA som en justering av derivat med negativt verkligt värde i balansräkningen. Detta innebär per 30 september 2019 en minskning av derivat med positivt verkligt värde och derivat med negativt verkligt värde motsvarande 272 mn euro. Jämförelsesiffrorna har inte omräknats.

Övriga ändringar

Följande nya och omarbetade IASB-standarder började tillämpas av Nordea den 1 januari 2019, men har inte haft någon betydande inverkan på Nordeas redovisning:

- Ändring i IFRS 9: Rätt till förtida inlösen med negativ ersättning
- Ändring i IAS 19: Planändring, reducering eller reglering
- Ändringar i IAS 28: Långsiktiga intressen i intressebolag och joint ventures
- Årliga förbättringar av IFRS, 2015-2017

Förändringar i IFRS som ännu inte tillämpats IFRS 17 "Försäkringsavtal"

IASB har publicerat den nya standarden IFRS 17 "Försäkringsavtal". Den nya standarden ändrar kraven för redovisning, värdering och presentation av samt upplysning om försäkringsavtal.

Icke enhetliga värderingsprinciper som bygger på livsförsäkringsdotterföretagens lokala redovisningsprinciper ersätts av enhetliga värderingsprinciper som bygger på tre värderingsmodeller: byggstensmodellen (building block approach), den rörliga avgiftsmodellen (variable fee approach) och premieallokeringsmodellen (premium allocation approach). Valet av modell beror på villkoren i avtalen (långfristiga, vinstutdelande eller kortfristiga). I de tre värderingsmodellerna definieras kontraktssenliga kassaflöden, riskjusterad marginal och diskontering på samma sätt. Dessa definitioner bygger på liknande principer som värderingsprinciperna för försäkringstekniska avsättningar i Solvens II-direktivet. Ännu inte intjänade framtida premier redovisas som en avsättning i balansräkningen och intäktsförs när försäkringstjänsten utförs. Olönsamma avtal redovisas i resultaträkningen när avtalet undertecknas och godkänns.

IFRS 17 ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2021 eller senare, och tidigare tillämpning är tillåten. IASB har dock efter synpunkter från den globala försäkringsbranschen föreslagit att IFRS 17 ska ändras. Ett förslag är att ikraftträdandetidpunkten flyttas fram ett år till 1 januari 2022. Standarden har ännu inte godkänts av EU-kommissionen. För närvarande avser Nordea inte att tillämpa standarden i förtid. Nordeas nuvarande bedömning är att den nya standarden inte förväntas få någon betydande inverkan på Nordeas kapitaltäckning eller stora exponeringar för den första tillämpningsperioden. Det är ännu inte möjligt att säga hur den kommer att inverka på Nordeas redovisning.

Ändringar i IAS 39 och IFRS 7 – "reform för nya referensräntor"

I september 2019 publicerade IASB ändringar i IAS 39, IFRS 9 och IFRS 7 med anledning av den kommande reformen för nya referensräntor. Ändringarna ger vissa lättnader för säkringsredovisning. Enligt de omarbetade standarderna ska kraven för säkringsredovisning bedömas utifrån antagandet att referensräntan, på vilken det säkrade kassaflödet och kassaflödet från säkringsinstrumentet har baserats, inte ändras till följd av reformen för nya referensräntor. Ändringarna träder i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2020 eller senare, och måste tillämpas retroaktivt. Tidigare tillämpning är tillåten, och Nordea kommer att utnyttja den möjligheten om ändringarna godkänns av EU. Ändringarna förväntas resultera i att säkringsförhållandena i Nordea klarar effektivitetsprövningen och att säkringsredovisningen kan fortsätta som tidigare under lättnadsperioden. Jämfört med dagens situation förväntas inte ändringarna få någon betydande inverkan på Nordeas redovisning, kapitaltäckning eller stora exponeringar när de tillämpas första gången.

Övriga förändringar i IFRS

Övriga förändringar i IFRS förväntas inte få någon betydande inverkan på Nordeas redovisning, kapitaltäckning eller stora exponeringar när de tillämpas första gången.

Förvärv av Gjensidige Bank

Den 2 juli 2018 tecknade Nordea ett avtal med Gjensidige Forsikring om att köpa samtliga aktier i Gjensidige Bank. Affären slutfördes den 1 mars 2019, när Nordea fick slutligt godkännande från de norska myndigheterna. Den 1 mars är förvärvsdagen och den dag från vilken de förvärvade tillgångarna och skulderna redovisas i Nordeas balansräkning. Förvärvade tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan.

Följande förvärvsanalys upprättades per den 1 mars 2019.

Mn euro	1 mar 2019
Utlåning till allmänheten ¹	5 185
Räntebärande värdepapper	608
Interimsposter och övriga tillgångar	93
Inlåning från allmänheten	-2 315
Emitterade värdepapper ¹	-3 022
interimsposter och övriga skulder	-108
Förvärvade nettotillgångar	441
Förvärvspris, kontantreglerad	576
Förvärvskostnad	576
Övervärde	135
<i>Fördelning av övervärde</i>	
Minoritetsintressen	-46
Kundrelationer	29
Varumärken	8
Uppskjuten skatteskuld	-6
Goodwill	150

¹ Inklusive justering till verkligt värde på utlåning och emitterade värdepapper värderade till upplupet anskaffningsvärde i Gjensidige.

Nordea har identifierat ett antal immateriella tillgångar i samband med förvärvet, bland annat två olika kundrelaterade immateriella tillgångar – en för inlåningskunder och en för utlåningskunder. Värdet gällande inlåningskunderna är relaterat till den finansiering de tillhandahåller, till räntor som är lägre än vid annan finansiering. De immateriella tillgångarna på utlåningssidan avser vinsten från specifika portföljer. Avskrivningen av immateriella tillgångar på inlåningssidan görs över åtta år, medan den på utlåningssidan görs över fyra år, för att spegla den takt i vilken kunder kan förväntas lämna banken. Gjensidiges konsumtionskrediter distribueras under varumärket Oppfinans, som ingår i förvärvet. Varumärket har värderats med hjälp av en royaltysats på 3,5 procent. Goodwill uppkommer främst till följd av de synergieffekter som Nordea räknar med. Integreringen av Gjensidiges verksamhet i Nordea kommer att generera såväl kostnadssynergier som vissa intäktssynergier. Varumärket och goodwill förväntas ha evig livstid och därför görs ingen avskrivning.

Det primärkapitaltillskott som bokförts som eget kapital i Gjensidige rapporteras som minoritetsintressen i Nordeas konsoliderade redovisning.

Inverkan på Nordeas resultat för året är obetydlig.

Valutakurser

	Jan-sep 2019	Jan-dec 2018	Jan-sep 2018
1 euro = svenska kronor			
Resultaträkning (genomsnitt)	10,5660	10,2608	10,2414
Balansräkning (vid periodens slut)	10,6985	10,2330	10,3090
1 euro = danska kronor			
Resultaträkning (genomsnitt)	7,4644	7,4533	7,4503
Balansräkning (vid periodens slut)	7,4662	7,4672	7,4564
1 euro = norska kronor			
Resultaträkning (genomsnitt)	9,7720	9,6033	9,5900
Balansräkning (vid periodens slut)	9,8937	9,9470	9,4665
1 euro = ryska rubel			
Resultaträkning (genomsnitt)	73,1143	74,0484	73,3826
Balansräkning (vid periodens slut)	70,7395	79,3826	76,1422

Not 2

Segmentsrapportering

Rörelsesegment

	Personal Banking	Commercial & Business Banking	Wholesale Banking	Asset & Wealth Management	Group Finance & Treasury	Övriga rörelsesegment	Summa rörelsesegment	Eliminering	Summa koncernen
Jan-sep 2019									
Summa rörelseintäkter, mn euro	2 651	1 602	1 200	1 206	131	31	6 821	-480	6 341
- varav interna transaktioner ¹	-491	-200	-356	-16	1 075	-12	0	-	-
Rörelseresultat, mn euro	1 034	622	253	642	97	-1 019	1 629	-529	1 100
Utlåning till allmänheten ² , md euro	154	83	50	8	-	1	296	32	328
In- och upplåning från allmänheten ² , md euro	74	42	34	10	-	1	161	7	168

Jan-sep 2018

Summa rörelseintäkter, mn euro	2 622	1 666	1 439	1 276	65	204	7 272	-219	7 053
- varav interna transaktioner ¹	-379	-177	-345	-10	922	-11	0	-	-
Rörelseresultat, mn euro	1 082	760	614	690	87	194	3 427	-179	3 248
Utlåning till allmänheten ² , md euro	144	81	48	8	-	1	282	34	316
In- och upplåning från allmänheten ² , md euro	70	40	36	11	-	1	158	16	174

¹ IFRS 8 kräver information om intäkter från transaktioner med andra rörelsesegment. Nordea har definierat segmentinterna intäkter som interna ränteintäkter och räntekostnader relaterade till rörelsesegmentens finansiering genom internbanken inom Group Finance & Treasury.

² Volymerna inkluderas endast separata för rörelsesegment om de rapporteras separat till den högsta verkställande beslutsfattaren.

Nedbrytning av Personal Banking, Commercial & Business Banking, Wholesale Banking och Asset & Wealth Management

	Personal Banking Danmark		Personal Banking Finland		Personal Banking Norge		Personal Banking Sverige		Personal Banking Övrigt		Personal Banking	
	Jan-sep		Jan-sep		Jan-sep		Jan-sep		Jan-sep		Jan-sep	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Summa rörelseintäkter, mn euro	746	751	591	610	464	397	856	881	-6	-17	2 651	2 622
- varav interna transaktioner	-244	-124	-72	-64	-70	-117	-108	-78	3	4	-491	-379
Rörelseresultat, mn euro	284	295	223	222	173	187	371	437	-17	-59	1 034	1 082
Utlåning till allmänheten, md euro	38	37	33	33	36	29	47	45	-	-	154	144
In- och upplåning från allmänheten, md euro	18	18	22	21	11	9	23	22	-	-	74	70

	Business Banking		Business Banking Direct		Commercial & Business Banking Övrigt		Commercial & Business Banking	
	Jan-sep		Jan-sep		Jan-sep		Jan-sep	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Summa rörelseintäkter, mn euro	1 291	1 385	318	292	-7	-11	1 602	1 666
- varav interna transaktioner	-203	-174	3	-4	0	1	-200	-177
Rörelseresultat, mn euro	562	750	127	80	-67	-70	622	760
Utlåning till allmänheten, md euro	71	69	12	12	-	-	83	81
In- och upplåning från allmänheten, md euro	31	29	11	11	-	-	42	40

Not 2 Fortsättning

	Corporate & Investment Banking		Financial Institutions & International Banks		Banking Ryssland		Capital Markets oallokerat		Wholesale Banking Övrigt		Wholesale Banking	
	Jan-sep		Jan-sep		Jan-sep		Jan-sep		Jan-sep		Jan-sep	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Summa rörelseintäkter, mn euro	994	1 043	250	225	49	59	-77	120	-16	-8	1 200	1 439
- varav interna transaktioner	-262	-230	-23	-32	-40	-40	-27	-36	-4	-7	-356	-345
Rörelseresultat, mn euro	364	622	62	58	65	-35	-193	21	-45	-52	253	614
Utlåning till allmänheten, md euro	46	44	2	2	2	2	-	-	-	-	50	48
In- och upplåning från allmänheten, md euro	24	24	9	11	1	1	-	-	-	-	34	36

	Private Banking		Asset Management		Life & Pension oallokerat		Asset & Wealth Management Övrigt		Asset & Wealth Management	
	Jan-sep		Jan-sep		Jan-sep		Jan-sep		Jan-sep	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Summa rörelseintäkter, mn euro	398	424	674	686	320	358	-186	-192	1 206	1 276
- varav interna transaktioner	-14	-10	0	1	-2	-1	0	0	-16	-10
Rörelseresultat, mn euro	131	119	449	469	226	237	-164	-135	642	690
Utlåning till allmänheten, md euro	8	8	-	-	-	-	-	-	8	8
In- och upplåning från allmänheten, md euro	10	11	-	-	-	-	-	-	10	11

Avstämning mellan summa rörelsesegment och finansiella rapporter

	Rörelseresultat, mn euro		Utlåning till allmänheten, md euro		In- och upplåning från allmänheten, md euro	
	Jan-sep		Jan-sep		Jan-sep	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Summa rörelsesegment	1 629	3 427	296	282	161	158
Koncernfunktioner ¹	-138	-90	-	-	-	-
Oallokerade poster	-39	280	37	33	10	16
Skillnader i redovisningsprinciper ²	-352	-369	-5	1	-3	0
Summa	1 100	3 248	328	316	168	174

¹ Består av Group Business Risk Management, Group Internal Audit, Chief of staff office, Group Legal, Group Corporate Centre och Group Risk and Compliance.

² Effekt från skillnad i klassificering av tillgångar/skulder som innehas för försäljning, budgetvalutakurser och interna allokeringar i segmentrapporteringen.

Värdering av rörelsesegmentens prestation

Värderingsprinciper och allokeringar mellan rörelsesegmenten följer, i enlighet med IFRS 8, den information som rapporteras till den högsta verkställande beslutsfattaren. I Nordea har Group Executive Management identifierats som den högsta verkställande beslutsfattaren. De huvudsakliga skillnaderna jämfört med sektionen "Affärsområden" i denna rapport är att information till den högsta verkställande beslutsfattaren upprättas med användande av budgetvalutakurser och att olika allokeringar mellan rörelsesegmenten har använts.

Finansiellt resultat presenteras för de huvudsakliga affärsområdena Personal Banking, Commercial & Business Banking, Wholesale Banking och Asset & Wealth Management, med ytterligare nedbrytning på rörelsesegment, samt för rörelsesegmentet Group Finance & Treasury. Övriga rörelsesegment, som understiger de kvantitativa gränsvärdena i IFRS 8, ingår i Övriga rörelsesegment. Koncernfunktioner (och elimineringsar), liksom resultat som inte i sin helhet allokeras till något av rörelsesegmenten, visas separat som avstämningsposter.

Not 3 Avgifts- och provisionsnetto

	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Kv 3 2018	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Jan-dec 2018
Mn euro						
Provisioner från kapitalförvaltning	359	361	358	1 067	1 080	1 440
Livförsäkring & Pensioner	62	61	54	185	194	258
Inlåningsprodukter	6	5	6	16	16	23
Courtage, värdepappersemissioner och företagsfinansiering	36	57	21	123	120	173
Depå- och emissionstjänster	10	11	10	24	34	49
Betalningar	70	77	73	233	230	302
Kort	67	50	57	174	169	218
Utlåningsprodukter	113	99	98	314	307	399
Garantier och dokumentbetalningar	34	22	31	80	94	116
Övrigt	-1	0	-5	20	29	15
Summa	756	743	703	2 236	2 273	2 993

Utbyggnad

Jan-sep
2019

	Personal Banking	Commercial and Business Banking	Wholesale Banking	Asset & Wealth Management	Group Finance and Treasury	Övrigt och elimineringar	Koncernen
Mn euro							
Provisioner från kapitalförvaltning	130	25	4	908	0	0	1 067
Livförsäkring & Pensioner	43	20	3	119	0	0	185
Inlåningsprodukter	6	9	1	0	0	0	16
Courtage, värdepappersemissioner och företagsfinansiering	14	22	63	24	0	0	123
Depå- och emissionstjänster	5	3	23	0	-5	-2	24
Betalningar	62	119	50	1	1	0	233
Kort	119	37	10	0	0	8	174
Utlåningsprodukter	99	89	123	2	1	0	314
Garantier och dokumentbetalningar	8	27	48	0	-3	0	80
Övrigt	14	7	15	-17	0	1	20
Summa	500	358	340	1 037	-6	7	2 236

Utbyggnad

Jan-sep
2018

	Personal Banking	Commercial and Business Banking	Wholesale Banking	Asset & Wealth Management	Group Finance and Treasury	Övrigt och elimineringar	Koncernen
Mn euro							
Provisioner från kapitalförvaltning	130	31	11	908	0	0	1 080
Livförsäkring & Pensioner	44	18	3	129	0	0	194
Inlåningsprodukter	7	8	1	0	0	0	16
Courtage, värdepappersemissioner och företagsfinansiering	21	15	64	21	-1	0	120
Depå- och emissionstjänster	8	4	25	4	-7	0	34
Betalningar	70	122	43	-1	1	-5	230
Kort	133	25	9	1	0	1	169
Utlåningsprodukter	89	73	145	0	0	0	307
Garantier och dokumentbetalningar	5	32	57	0	0	0	94
Övrigt	17	15	7	3	-3	-10	29
Summa	524	343	365	1 065	-10	-14	2 273

Not 4 Nettoresultat av poster till verkligt värde

	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Kv 3 2018	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Jan-dec 2018
Mn euro						
Aktierelaterade instrument	58	135	19	428	174	226
Ränterelaterade instrument och valutakursförändringar	165	103	136	254	565	684
Övriga finansiella instrument (inklusive krediter och råvaror)	-17	35	28	30	71	55
Förvaltningsfastigheter	0	0	1	0	0	0
Livförsäkring ¹	5	10	21	46	96	123
Summa	211	283	205	758	906	1 088

¹ Interna transaktioner har ej eliminerats mot andra rader i noten. Raden Livförsäkring ger således den verkliga effekten från livförsäkringsverksamheten.

Specifikation över livförsäkringsverksamheten

	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Kv 3 2018	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Jan-dec 2018
Mn euro						
Aktierelaterade instrument	343	223	147	1 234	90	-515
Ränterelaterade instrument och valutakursförändringar	16	91	64	257	17	-65
Förvaltningsfastigheter	40	28	26	88	89	125
Förändring av försäkringstekniska avsättningar ¹	-446	-425	-164	-1 558	-275	20
Förändring av återbäringsmedel	43	85	-63	-2	139	512
Intäkter försäkringsrisk	18	17	16	51	75	91
Kostnader försäkringsrisk	-9	-9	-5	-24	-39	-45
Summa	5	10	21	46	96	123

¹ Premieintäkter uppgår till 56 mn euro för kv3 2019 och 208 mn euro jan-sep 2019 (kv3 2018: 58 mn euro, jan-sep 2018: 768 mn euro).

Not 5 Övriga kostnader

	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Kv 3 2018	Jan-sep 2019	Jan-sep 2018	Jan-dec 2018
Mn euro						
Informationsteknologi	-125	-137	-122	-390	-364	-484
Marknadsföring och representation	-13	-14	-11	-39	-34	-60
Porto-, transport-, telefon-, och kontorskostnader	-15	-17	-19	-50	-63	-83
Hyses-, lokal- och fastighetskostnader	-29	-27	-71	-86	-229	-312
Resolutionsavgifter	-2	-1	0	-210	-167	-167
Övrigt	-182	-108	-100	-489	-319	-460
Summa	-366	-304	-323	-1 264	-1 176	-1 566

Not 6 Kreditförluster, netto

	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Kv 3 2018
Mn euro			
Kreditförluster, kategori 1	-35	14	-38
Kreditförluster, kategori 2	-49	-3	-5
Kreditförluster, icke fallerade	-84	11	-43
Kategori 3, fallerade			
Kreditförluster, netto	-40	8	20
Konstaterade kreditförluster	-75	-144	-115
Minskning av avsättningar som tagits i anspråk för att täcka konstaterade kreditförluster	49	108	50
Återföringar av tidigare konstaterade kreditförluster	8	7	8
Garantiersätt	-12	2	-
Ny/ökad avsättning	-222	-119	-158
Återföring av avsättningar	45	66	194
Kreditförluster, fallerade	-247	-72	-1
Kreditförluster, netto	-331	-61	-44
Nyckeltal	Kv 3 2019	Kv 2 2019	Kv 3 2018
Kreditförluster på årsbasis, punkter ¹	55	10	8
- varav kategori 1	6	-2	7
- varav kategori 2	8	0	1
- varav kategori 3	41	12	0

¹ Exklusive jämförelsestörande poster är kreditförlustrationen 8 punkter för tredje kvartalet, varav 2 punkter i kategori 1, -6 punkter i kategori 2 och 12 punkter i kategori 3. Kreditförlusterna, netto exklusive jämförelsestörande poster, uppgår till 49 mn euro, varav 11 mn euro i kategori 1, -37 mn euro i kategori 2 och 75 mn euro i kategori 3.

Not 7 Utlåning och osäkra fordringar

	Summa		
	30 sep 2019	31 dec 2018	30 sep 2018
Mn euro			
Utlåning värderad till verkligt värde	100 200	77 521	89 373
Utlåning värderad till upplupet anskaffningsvärde som inte är osäkra (kategori 1 och 2)	253 808	247 204	247 307
Osäkra lånefordringar (kategori 3)	4 678	4 581	4 748
- varav reglerade	2 175	2 097	2 310
- varav oreglerade	2 503	2 484	2 438
Lånefordringar före reserver	358 686	329 306	341 428
- varav centralbanker och kreditinstitut	28 235	18 977	22 827
Reserver för individuellt värderade osäkra lånefordringar (kategori 3)	-1 702	-1 599	-1 631
- varav reglerade	-798	-720	-781
- varav oreglerade	-904	-879	-850
Reserver för gruppvis värderade lånefordringar (kategori 1 och 2)	-496	-441	-478
Reserver¹	-2 198	-2 040	-2 109
- varav centralbanker and kreditinstitut	-15	-15	-2
Lånefordringar, redovisat värde	356 488	327 266	339 319

¹Efter dialog med ECB, har Nordea beslutat att öka avsättningarna med totalt 229 mn euro i det tredje kvartalet, detta för att reflektera en mer dämpad förväntan i vissa sektorer. Därutöver har Nordea gjort en genomgång av beräkningsmodellerna för de kollektiva kreditreserveringarna. Detta har ökat kreditreserveringarna med 53 mn euro i tredje kvartalet. Ytterligare information går att återfinna på sidan 12.

Exponeringar värderade till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde genom övrigt totalresultat, före reserver

	30 sep 2019		
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3
Mn euro			
Utlåning till centralbanker, kreditinstitut och allmänheten	242 819	10 989	4 678
Räntebärande värdepapper	29 579	-	-
Summa	272 398	10 989	4 678

	30 sep 2018		
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3
Mn euro			
Utlåning till centralbanker, kreditinstitut och allmänheten	232 936	14 342	4 748
Räntebärande värdepapper	33 107	-	-
Summa	266 043	14 342	4 748

Reserver och avsättningar

	30 sep 2019		
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3
Mn euro			
Utlåning till centralbanker, kreditinstitut och allmänheten	-160	-336	-1 702
Räntebärande värdepapper	-2	0	-
Avsättningar för poster utanför balansräkningen	-30	-67	-61
Summa reserver och avsättningar³	-192	-403	-1 763

	30 sep 2018		
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3
Mn euro			
Utlåning till centralbanker, kreditinstitut och allmänheten	-159	-319	-1 631
Räntebärande värdepapper	-2	-	-
Avsättningar för poster utanför balansräkningen	-25	-39	-88
Summa reserver och avsättningar³	-186	-358	-1 719

Förändring av reserver för lån värderade till upplupet anskaffningsvärde

	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa
Mn euro				
Balans per 1 jan 2019	-146	-295	-1 599	-2 040
Ökning av reserveringar hänförliga till nya eller förvärvade lånefordringar	-25	-2	1	-26
Överföringar från kategori 1 till kategori 2	5	-64	-	-59
Överföringar från kategori 1 till kategori 3	1	-	-31	-30
Överföringar från kategori 2 till kategori 1	-17	54	-	37
Överföringar från kategori 2 till kategori 3	-	15	-86	-71
Överföringar från kategori 3 till kategori 1	-8	-	28	20
Överföringar från kategori 3 till kategori 2	-	-20	21	1
Förändring i reserveringar hänförliga till förändringar i kreditrisk	15	-4	-260	-249
Minskning av reserveringar hänförliga till återbetalda eller borttagna lånefordringar	19	25	48	92
Minskning av reserveringar hänförliga till bortskrivna lånefordringar	-	-	216	216
Förändringar till följd av uppdateringar i metodologi för beräkning, netto	0	-40	-13	-53
Övriga förändringar	-5	-5	-28	-38
Valutakursdifferenser	1	0	1	2
Balans per 30 sep 2019	-160	-336	-1 702	-2 198

Not 7 Fortsättning

Mn euro

	-133	-360	-1 816	-2 309
Balans per 1 jan 2018				
Ökning av reserveringar hänförliga till nya eller förvärvade lånefordringar	-51	-20	-35	-106
Överföringar från kategori 1 till kategori 2	6	-98	-	-92
Överföringar från kategori 1 till kategori 3	0	-	-55	-55
Överföringar från kategori 2 till kategori 1	-13	55	-	42
Överföringar från kategori 2 till kategori 3	-	15	-70	-55
Överföringar från kategori 3 till kategori 1	-4	-	11	7
Överföringar från kategori 3 till kategori 2	-	-13	68	55
Förändring i reserveringar hänförliga till förändringar i kreditrisk	17	76	16	109
Minskning av reserveringar hänförliga till återbetalda eller borttagna lånefordringar	18	27	40	85
Minskning av reserveringar hänförliga till bortskrivna lånefordringar	-	-	209	209
Valutakursdifferenser	0	0	1	1
Balans per 30 sep 2018	-160	-318	-1 631	-2 109

Nyckeltal¹

	30 sep 2019	31 dec 2018	30 sep 2018
Andel osäkra lånefordringar (kategori 3), brutto, punkter	181	182	188
Andel osäkra lånefordringar (kategori 3), netto, punkter	115	118	124
Total reserveringsgrad (kategori 1, 2 och 3), punkter	85	81	84
Reserver i relation till osäkra lånefordringar (kategori 3), %	36	35	34
Kollektiva reserveringar i relation till utlåning i kategori 1 och 2, punkter	20	18	19

¹ För definitioner, se Ordlista.

Not 8 Klassificering av finansiella instrument

Verkligt värde via resultaträkningen (FVPL)

	Upplupet anskaffnings- värde (AC)	Obligatorisk	Från början värderade till verkligt värde via resultat- räkningen (Verkligt värde- optionen)	Derivat- instrument för säkring	Verkligt värde via övrigt totalresultat (FVOCI)	Summa
Mn euro						
Finansiella tillgångar						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	31 337	-	-	-	-	31 337
Utlåning till centralbanker	7 258	895	-	-	-	8 153
Utlåning till kreditinstitut	7 955	12 112	-	-	-	20 067
Utlåning till allmänheten	241 074	87 194	-	-	-	328 268
Räntebärande värdepapper	3 443	35 074	4 063	-	23 622	66 202
Pantsatta finansiella instrument	-	3 540	-	-	2 552	6 092
Aktier och andelar	-	14 919	-	-	-	14 919
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	-	28 796	294	-	-	29 090
Derivatinstrument	-	48 285	-	3 506	-	51 791
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	372	-	-	-	-	372
Övriga tillgångar	1 736	15 857	-	-	-	17 593
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	811	-	-	-	-	811
Summa 30 sep 2019	293 986	246 672	4 357	3 506	26 174	574 695
Summa 31 dec 2018	296 819	200 342	7 287	3 110	33 564	541 122

Verkligt värde via resultaträkningen (FVPL)

	Upplupet anskaffnings- värde (AC)	Obligatorisk	Från början värderade till verkligt värde via resultat- räkningen (Verkligt värde- optionen)	Derivat- instrument för säkring	Summa
Mn euro					
Finansiella skulder					
Skulder till kreditinstitut	25 679	19 629	-	-	45 308
In- och upplåning från allmänheten	159 286	9 040	-	-	168 326
Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	-	-	30 274	-	30 274
Skulder till försäkringstagare	-	-	3 317	-	3 317
Emitterade värdepapper	132 241	-	58 618	-	190 859
Derivatinstrument	-	51 481	-	2 261	53 742
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	3 248	-	-	-	3 248
Övriga skulder	6 567	23 025	-	-	29 592
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	240	-	-	-	240
Efterställda skulder	9 907	-	-	-	9 907
Summa 30 sep 2019	337 168	103 175	92 209	2 261	534 813
Summa 31 dec 2018	339 700	71 463	83 665	923	495 751

Not 9 Verkligt värde för finansiella tillgångar och skulder

	30 sep 2019		31 dec 2018	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Mn euro				
Finansiella tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	31 337	31 337	41 578	41 578
Utlåning	356 860	363 337	327 435	330 681
Räntebärande värdepapper	66 202	66 388	76 222	76 334
Pantsatta finansiella instrument	6 092	6 092	7 568	7 568
Aktier och andelar	14 919	14 919	12 452	12 452
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	29 090	29 090	24 425	24 425
Derivatinstrument	51 791	51 791	37 025	37 025
Övriga tillgångar	17 593	17 593	13 428	13 428
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	811	811	989	989
Summa	574 695	581 358	541 122	544 480
Finansiella skulder				
Inlåning och skuldinstrument	417 648	418 429	408 227	409 014
Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	30 274	30 274	25 653	25 653
Skulder till försäkringstagare	3 317	3 317	3 234	3 234
Derivatinstrument	53 742	53 742	39 547	39 547
Övriga skulder	29 592	29 592	18 817	18 817
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	240	240	273	273
Summa	534 813	535 594	495 751	496 538

Fastställandet av verkligt värde beskrivs i årsredovisningen för 2018, not K40 "Tillgångar och skulder till verkligt värde". Nordea har, jämfört med årsredovisningen 2018, gjort förändringar i konstruktionen av den finansieringskurva som används för att beräkna verkligt värde-justering för finansieringskostnad (FFVA) för att bättre spegla det verkliga värdet.

Not 10 Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde i balansräkningen

Fördelning i hierarkin för verkligt värde

	Instrument med pris- noteringar på en aktiv marknad (nivå 1)	Varav livför- säkring	Värderings- metod baserad på observerbara marknadsdata (nivå 2)	Varav livför- säkring	Värderings- metod baserad på ej observerbara marknadsdata (nivå 3)	Varav livför- säkring	Summa
Mn euro							
Tillgångar till verkligt värde i balansräkningen¹							
Utlåning till centralbanker	-	-	895	-	-	-	895
Utlåning till kreditinstitut	-	-	12 112	-	-	-	12 112
Utlåning till allmänheten	-	-	87 194	-	-	-	87 194
Räntebärande värdepapper ²	22 548	1 485	46 123	2 715	180	13	68 851
Aktier och andelar	12 547	9 315	440	438	1 932	925	14 919
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	28 536	24 569	503	503	51	51	29 090
Derivatinstrument	57	-	50 250	2	1 484	-	51 791
Övriga tillgångar	-	-	15 816	-	41	34	15 857
Summa 30 sep 2019	63 688	35 369	213 333	3 658	3 688	1 023	280 709
Summa 31 dec 2018	65 343	32 969	175 791	4 304	3 169	991	244 303
Skulder till verkligt värde i balansräkningen¹							
Skulder till kreditinstitut	-	-	19 629	-	-	-	19 629
In- och upplåning från allmänheten	-	-	9 040	-	-	-	9 040
Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	-	-	30 274	25 985	-	-	30 274
Skulder till försäkringstagare	-	-	3 317	3 317	-	-	3 317
Emitterade värdepapper	8 689	-	47 618	-	2 311	-	58 618
Derivatinstrument	43	-	52 368	18	1 331	-	53 742
Övriga skulder	5 677	-	17 347	-	1	-	23 025
Summa 30 sep 2019	14 409	-	179 593	29 320	3 643	-	197 645
Summa 31 dec 2018	19 639	-	132 748	25 003	3 664	-	156 051

¹ Samtliga poster värderas till verkligt värde vid slutet av varje rapportperiod.

² Varav 6 092 mn euro avser balansposten Pantsatta finansiella instrument.

Överföringar mellan nivå 1 och 2

Nordea har under perioden överfört räntebärande värdepapper (inklusive pantsatta finansiella instrument) till ett värde av 3 586 mn euro från nivå 1 till nivå 2 och 1 451 mn euro från nivå 2 till nivå 1 i verkligt värde-hierarkin. Dessutom har Nordea överfört derivattillgångar till ett värde av 20 mn euro och derivatsskulder till ett värde av 4 mn euro från nivå 2 till nivå 1. Vidare har Nordea överfört emitterade värdepapper till ett värde av 5 382 mn euro från nivå 1 till nivå 2, övriga skulder till ett värde av 1 371 mn euro från nivå 1 till nivå 2 och 182 mn euro från nivå 2 till nivå 1. Orsaken till dessa överföringar från nivå 1 till nivå 2 var att instrumenten upphörde att handlas aktivt under perioden och verkligt värde har nu beräknats med värderingsmetoder baserade på observerbara marknadsdata. Orsaken till överföringarna från nivå 2 till nivå 1 var att instrumenten handlades aktivt under perioden och tillförlitliga prisnoteringar fanns tillgängliga på marknaden. Överföringar mellan nivåerna anses ha skett vid periodens slut.

Not 10 Fortsättning

Förändringar i nivå 3

	Vinster och förluster som redovisats i resultaträkningen under året			Redovisat i övrigt totalresultat	Köp/emissioner	Försäljningar	Avräkningar/likvider	Överföringar till nivå 3	Överföringar från nivå 3	Omräkningsdifferenser	30 sep
	1 jan	Realiserade	Orealiserade								
Mn euro											
Räntebärande värdepapper	329	-1	-1	-	22	-180	2	9	-	0	180
- varav livförsäkring	4	-	-1	-	-	-1	2	9	-	0	13
Aktier och andelar	1 697	89	100	-	248	-196	-17	3	-	8	1 932
- varav livförsäkringar	916	36	55	-	19	-71	-17	0	-	-13	925
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	31	0	18	-	2	-2	1	1	-	0	51
- varav livförsäkring	31	0	18	-	2	-2	1	1	-	0	51
Derivatinstrument (netto)	15	-137	190	-	-33	0	137	0	-19	0	153
Övriga tillgångar	74	-	0	-	-	0	-33	-	-	0	41
- varav livförsäkring	40	-	-	-	0	0	-6	-	-	0	34
Emitterade värdepapper	2 627	45	-146	-4	291	-	-502	-	-	0	2 311
Övriga skulder	14	-	-	-	-	-13	-	-	-	-	1
Summa 2019, netto	-495	-94	453	4	-52	-365	592	13	-19	8	45
Summa 2018, netto	-1 613	291	-432	0	277	-306	1 133	56	-4	9	-589

Orealiserade vinster och förluster avser de tillgångar och skulder som innehåses vid rapportperiodens slut. Orsaken till överföringen från nivå 3 var att observerbara marknadsdata blev tillgängliga. Orsaken till överföringen till nivå 3 var att observerbara marknadsdata inte längre fanns tillgängliga. Överföringar från en nivå till en annan anses ha skett i slutet av rapportperioden. Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen under perioden ingår i posten "Nettoreultat av poster till verkligt värde". Tillgångar och skulder avseende derivatinstrument redovisas netto.

Processen för värdering till verkligt värde i nivå 3

För information om processen för värdering till verkligt värde i nivå 3, se årsredovisningen för 2018, not K40 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

Uppskjutna dag 1-resultat

Transaktionspriset för finansiella instrument överensstämmer i vissa fall inte med verkligt värde vid första redovisningstillfället (enligt använd värderingsmodell). Skälet är huvudsakligen att transaktionspriset inte har kunnat fastställas på en aktiv marknad. Om väsentliga ej observerbara data används i värderingsmetoden (nivå 3) redovisas det finansiella instrumentet till transaktionspriset, och den eventuella skillnaden mellan transaktionspriset och det verkliga värdet vid första redovisningstillfället, enligt använd värderingsmodell (dag 1-resultat), skjuts upp. För ytterligare information, se årsredovisningen för 2018 not K1 "Redovisningsprinciper". Tabellen nedan visar den totala skillnaden som kvarstår att periodisera i resultaträkningen vid periodens början och slut, samt en avstämning av hur detta skillnadsbelopp har förändrats under perioden (förändring i uppskjutna dag 1-resultat).

Uppskjutna dag 1-resultat - derivatinstrument, netto

	2019	2018
Mn euro		
Ingående balans 1 jan	81	58
Uppskjutna resultat från nya transaktioner	58	44
Redovisat i resultaträkningen under perioden ¹	-29	-31
Utgående balans 30 sep	110	71

¹ Varav - mn euro (- mn euro) relateras till överföring av derivatinstrument från nivå 3 till nivå 2.

Not 10 Fortsättning

Värderingsmetoder och indata som används vid värderingen till verkligt värde i nivå 3

Mn euro	Verkligt värde	Varav livförsäkring ¹	Värderingsmetoder	Ej observerbara indata	Intervall för verkligt värde ⁴
Räntebärande värdepapper					
Bolåneinstitut och andra kreditinstitut ²	174	9	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-17/17
Företag	6	4	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	0/0
Summa 30 sep 2019	180	13			-17/17
Summa 31 dec 2018	329	4			-32/32
Aktier och andelar					
Private equity-fonder	810	478	Andelsvärde ³		-91/91
Hedgefonder	90	85	Andelsvärde ³		-8/8
Kreditfonder	420	167	Andelsvärde/analytikerkonsensus ³		-35/35
Övriga fonder	314	188	Andelsvärde/fondkurser ³		-28/28
Övrigt ⁵	349	58	-		-30/30
Summa 30 sep 2019	1 983	976			-192/192
Summa 31 dec 2018	1 728	947			-165/165
Derivatinstrument, netto					
Räntederivat	310	-	Optionsmodell	Korrelation Volatilitet	-42/55
Aktiederivat	-22	-	Optionsmodell	Korrelation Volatilitet Utdelning	-7/4
Valutaderivat	-11	-	Optionsmodell	Korrelation Volatilitet	-0/0
Kreditderivat	-131	-	Kreditderivatmodell	Korrelation Volatilitet Återvinningsgrad	-23/22
Övrigt	7	-	Optionsmodell	Korrelation Volatilitet	-0/0
Summa 30 sep 2019	153	-			-72/81
Summa 31 dec 2018	15	-			-59/55
Emitterade värdepapper					
Emitterade strukturerade obligationer	2 311	-	Kreditderivatmodell	Korrelation Volatilitet Återvinningsgrad	-12/12
Summa 30 sep 2019	2 311	-			-12/12
Summa 31 dec 2018	2 627	-			-13/13
Övrigt, netto					
Övriga tillgångar och Övriga skulder, netto	40	34	-	-	-5/5
Summa 30 sep 2019	40	34			-5/5
Summa 31 dec 2018	60	40			-7/7

¹ Innehav i finansiella instrument utgör en stor del av livförsäkringsrörelsen, i syfte att fullgöra åtaganden i försäkringsavtal och finansiella avtal.

Vinster och förluster hänförliga till dessa instrument allokeras nästan uteslutande till försäkringstagarna och påverkar inte Nordeas eget kapital.

² Varav 155 mn euro prissätts utifrån en kreditspread (skillnaden mellan referensräntan och LIBOR) på 1,45 procent, och en rimlig förändring av denna kreditspread skulle inte påverka det verkliga värdet med tanke på återköpsmöjligheten.

³ De verkliga värdena baseras på kurser och andelsvärden som erhållits från externa leverantörer/förvaltare. Dessa kurser har fastställts utifrån värdeutvecklingen i de underliggande tillgångarna. Den allra vanligaste värderingsmetoden för private equityfonder hos leverantörer/förvaltare överensstämmer med anvisningarna International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV), som utfärdats av Invest Europe (tidigare kallad EVCA). Ungefär 40% av innehavet i private equity-fonder justeras/värderas internt utifrån IPEV-anvisningarna. De redovisade värdena för dessa ligger i intervallet 5% till 100% jämfört med de värden som erhållits från leverantörer/förvaltare.

⁴ Kolumnen "Intervall för verkligt värde" visar känsligheten hos nivå 3-instrument vid förändringar i viktiga antaganden. Ytterligare information finns i årsredovisningen för 2018, not K40 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

⁵ Varav 51 mn euro relateras till tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal.

Not 11 Avyttringsgrupp som innehas för försäljning

Balansräkning - sammandrag¹

	30 sep 2019	31 dec 2018	30 sep 2018
Mn euro			
Tillgångar			
Utlåning till allmänheten	-	-	1 274
Derivatinstrument	-	-	4
Övriga tillgångar	-	-	57
Summa tillgångar som innehas för försäljning	-	-	1 335
Skulder			
In- och upplåning från allmänheten	-	-	2 559
Derivatinstrument	-	-	7
Summa skulder som innehas för försäljning	-	-	2 566

¹ Innefattar de externa tillgångar och skulder som innehas för försäljning.

Tillgångar och skulder som innehas för försäljning per 30 september 2018 avsåg Nordeas tidigare meddelade beslut att sälja delar av sin Luxemburgbaserade private banking verksamhet. Försäljningen av delar av den Luxemburgbaserade private banking verksamheten är slutförd och tillgångarna och skulderna bokades bort från Nordeas balansräkning under fjärde kvartalet 2018. Avvecklingsgruppen ingick i "Private Banking" i not 2 "Segmentrapportering".

Not 12 Risker och osäkerheter

Nordea omfattas av olika lagar och regler, bland annat från Norden, EU och USA. De tillsynsmyndigheter och statliga myndigheter som övervakar att dessa lagar och regler efterlevs ställer regelbundet frågor kring och genomför utredningar av Nordeas regelefterlevnad, bland annat inom områdena placeringsrådgivning, bekämpning av penningtvätt och ekonomiska sanktioner, skatt, konkurrens samt styrning och kontroll. Resultatet av dessa frågor och utredningar har ännu inte meddelats och tidpunkten är oklar, och därmed kan det inte uteslutas att dessa frågor och utredningar leder till kritik mot banken, förlorat anseende, böter, sanktioner, tvister och/eller stämningar.

I juni 2015 genomförde danska finansinspektionen en utredning av hur Nordea Bank Danmark A/S följt reglerna för bekämpning av penningtvätt. Slutrapporten resulterade i kritik och ärendet har i enlighet med dansk administrativ praxis överlämnats till polisen för ytterligare utredning och eventuella sanktioner. Som tidigare meddelats räknar Nordea med böter i Danmark för våra tidigare svaga processer och rutiner för bekämpning av penningtvätt, och en avsättning har gjorts för pågående penningtvättsärenden.

Nordea har gjort betydande investeringar för att åtgärda de brister som framkommit vid utredningarna. Bland annat startades under 2015 ett särskilt program för att bekämpa finansiell brottslighet (Financial Crime Change Programme) och Nordea har stärkt den del av organisationen som arbetar med bekämpning av penningtvätt och sanktionshantering. Nordea har också inrättat en kommitté för affärsetik och värderingar, Business Ethics and Values Committee, och sjösat ett särskilt program för att införliva starkare etiska normer i vår företagskultur. Vidare investerar Nordea i förbättrade standarder, processer och resurser vad gäller regelefterlevnad i både första och andra försvarslinjen.

Danska skattemyndigheten utreder vidare om det finns grund för att väcka talan mot Nordea för den assistans som Nordea gav en utländsk bank i samband med att denna bank krävde återbetalning av utdelningsskatt för en av sina kunders räkning. Det är inte möjligt i dagsläget att bedöma den potentiella risken som detta ärende medför.

Ordlista

Avkastning på eget kapital

Periodens resultat i procent av genomsnittligt eget kapital under perioden. Övrigt primärkapital, som redovisas under eget kapital, har vid beräkningen klassificerats som en finansiell skuld. Periodens resultat är exklusive minoritetsintressen och räntekostnader för övrigt primärkapital (upplupen skönmässig ränta). I genomsnittligt eget kapital ingår periodens resultat och ej utbetald utdelning. Minoritetsintressen och övrigt primärkapital ingår ej.

Avkastning på eget kapital exkl. immateriella tillgångar

Periodens resultat i procent av genomsnittligt eget kapital under perioden. Övrigt primärkapital, som redovisas under eget kapital, har vid beräkningen klassificerats som en finansiell skuld. Periodens resultat är exklusive minoritetsintressen och räntekostnader för övrigt primärkapital (upplupen skönmässig ränta). I genomsnittligt eget kapital ingår periodens resultat och ej utbetald utdelning. Minoritetsintressen, övrigt primärkapital och immateriella tillgångar ingår ej.

Avkastning på riskexponeringsbelopp

Periodens resultat i procent av genomsnittligt riskexponeringsbelopp under perioden. Periodens resultat är exklusive minoritetsintressen och räntekostnader för övrigt primärkapital (upplupen skönmässig ränta).

Avkastning på eget kapital med periodiserade resolutionsavgifter

Periodens resultat i procent av genomsnittligt eget kapital under perioden. Övrigt primärkapital, som redovisas under eget kapital, har vid beräkningen klassificerats som en finansiell skuld. Periodens resultat är exklusive minoritetsintressen och räntekostnader för övrigt primärkapital (upplupen skönmässig ränta) och justeras för effekten av periodiserade resolutionsavgifter efter skatt. I genomsnittligt eget kapital ingår periodens resultat och ej utbetald utdelning. Minoritetsintressen och övrigt primärkapital ingår ej.

Totalavkastning

Totalavkastning mätt som värdetillväxt i ett aktieinnehav under året, under antagande om att utdelningen återinvesteras i nya aktier vid utbetalningstidpunkten.

Primärkapital

Primärkapitalet består av kärnprimärkapitalet och övrigt primärkapital. I kärnprimärkapitalet ingår konsoliderat eget kapital exklusive investeringar i försäkringsbolag, föreslagen utdelning, uppskjutna skattefordringar, immateriella tillgångar i bankverksamheten, hela avdraget avseende förväntat "underskott" (den negativa skillnaden mellan förväntade kreditförluster och gjorda reserveringar) och slutligen övriga avdrag såsom kassaflödessäkringar.

Primärkapitalrelation

Primärkapital i procent av riskexponeringsbeloppet. Kärnprimärkapitalrelationen beräknas som kärnprimärkapital i procent av riskexponeringsbeloppet.

Kreditförluster på årsbasis

Kreditförluster, netto (på årsbasis) dividerade med utgående balans per kvartal för utlåning till allmänheten (utlåning), värderade till upplupet anskaffningsvärde.

Andel osäkra fordringar (kategori 3), brutto

Osäkra fordringar (kategori 3) före reserver dividerade med totala fordringar, värderade till upplupet anskaffningsvärde, före reserver.

Andel osäkra fordringar (kategori 3), netto

Osäkra fordringar (kategori 3) efter reserver dividerade med totala fordringar, värderade till upplupet anskaffningsvärde, före reserver.

Total reserveringsgrad (kategorierna 1, 2 och 3)

Totala reserver dividerade med totala fordringar, värderade till upplupet anskaffningsvärde, före reserver.

Reserver i relation till oreglerade lån (kategori 3)

Reserver för osäkra fordringar (kategori 3) dividerade med osäkra fordringar som värderas till upplupet anskaffningsvärde (kategori 3), före reserver.

Reserver i relation till lån i kategorierna 1 och 2

Reserver för säkra fordringar (kategori 2) dividerade med säkra fordringar som värderas till upplupet anskaffningsvärde (kategorierna 1 och 2), före reserver.

Ekonomiskt kapital

Ekonomiskt kapital är Nordeas interna mått på det kapital som krävs för att med viss sannolikhet täcka oväntade förluster i verksamheten. Ekonomiskt kapital beräknas med avancerade interna modeller för att ge ett konsekvent mått avseende kredit- och marknadsrisk, operativ risk, affärsrisk och livförsäkringsrisk inom Nordeas olika affärsområden. När alla risker i koncernen aggregeras uppstår diversifieringseffekter, till följd av skillnader i verksamheternas risk samt att det är osannolikt att oväntade förluster uppstår samtidigt.

ROCAR

Avkastning på ekonomiskt kapital (ROCAR) utgörs av periodens resultat exklusive engångsposter som en andel av ekonomiskt kapital. Affärsområdena beräknar avkastning på ekonomiskt kapital som rörelseresultat efter schablonskatt som en andel av ekonomiskt kapital.

Fler resultatmått och en längre ordlista finns på <http://www.nordea.com/en/investor-relations/reports-and-presentations/select-reports-and-presentations/> och i årsredovisningen.

Nordea Bank Abp

Resultaträkning

	Rapporterat Kv 3 2019	Föregångare ¹ Kv 3 2018	Rapporterat Jan-sep 2019	Föregångare ¹ Jan-sep 2018	Kombinerat ¹ Helår 2018	Rapporterat ¹ 15 månader 2018
Mn euro						
Rörelseintäkter						
Ränteintäkter	1 065	1 099	3 273	3 086	4 203	1 116
Räntekostnader	-494	-456	-1 522	-1 255	-1 730	-474
Räntenetto	571	643	1 751	1 831	2 473	642
Avgifts- och provisionsintäkter	570	518	1 755	1 661	2 244	584
Avgifts- och provisionskostnader	-122	-106	-394	-301	-457	-157
Avgifts- och provisionsnetto	448	412	1 361	1 360	1 787	427
Nettoresultat av värdepappers- och valutahandel	219	154	701	665	868	199
Nettoresultat av poster till verkligt värde via verkligt värde reserven	187	6	239	17	25	8
Nettoresultat av säkringsredovisning	-211	31	-256	-5	-61	-55
Nettoresultat av förvaltningsfastigheter	0	1	-1	-1	-1	0
Utdelningar	27	372	730	568	1 735	1 167
Övriga rörelseintäkter	101	88	277	282	377	94
Summa rörelseintäkter	1 342	1 707	4 802	4 717	7 203	2 482
Rörelsekostnader						
Personalkostnader	-812	-598	-2 032	-1 863	-2 478	-616
Övriga administrativa kostnader	-225	-223	-694	-702	-980	-274
Övriga rörelsekostnader	-105	-102	-571	-440	-539	-100
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-817	-90	-1 030	-240	-355	-115
Summa rörelsekostnader	-1 959	-1 013	-4 327	-3 245	-4 352	-1 105
Resultat före kreditförluster	-617	694	475	1 472	2 851	1 377
Kreditförluster, netto	-350	-42	-373	-110	-122	-12
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	0	-218	0	-218	-239	-21
Rörelseresultat	-967	434	102	1 144	2 490	1 344
Skatt	221	-123	81	-302	-514	-211
Periodens resultat	-746	311	183	842	1 976	1 133

¹ Nordea Bank Abp:s räkenskapsperiod startade den 21 september 2017, dock utan affärsverksamhet fram till 1 oktober 2018.

Nordea Bank Abp följer god redovisningssed i Finland. Kolumner med rubriken "Föregångare" innehåller omräknade resultaträkningar för det tidigare moderföretaget Nordea Bank AB (publ). Kolumner med rubriken "Kombinerat" innehåller sammanslagna rapporterade respektive omräknade resultaträkningar för Nordea Bank Abp och det tidigare moderföretaget Nordea Bank AB (publ). I samband med att resultaträkningarna för det tidigare moderföretaget Nordea Bank AB (publ) omräknades i enlighet med god redovisningssed i Finland, gjordes justeringar så att pensionsplaner i Sverige redovisas i enlighet med IFRS, att förändringar i den egna kreditrisken avseende finansiella skulder värderade till verkligt värde genom verkligt värde-optionen redovisas i Eget kapital och att presentationen i resultaträkningen överensstämmer med kraven i Finland.

Nordea Bank Abp

Balansräkning

	Rapporterat 30 sep 2019	Rapporterat 31 dec 2018	Föregångare ¹ 30 sep 2018
Mn euro			
Tillgångar			
Tillgodohavanden hos centralbanker	30 670	39 562	42 585
Värdepapper belåningsbara i centralbanken	62 268	72 677	71 440
Utlåning till kreditinstitut	87 243	64 772	69 588
Utlåning till allmänheten	152 293	154 419	162 304
Räntebärande värdepapper	4 588	1 890	4 322
Aktier och andelar	6 873	4 813	6 817
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures	92	1 049	1 041
Aktier och andelar i koncernföretag	14 279	12 175	12 320
Derivatinstrument	52 164	37 221	36 803
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	96	72	58
Immateriella tillgångar	1 676	2 331	2 274
Materiella tillgångar			
Övriga materiella tillgångar	316	338	359
Förvaltningsfastigheter	2	4	4
Uppskjutna skattefordringar	296	130	28
Aktuella skattefordringar	722	234	448
Pensionstillgångar	155	243	252
Övriga tillgångar	17 767	15 681	14 807
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 203	1 111	1 226
Summa tillgångar	432 703	408 722	426 676
Skulder			
Skulder till kreditinstitut och centralbanken	57 929	51 427	65 015
In- och upplåning från allmänheten	174 074	171 102	180 825
Emitterade värdepapper	75 408	82 667	77 759
Derivatinstrument	55 575	40 591	40 089
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	1 725	536	212
Aktuella skatteskulder	12	249	343
Övriga skulder	28 770	21 257	22 775
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 234	1 330	1 287
Uppskjutna skatteskulder	278	223	54
Avsättningar	650	352	381
Pensionsförpliktelser	602	349	289
Efterställda skulder	9 875	9 157	9 183
Summa skulder	406 132	379 240	398 212
Eget kapital			
Aktiekapital	4 050	4 050	4 050
Innehavare av övrigt primärkapital	750	750	750
Investerat fritt eget kapital	1 080	1 080	1 080
Övriga reserver	-504	-150	1 487
Balanserade vinstmedel	21 012	22 619	20 255
Periodens resultat ²	183	1 133	842
Summa eget kapital	26 571	29 482	28 464
Summa skulder och eget kapital	432 703	408 722	426 676
Åtaganden utanför balansräkningen			
Åtaganden gentemot tredje part för kunders räkning			
Garantier och säkerheter	47 683	50 026	49 245
Övriga	1 184	1 406	1 299
Oåterkalleliga åtaganden gentemot kund			
Åtaganden om återköp av värdepapper	-	-	-
Övriga	79 672	80 102	75 807

¹ Nordea Bank Abp:s räkenskapsperiod startade den 21 september 2017, dock utan affärsverksamhet fram till 1 oktober 2018.

² Under 2018, inklusive förväntade utdelningar på 436 mn euro från dess dotterföretag.

Nordea Bank Abp följer god redovisningssed i Finland. Kolumner med rubriken "Föregångare" innehåller omräknade balansräkning för det tidigare moderföretaget Nordea Bank AB (publ). I samband med att balansräkningen för det tidigare moderföretaget Nordea Bank AB (publ) omräknades i enlighet med god redovisningssed i Finland, gjordes justeringar så att pensionsplaner i Sverige redovisas i enlighet med IFRS, att förändringar i den egna kreditrisken på finansiella skulder värderade till verkligt värde genom verkligt värde-optionen redovisas i Eget kapital och att presentationen i balansräkningen överensstämmer med kraven i Finland.

Nordea Bank Abp

Not 1 Redovisningsprinciper

De finansiella rapporterna för moderföretaget Nordea Bank Abp upprättas i enlighet med finska bokföringslagen, finska kreditinstitutslagen, finska Finansministeriets beslut avseende bokslut och koncernredovisning i kreditinstitut samt finska Finansinspektionens föreskrifter.

International Financial Reporting Standards (IFRS), som godkänts av EU-kommissionen, har tillämpats i den mån detta varit möjligt inom ramen för finsk redovisningslagstiftning och under beaktande av den nära kopplingen mellan finansiell rapportering och beskattning.

Nordea-koncernens konsoliderade delårsrapport har upprättats enligt IAS 34 "Delårsrapportering", som godkänts av EU-kommissionen.

Redovisningsprinciperna och beräkningsgrunderna är oförändrade jämfört med årsredovisningen 2018, med undantag för de förändringar som beskrivs i avsnittet "Förändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation". För ytterligare information, se not M1 i årsredovisningen 2018.

Förändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation

Information om nya och ändrade IFRS-standarder som började tillämpas av Nordea den 1 januari 2019 beskrivs i avsnittet "Förändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation" i not 1 för koncernen. Slutsatser i detta avsnitt är också relevanta, i tillämpliga fall, för moderföretaget. IFRS 16 "Leasing" tillämpas emellertid inte i moderföretaget.

Nordea Bank Abp redovisar resolutionsavgifterna i början av året, i samband med att betalningsskyldigheten uppstår, och presenterar kostnaden under "Övriga kostnader" i resultaträkningen. Redovisningsprinciperna avseende resolutionsavgifter har därmed inte ändrats och ingen omräkning behöver göras för moderföretaget.

Förändringar i IFRS som ännu inte tillämpats

Kommande ändringar i IFRS som ännu inte tillämpas beskrivs i avsnittet "Förändringar i IFRS som ännu inte tillämpats" i not 1 för koncernen. Slutsatser i detta avsnitt är också relevanta, i tillämpliga fall, för moderföretaget. IFRS 17 "Försäkringsavtal" kommer emellertid inte att tillämpas i moderföretaget.

Övriga ändringar

Övriga ändringar i IFRS förväntas inte få någon betydande inverkan på Nordea Bank Abp:s redovisning.

Förvärv av Gjensidige Bank

Den 2 juli 2018 tecknade Nordea ett avtal med Gjensidige Forsikring om att köpa samtliga aktier i Gjensidige Bank. Affären slutfördes den 1 mars 2019, när Nordea fick slutligt godkännande från de norska myndigheterna. För ytterligare information, se not 1 för koncernen.

För ytterligare information

- En webbsändning för media, investerare och börsanalytiker hålls den 24 oktober kl. 09.00 EET (08.00 CET), där Frank Vang-Jensen, vd och koncernchef, presenterar resultatet.
- Om du vill delta i telefonkonferensen (som börjar kl. 09.00 EET) klickar du på webbsändnings-länken eller ringer +44 333 300 0804 eller +46 8 566 426 51 eller +358 9 817 103 10 eller +45 35 44 55 77, bekräftelsekod 60475055#, senast kl. 08.50 EET.
- Direkt efter webbsändningen hålls en frågestund för investerare och analytiker med Christopher Rees, Group CFO, och Rodney Alfvén, chef för investerarrelationer. Frågestunden börjar cirka 09.30 EET (08.30 CET).
- Därefter läggs en indexerad uppspelning ut [här](#). Det går också att höra en uppspelning fram till den 14 november 2019. Ring något av följande nummer: +44 333 300 0819, +46 8 519 993 85, +358 9 817 105 15, +45 82 33 31 90, bekräftelsekod 301299823#.
- En kapitalmarknadsdag hålls i London den 25 oktober kl. 09.00UK på hotell Rosewood, 252 High Holborn, WC1V 7EN, där ledningen presenterar koncernens strategiska inriktning och nya finansiella mål, däribland kapital- och utdelningspolicy. Affärsområdenas strategiska agendor och finansiella mål presenteras också. Efter presentationerna hålls en frågestund. En lunchbuffé serveras cirka kl. 12.30.
- Kapitalmarknadsdagen sänds direkt via webben och presentationsmaterialet publiceras på nordea.com/ir.
- För att delta, kontakta Ruby Megran på Nordea via e-post: ruby.megran@nordea.com.
- Denna delårsrapport, en investerarpresentation och en faktabok finns på www.nordea.com.

Kontaktpersoner

Frank Vang-Jensen
Vd och koncernchef
+358 503 821 391

Christopher Rees
Group CFO
+45 554 723 77

Rodney Alfvén
chef för investerarrelationer
+46 72 235 05 15

Afroditi Kellberg
chef för extern kommunikation Sverige
+46 73 350 55 99

Finansiell kalender

6 februari 2020 – bokslutskommuniké 2019 (tyst period börjar 9 januari 2020)

25 mars 2020 – årsstämma

29 april 2020 – delårsrapport för första kvartalet 2020 (tyst period börjar 7 april 2020)

17 juli 2020 – delårsrapport för andra kvartalet 2020 (tyst period börjar 7 juli 2020)

23 oktober 2020 – delårsrapport för tredje kvartalet 2020 (tyst period börjar 7 oktober 2020)

Helsingfors den 24 oktober 2019

Nordea Bank Abp

Styrelsen

Denna delårsredogörelse publiceras även i en annan språkversion, på engelska. För den händelse att avvikelse föreligger mellan den svenska språkversionen och den engelska, ska den svenska versionen äga företräde.

Denna delårsredogörelse innehåller förutsägelser som avspeglar ledningens aktuella syn på vissa framtida händelser och på potentiellt finansiellt resultat. Även om Nordea bedömer att förutsägelseerna grundar sig på rimliga förväntningar kan inga garantier ges för att förväntningarna visar sig korrekta. Utfallet kan alltså avvika markant från förutsägelseerna, till följd av en rad faktorer såsom: (i) den makroekonomiska utvecklingen, (ii) förändringar i konkurrensförutsättningarna, (iii) förändringar i regelverk och andra statliga åtgärder, och (iv) förändringar i räntenivån och valutakurser. Denna delårsredogörelse ska inte tolkas som att Nordea åtagit sig att revidera dessa förutsägelser utöver vad som krävs av gällande lag eller börsbestämmelser, om och när omständigheter uppstår som medför förändringar jämfört med tidpunkten när förutsägelseerna gjordes.

Rapport över utförd översiktlig granskning av den finansiella delårsinformationen i sammandrag för Nordea Bank Abp för niomånadersperioden fram till den 30 september 2019

Till Nordea Bank Abp:s styrelse

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av den finansiella delårsinformationen i sammandrag för Nordea Bank Abp. Den finansiella delårsinformationen omfattar balansräkning per 30 september 2019, resultaträkning, rapport över totalresultatet, rapport över förändringar i eget kapital och kassaflödesanalys i sammandrag för den niomånadersperiod som slutade den 30 september 2019 liksom även noter till redovisningen, konsoliderade, samt moderbolagets balansräkning per 30 september 2019, och resultaträkning för niomånadersperioden som slutade per detta datum. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta den finansiella delårsinformationen i sammandrag i enlighet med International Accounting Standard (IAS) 34, "Delårsrapportering", såsom denna godkänts av Europeiska Unionen. Vi uttalar en slutsats om den finansiella delårsinformationen i sammandrag grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens omfattning

Vi utförde vår översiktliga granskning i enlighet med International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) "Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation utförd av företagets valda revisor". En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en betydligt mindre omfattning än en revision som görs enligt International Standards on Auditing. Därför gör de granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet om alla viktiga omständigheter som kunde ha blivit identifierade om en revision utförts. Således avger vi inte en revisionsberättelse.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några sådana omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade finansiella delårsinformationen i sammandrag för Nordea Bank Abp för den niomånadersperiod som slutade den 30 september 2019 inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med International Accounting Standard (IAS) 34, "Delårsrapportering", såsom denna godkänts av Europeiska Unionen.

Helsingfors den 24 oktober 2019

PricewaterhouseCoopers Oy

Revisionsammanslutning

Juha Wahlroos
CGR